

ما قتل کند و البته که آن بیدین تا حال آنها را گشته باشد فرمود که بیاید بر تیار کرده برای ما بیاری که مردن نزد من بهتر است  
ازینکه باین شهر منگی باستانه اوده ملاقات کنم بعد ازینکه او طلسم باطل کرده میان احوال مرا بخش او میان کینه و بگویند  
که آن دلشده مخزون در فراق تو از افعال جان خود را بر باد داد و لیکن بخواست که ازین شهر منگی که باز با تو حاجت نمود  
ازین سخن ملکه طرف غفلت و ماتم و مجلسی ملکه پدید آمد مردم با تمام انصاف ملکه را از خوردن زهر منع میکرد و غذا و قندیل نمی  
کرد و زار زار میگفت سوخته نار پرور و عشوه کرد و رشک قمر و مهر بکمر و شیرین سخن و دلدار و دلیر و کلبدن و طربکنگر  
دولت افزور و راحت بخش و جان افراد طرب افراد غیر گفتند که ای ملکه ما سابق بخدمت شما عرض کرده بودیم که ضابطه  
طلسم سیران باین نوع گشته شود تا قبول نکرد بدو ابستانه از خدمت بدو فرستادید و اکنون که کار از دست  
رفت ندامت چه سود دارد و حالاً هم هر چه کنید تا ملکی کنید و جلوی را کار نرمانید و اخلل دیگر واقع شود و سوخته گفت ای  
ملکه راستی اینک شما مانده را بفراق آن جوانان مبتلا کردید چرا که مانده اسیر محبت آن اسیران بودیم ملکه گفت من  
کم نخب که چه میدانم که آنها رفته فرات با آن ستانده طلسم اوده و الا چرا در پیش آن ظالم میفرستادم  
گفتند چرا از روز سعادتمانی شما گفت که ظاهر اینها باطل گشته فرات و از گفتند چرا که هرگز بخاطر منیت که کی گفت  
طربکنگر گفت خوب هر چه که گشت که گشت اکنون که ملکه میخواهد که خود را بجام زهر ملاک کند مانده شهر بک ملکه آیم لیکن  
یک چشم بخاطر من میرسد که خداوند عالم مود و معاون این ستانده است هرگز چنین نخواهد کرد که قتل جوانان و هزارگان  
او دایه بر دل او نه دوست دای طلسم باین دایه جگر سوزان دل او بیرون برد احتمال دارد که بسبب اسباب  
قتل ایشان در چشم تو افتاده باشد پس اول جز باید طلبید بعد از آنکه خدا نخواسته خبر خوش رسیده هر چه بخاطر  
سببه عمل آید و الا نه بخش از خبر خود را ضایع کردن چه حاصل دارد و با فضل الهی اگر آن بچاره تا حال سلاطین  
مانده باشند فکری و ربالب استخلص آنها باید نمود ملکه را سخن طربکنگر پس نهاد و نگاربری را بیرون این طلسم که  
چشمه برای معلوم کردن احوال سلطان و غیره فرستاد و ملکه نگاربری گفت که اگر بهی که آنها بنقدیر می لایموت  
بنوز در قید حیات اند سعادتمانی که آنها را برود است از طرف من بگو که خبر را تا رسیدن ما هر قسم که دانی قتل این اسیران  
در جز تو گفت انداز و اینک ما هم رسیدیم پس ملکه گفت که چون من انجا برسم اینقدر می توانم کرد که تا فتح طلسم شکن  
و در رسیدن ستانده با مرا قتل ایشان را موقوف توانم دانست راوی گوید که با وجود این غرض که ملکه و غیره نازنین  
نموده که با اسیران طلسم بالذات یا با تعرض داشتند بسبب لوح اطاعت که در بازوی همیشه برافراشته  
بود بالطبع طاقت مخالفت صریح با آن بعین نداشتند نه برین و بر پر و چیل میگردیدند و این اندیشه با میگردید  
الفقه نگاربری فرمان ملکه افان شکن موی عینین پوشش روانه اردوی جیشید طلبید که پراکتون واجب است که  
و کلامه از احوال خیر مال سلطان و غیره اسیران طلسم معوض دارم اما در محلی که ملکه سعادتمانی و خیر خاله سعاد کو بهرین

صحنه



مادر محفل افروز بادل بریان و دیده گریان سلطان و شاهزادگان و عیاران و پهلوانان و اسبهای جوان را برداشته  
 متوجه اردوی جهشیدند عرض کردم که اینها هر کدام را به پیش کش کرده بر تختها انواخته روانه شده بود و سعادتمانی که دل سلطان  
 را بی اختیار میخوابانید بر دم و در هر قدم مناجات بر کاه باری جل ذکره میکرد و نجات سلطان و غیره را مسئلت  
 می نمود و حضرت بود علیہ السلام را شفیق می آورد این خبر ملک سعاد کوهر پوشتن و مادر محفل افروز رسید ناگهان اضطراب  
 کرد حکیم عبدالحکیم جنی را طلبید است گفت ای حکیم این چه قیامت است خدا نخواسته اگر چه تیر بجانب سیران نگاه  
 کنج نکرد و اراده قتل در باره ایشان نماید و یک تاقیامت از شر مندی که بجانب ایشانرا و ملکشان نمی توانم دید بلکه بیم است  
 که آن شهریار ازین غصه خود را بکشتن و این روشادی فتح طلسم نرود یک او بایتم مبدل کرد و ملک سعاد نیز از وقت  
 بهشت مادر حاضر بود گفت ای مادر هر بان همین که اینها نزدیک بار و دی جهشیدند از نجات دلداران نامداران  
 بروند و اینها را بر و از دست سعاد بیا یک نر حکیم نجیب و گفت که من پیشتر از شما ازین خبر مطلع از روی نجوم معلوم  
 کرده ام که اگر شما باین مصلحت اتفاق کرده بایتم شکر بروید که همه قتل میر سید و هر که کار متشی نشود و اسیران  
 مسلم ببارگاه جهشید و اصل خود سعاد کوهر پوشتن و ملک سعاد ازین سخن بگریه افتادند و سیر نجات و محفل افروز نماز میکرد  
 و غیره نوحه و دفغان برداشتن حکیم گفت ای ملک خاطر جمع دارید که سلطان و غیره خویشان نامداران و شاهزادگان را  
 یکسر مویز مقتدریت تا قتل چه رسد خانه حیات ایشان قوی است و ایشان صبح و سالم با شما نهاده  
 عالی مقدار ملاقات خواهند کرد پس سخن خود را بقسم خالق الاشیاء الالبیاء و الاولیاء علیهم السلام  
 موله کرد و این چون ملک سعاد و ملک سعاد حکیم را راست گو میزدانستند و بر قول او اعتقاد و اعتماد میداشتند خاطر  
 ایشان من کلج او چه جمع شده باز هم ملک سعاد و سعادتمانی نو سنت که ازین بر تو در ملک مشکین موله با وجود دعوی خدا  
 برسته خدا برستان را آورده برستایلیس پرستان میدی بهتر است که ایشان را یک است از راه بالا  
 و لشکر ما داخل کنی تا حق تعالی از تو راضی باشد چون نوشته سعادتمانی رسید زار زار بر کسیت و در جوار نجات  
 که ای ملک عالی قدر وای خواهر بیکانه و بر خدا میداند که برین ازین ماجرا چه بیکزد لیکن چکنم هیچ اختیار ندارم و تخلف از حکیم جهشید  
 و مشکین مو نمی توانم صد بر خیال و خطرات بخاطر من خطور کرده آخر غیر ازیکه اینها را در بارگاه جهشید برسام معلین  
 نمی تنوم من هم و عاسکینم و شما هم و عاکیند که خدایتعالی ما را ازین بلیه نجات بخشد با وجود اینحال سر از اطاعت جهشید  
 نمی توانم هیچب کلام منبت السلام چون جواب سعاد رسید از دهشت و دل بر کرم کریم سبت اما چون  
 سلطان و غیره نامداران داخل شکر جهشیدند ز غوغا و لشکر اسلام افتاد و ملک مظلم ملک باهون و ازرق  
 شاه و کمود دلاور دصو لان جنی و غیره بهشت ملک سعاد آمد گفتند این چه ظلم صریح است که ما میبایتم که ایشان  
 خویشان شاهزاده از جهشید بلیه ایشانرا برای قتل طلبیده و از دست ما هیچ نیاید فرو شاهزاده ملکشان را چه رو



خوایم بخود پس مامیر و جم و اینها را گرفته می آریم یا گشته می نویسم حکیم ایشان را تسلی داد و گفت اگر یکسره مواز  
ایشان کم شود تمام را بکشید و بکشید و با خود ایشانرا انداخته شد لیکن باز غوغا داشتند و آخر مزاق ضعیف  
که عیار و جاسوس ایشان بود فرستادند تا رفته خبر تحقیق بیارند که بر سلطان و غیره سیران و بارگاه چندی بهر گشت  
وجه میگرد و گفتند که اگر بینی که ان ملون را در بارگاه ایشان اراده داشت پس همان ساعت زود برگشته به آخر  
کن و خود تبار شده مستعد شستند اکنون از سلطان و غیره نامداران عرض کردم که چون داخل بارگاه چشیدند هنوز  
به پیش بودند و حکمان ازین ماجرا بسیار از ده بود که صیفت مسلمانان گشته شوتر و مدوکتند ایشان کسی  
نباشد این بیچارگان و عجب قتی اسطیس شد که قتل و قتل میان خدا برستانان ملیس برستان واقع است  
باز با خود میگفت که اگر دین اسلام بر حق است ممکن است که به نیرکی دین خود ایشان هم ازین بلا محفوظ باشند  
و نجات یابند اما حکمان و غیره کافران بر حال جهان از ای سلطان و شاهزادگان و غیره دلاوران افتاد چشیدند و  
گفت که حال حای این اسیران طرفه صورتهای زیبا دارند و حکمان گفت صیفت است که چنین مهر نوکنان را خاک محرم به  
ساز میری اینکه از ایشان تقصیری سر زده باشند ایشان بی ایمان گفت ای ملک نمیدانی که رشت و زیبائی خدا  
برستان را بایر گشت و خود به این طایفه را بایر بدم فرست من شنیده بودم که ایشان خوبان طاکشان اند  
اگر کم نباشند بایر گشتن ایشان داغی بر دل دشمنان ملیس سامری و دروشت و ارنواز و سلوان که داشت چشید  
گفت خوب خواهم گشت اول ایشان را بهوش آریم و سجد ملیس فرمایم اگر قبول کنند چرا بگشمان گفت  
چه مضایقه لیکن گاهی هرگز دیده که خدا پرست ملیس برت شود اینها عجب قتل قایم و اعتقاد را نسخ دارند و تقصیر سلطان  
بهوش آورد و چون ایشان بهوش آمدند طرفه بارگاشی و عجب مجلسی دیدند که کافری بر تخت نشسته و کافران دیگر  
هر دور و پیش او بر کسی با قرار دارند و سلطان و شاهزادگان جران سر زده حالت ایشان بین الجنون و العقل  
چیزی بود و تعلق خاطر بعینین پوشان داشتند و در وقت و برن ایشان صاحب بهوش بود و چون بشنودند  
مذکر ایشان نبودند و کالجون داشتند لیکن هم دیگر را می شناختند و تقصیر چون درین مجلس بهوش آمدند هر چهار  
طرف بجزرت تمام نگاه کردن گرفتند و گمان گفت ای خدا پرستان دای اسیران طاکستان چیست و بیاید  
و ابلیس را معبود خود شناسید و او را سجد کنید تا از قتل شما در گذریم شاهزاده قایم الملک این سخن شنید و گفت  
ای فرماق اول تو این را بگو که کیستی و این سکه که بر تخت نشسته چه کوه میوزد و اینجا کجاست و محبوبان ما کجا اند  
که ما و فراق ایشان گرفتاریم سلطان فرمود اگر اینها محبوبان ما را پیدا کرده حواله مکنند کس ما و هر یک ایشان را  
پیدا کرد و بکنم شاهزاده رکن الملک گفت پس باید حال پیدا کنند ویر چرا می کنند عیاران گفتند یا سلطان اگر حکم شود  
ریش این تخت نشین را گرفته تقالی و هم تا زود محبوبان ما را پیش ما بیارند بهر طائی گفتند یا سلطان معلوم میشود

که چون

این را بخندید که سکه و غیره  
چند است و ازین تقصیر و نظر چشید  
و سخن و حکمان



که محبوبان ما را این قریب امان و خانه خود چنان کرد اندازین سخنان بوش از سر بل مجلس جمعی بر رفت  
ضمحمان خجسته بدیشان گفت ای جمعی من نمی گفتم که این خدا پرستان عجب طلبه خود اند چیست کیست معلوم نیست  
که زبان و رازی ایشان سبب طلسم باد و اصل اینها چنین صاحب جرات اند ضحمان گفت ای شریف باطل  
خبری شریف است اگر در اصل صاحب جرات نمی بودی چگونه در طلسم قدم می گذاشتی لیکن این جواب و سوال  
بی موجب و زبان و رازی بر پیوست که از آن طلسم زیرا که اینقدر فحش گفتن از قیافه ایشان معلوم نمی شود بسیار  
صاحب حجاب و باتمکین معلوم میشوند و این ماده جرات و مبارت اصلی است که با وجود این همه هلوایان جن و انس  
که تمام بارگاه پرست و ایشان سینه و کسین شتر نیستند و بی محابا هر چه میخواهند میگویند و اصلا پروای نوازند و نشان  
گفت اگر همین است باید ایشان را ادب کرد که با پادشاه چنین پیش آمدند و بهرست قوت قلیل و جرات  
کثر علامت سلاق و طوق و زنجیر زور کم و جرات بسیار علامت دولت و تمیزه بشمار سلطان برخواست  
و گفت با من ای قریب امان تو ای که ما را ادب کنی اگر محبوب من حکم کند همین زمان ترا زیر کفش من گیرم ضحمان گفت  
اینکه موقوف بر شرط است چنانکه گذشت شیطان فیل کردن که یکی از شما کردان ایشان بود ازین سخن باز دوشه  
و از صندلی خود برخاسته گفت با من ای ضارب پرست و دیوانه بکار خود و شیار هر چند بیای طلسم که فتاری و دیوانه  
لیکن اینقدر هرزه چایکی بهم چرا مثل تو صد دیوانه را ضرب چوب عاقل می کنی شما را ده قایم الملک گفت یا سلطان این حرام  
زاده را البته باید ادب کرد تا دیگران عبرت گیرند و محبوبه های ما را زود طلب کرده با ما بار نزن شیطان گفت آخر که  
اینها را باید کشت که یکی را بی حکم من کشته باشم این را گفته با حربه که بر کسی او بود و متوجه سلطان شد و شانه زد  
قایم الملک که این را دید بر جسته سر دستش را گرفت و حربه از دست او برد کرد و رکن الملک شتی بر کوشش زد  
سلطان بی بر سرش نواخت قایم الملک باز مشت بر پهلوی او زد و چنانکه بیفتاد و شانه زد و حیدر لکدی بر سینه  
او زد و جیلان و ظفر و سندان و راقیل و حاق و دانه هر کدام شتی و لکدی و بی ضیافت او زد و زور و ران وقت سخنی  
چند بزرگان ایشان از سبب دیوانگی جاری شد که جمعی در مجلس خجسته افتاد و تا اینجا که ایشان نیز بر دیوانگیها  
ایشان می خندیدند باین سبب کسی با حوال شیطان خبر داشت که بروی چه میکند و هر کدام شتی و لکدی  
که بروی میزد و میگفت یا محبوب بفراق تو ما این حرام زاده را خواهیم کشت و ازین قبیل عبارات پای او را گرفته یکی  
بطرف خود می کشید و دیگری بطرف خود درین معین و بیجان گیری می افروختند ایشان که این حالت و بر  
گفت ای جمعی بیعت برین فتنه باد که اگر در این دیوانگان کشتند جمعی و بد راست میگویند  
گفت آه و این کلام مال مرگش کردان من آمده است که بطرف خدا پرستان ایشان را و میدان بکشند  
و بکفر و سب و لعن طلبیم محبوب کوبان بکشند هر بهانه اینها کشته میشود ای جمعی بد که اینها ابلیس پرست



هم نشود که من بدون قتل ایشان راضی نیستم حکم بکشد که ان خود کرد و ای پهلوانان من باید که با انتقام بر او خود این بارگاه را بچو  
 این دیوانگان نکین سازید بمطال فیل کردن و لفظ فیل تن و اسمول فیل تن و مهر اس شیر زور و قهر و قتل شیر زور و اقبال  
 شیر تن و شیرین فیل ترکیب و غیره سینه و کس و مقابل سینه و کس با هر یکا غیر مکرر بر سر ایشان روان شدند  
 ضحکان مجرب بکشت ای شیر یار کمال نام و دست که غراز سینه و کس که برخاسته اند مردم دیگر برین دیوانگان برجا  
 بریزند شمشیر یا تماشای این جنگ کشته جنت کفایت بی انصاف هم نیست که دیگران بر سر این بچاره بپوشش از نیشها  
 که برخاسته اند کم از کم حاجت دیگران باشد اما چون سلطان و ستانها و کان انجالت را دیدند و با سمان کرد  
 گفتند خداوند را که تغییر بر چنین رفته که ما بوصول محبوبان خود نرسیده و اینجا کشته شویم ستانها و جبر گفت ای سلطان  
 محبوبان ما میخواهند که شجاعت ما را امتحان کنند بکشتند راست میگویدی انقصه ستم سلطان و دید و لفظ و قلم و قلم  
 و اسمول بر کن الملک و مهر بر صید و قهر و قتل بر عرش شجاع بچشم هر کدام ازین ملاعین هر یکی از ان شجاعان دین و دین و عفت  
 یا سلطان فی الفراق کشته میشودی اولی فی جهاد و لجهار العقبه هر کدام ازین پهلوانان علی مقام حرب از دست حریف خود با  
 بدر کرد و جهان حرب او را بچشم فرستاد و حتی شهر نو جوان نیز حریف خود را کشت چشید و هر که درین بارگاه بود از مشاهده  
 این حال انگشت تعجب بردان که این لختان گفت خاکست سرامی جبهه خانه جا و وان خراشید ویدی که چه بر سر آن  
 حالا حکم کن که تمام مردم بر سر ایشان بریزند و ایشان را قلمه قلمه کنند ضحکان گفت زبی انصاف وزارت ایستاید  
 گفت ای لختان من که عاشق دلاوری ایشان شدم و اگر ایشان با ما رام و بار شوند و ما از لشکر و دشمن برآورند  
 لختان گفت فی الواقع این را که راست میگوی لیکن بشیر طیکه اینها یا رنوند این محال عقل است ازین دیوانگان بگو توقع  
 یاری توان داشت جبهه کفایت یک تبر میرا ایشان را می گوئیم که محبوب شما را طلعید و کنار شما می ایستایم بشیر طیکه  
 شما از طرف ما و دشمنان ما جنگ کنید و چون این لشکر را از پیش بردارید وصال حقیقی محبوبان شما میرسد و آن  
 نازنینان ما از عیبشان طلب کنید و با لختان می فهمانیم تا این دلاوران را بنوعیک باید بچنگ آید هم دشمن زبون می شود و هم کار  
 بصورت میگرد و اگر ازینها کشتی شود ما را منظور باطل می آید لختان خود وقت شد و گفت هر چه که از کشته شدن  
 ست کردن از دست این دیوانگان بی مانع شده بودم لیکن ازین تبریز خود وقت شدم اما سلطان و جبر بعد از قتل ان  
 ملاعین و دیدند که دیگر کسی بر سر ایشان نمی آید شروع بخواندن اشعار عاشقانه کردند با و ... محن و فان خود کرده  
 راز را که کربستند و روی چشید و لختان او را گفت ندای فرساق تحت نشین دای حرام زاده که کسی نشین زور  
 محبوبان ما را طلع کردید ما بسیار زود ما را از روزگار شتاب آوریم لختان گفت ای دیوانگان وصال محبوبان شما  
 با شما برود ما را بشیر طیکه ما و دشمنان ما جنگ کنید ایشان گفتند که اگر بر دشمنان و استه با شید و در یک روز دفع  
 می کنیم اما محبوبان ما را زود و بنظر ما و راز لختان سینه و کس علی قدر لعلت در یک طرقت فرس کردن است انرا اشاره کرد

تقدیر



نداشتند نگاه دست و روی ایشانرا نشسته طعام برای ایشان حاضر کردند ایشان گفتند که بابی و لبران خود  
 مرکز طعام بخوریم چشید با اندرون رفته احوال را بسعادت نانی گفت و گفت زو و یحیی بنان برود و ملکه مشکین موراد و عا  
 من برسان و بگو که محبوبان این اسیران طلسم را زود برداشته بیا که چشم من در راه انتظاران ماه افان  
 و بگو ای ملکه معلوم نیست انجام کار ما چه شود پس درین صورت و یار خود را از من اسیر محبت در بیخ مدار که من درین ایام  
 محبت زیاده و زیاده نگویم رسانده ام و بدین تو عالم را در دستن میدانم و الحاج بسیار در آمدن ملکه کرد چنانکه  
 سعادت نانی نیز متعجب شده گفت که امروز حجت یزدی خطابه ها و مجتبه ها و جن دختر خود خرج میکشد که یا کسی بمعشوقه جنین او  
 کند چرا که در وقت سخن گفتن قریب صد مرتبه آه کشیده و آری بنوق در دهن او میکشید و یار او درین چه سر باشد و نیز سعادت  
 نانی در مجلس چندی از بعضی کثیران معلوم کرد که چشید با ملکه اراد و فاسد دارد و باز بخاطر نیاورد و گفت البته که این غلط  
 باشد و الا چه معنی دارد که پدر و جن دختر این اندیشه بخاطر رساند انقصه درین گفتگو بود که نگاربری فرستاده ملکه را  
 سلام بچشید که چشید گفت ای نگاربری بگو جان من دل آرام من ملکه جان چه حال دارد و چرا پیش من نیامد که  
 و فراق ادبجان رسیده ام و من بسبب طلسم در ناجای تو انهم رسیده و الا از خود متبصر راضی نمیشدم و منضمون این بیت  
 ادا نمود بیت ما بدران منشرل عالی نتوانیم رسید و خود مکر لطف شما پیش زن کافیه چند نگاربری بچشید  
 و سعادت نانی گفت ای باوستان این کلمات و رجن معشوق میکشید و رجن دختر چشید گفت ای سعادت باینست که عشوه  
 مشکین جو جان من و عمر من هست تو از رازول من آگاه نیستی که من ادر ا جزد و دوست میدارم سعادت نانی گفت چرا  
 دوست نداشته باشی که او فرزندت چشید گفت بهم حال تر با اینها چه کار برد او را بهر قسم باشد برداشته  
 بیا و بگو که یا عجب تیریری برای قتل خدا پرستان مقرر کردیم که قاتل او هم ما باشد سعادت نانی و نگار  
 بری هر دو در خدمت ملکه روان شدند و با هم می گفتند که درین ایام چشید با دختر خود طرفه محبتی اختراع بعملی  
 آورد و این سخنان بوی غریبه آید نگار گفت بانی من هم حیران شدم لیکن چون حجت است از سبب حماقت و خضرا  
 از محبوبه فرق نمی گذارد سعادت گفت آیا همیشه چنین احق بوده یا درین ایام عقل او را بل شده نگار گفت این را بغراز  
 ملکه که میداند اما ای سعادت میدانی که من چه کار آمده بودم نگاه تمام قصه ملکه و عاشقی او بر نشان او ملاکشم و قصه دل فروز  
 و معلوم کردن ملکه از زبان نشان داده که این اسیران طلسم خویشنان و بزرگان اذین و برخاستن از نهاد و ندامت  
 کشیدن از فرستادن اسیران طلسم رخصت چشید و فرستادن ملکه او را برای خبر اسیران طلسم را  
 بیان کرد و سعادت نانی گفت ای خواهر نگار هیچ مبررس اگر اینها گشته باشند من هم خود را حاکم میکردم لیکن خدا فضل  
 کرد که طرفه سیی برای میات ایشان بهم رسید نگاه تمام قصه را بیان کرد انقصه این هر دو خود را بخدمت ملکه و در میان  
 رسانیدند ملکه منتظر بود و و میدیدم از عشق نشان او جوهرت فرستادن اسیران بر دل استیلا می یافت که اینها



رسیدند و احوال را گفتند ملکه شجاعت سلطان و نشانها را که در آنجا بود و گفت چرا نباشد که برودم  
و حدیثها را در طلب کنایه لیکن طرفه فضل الهی شد که الحشان با اینکه نشان کردان خود را از دست ایشان گشته و بر  
برای ایشان یورش نفرمود و سعادتمانی گفت ای ملکه اناق ان حرام زاده از طرف خود کوتاهی نکرده بود لیکن حقتا در دل  
بهت انراخت و او این مصلحت را داد و محکمان خبر در آن میان سعی بسیاری کرد و الحشان هم راضی شد ملکه  
فرمود من بین قدر و هوا سس و استم که برینها فضا جاری نشده باشد اطعمه محفوظ ماند و حالا که من خود میرسم  
به قسم باشد نخواهم گذاشت که بدر من قتل ایشان کند اما ملکه بر وضع ایشان که چه قسم جواب و سوال کرد و بسیار  
خندید و آخر معشوقان ایشان را برداشته روان شدند سینه سینه پوشان بودند که یکی سودانه دوم ناز پرور سوم  
عشوه که چهارم رشک و پنجم ماه بیکر ششم شیرین ناز هفتم کلنا ششم شیرین سخن نهم دلدار پری دهم دلبر پری یازدهم ملبون  
و دوازدهم طرب افروز سیزدهم راحت بخش نام داشتند که هر یک ازینها محبوبه سلطان و نشانها را در قایم الملک و شاه  
زاده رکن الملک و نشانها را در حیدر و عیسی جماع و جیلان کوه پیکر و حادق نوجوان و مظفر بن اقطاع و راقیل بن ارقال سعد  
بن رعدان و همسر طغناک و همسر شتاب و استر نوجوان و موافق ترقیب و کوه و نوز و سر کلام ازین سینه و نازنین علی و  
قدر المراتب ششم ششم صاحب شتند که از سینه پوش گرفته تمام و در پوشن یا شدند سعادتمانی نهم سودانه بود و تحریر  
اسامی دیگران ضرورت نیست مجموع نود و یک نازنین و ملکه خود با صد کینه خاص خود روان شدند اما ازین جانب ضحکان بخشید  
که ای ملکه هرگاه ازین اسیران کار گرفتن هست و جنگ کردن باید میان ما نظر است پس باید با ایشان طعامها را بایز  
خورانید و مجامعتش و نشاط بر روی ایشان باید راست نایبان فوت زیاد هم هم رسانند و حش کفایت  
راست گفتی چنان کردند و ضحکان باناس تمام با ایشان طعام خوراند و قسم خورد که امر و زیاده و معشوقان شما نیز سینه  
بعد از و روز ملکه طلب کنیم سواد ملکه عشوه شکیں موباجیم نازنینان رسیدیم عالی برای ایشان جدا استاده  
ملکه بلازم حش برآمد سلام کرد و حش پیر صحبت که او را در بغل کمر ملکه از دی سابق بکمان شده بود راضی باین  
محبت نشد و خود را کشید و گفت ای بدر و دختر چون کلان شود بدر را جشن سلوک بادی مناسبت زیرا که این نحو  
محبت مخصوص اطفال صغیر است حش پیر منزهت سعادتمانی و تفکارت پری و دوست نازنین و دیگر که آنوقت همراه ملکه  
بودند خندیدند و بعد از لحظه حش پیر بر آورد و گفت ای ملکه عالم بدان که ما در باره خدا پرستان چنین تیریری العباد بدینان  
کرد ایم ملکه درین مقدمه مخالفت حش پیر را مناسبت نیست که گفت ای بدر باره اگر اینها را محافظت کنی عالم بک  
اگر تو یا این حش پیر گفت ای جان جانان اکنون جنگ در میان است و من اینها را می جنگانم و دیگر زیاد و ازین کدام کار  
خواهد بود که اینها را من آیند بالفعل من در پیش است البته که اینها بهادرانند و بهادرانان ملکه طمع از دست اینها گشته  
نخواستند با عت خود شوقی ماست بعد از آن حش پیر سودانه و غیره مجبوران سلطان و غیره نامداران را طلب داشته

شتاب

باین نشان عظمی که  
متعلق نیست بر خود  
چون اسباب و سببها شوند



با ایشان فهمید که ما با ایشان اختلاط را کم کنیم وصال خود را با ایشان مشورت و استیلا و قتل ملک ساطع ازین نشان و شکست  
 لشکر او بکنند این پیرزادان سبب لایعلاعت قبول کردند و برای هر یک خیمه جدا برپا کردند تا او در آن خیمه یا ر خود را  
 طلب داشت با او شروع با اختلاط کرد و این را نیز بیک تحریک ترغیب نمود و سودا نه و سلطان با هم اختلاط داشتند  
 سلطان گفت ای ملکه تو با من بر سر فراوری باش البته که این لشکر را بر می زینیم و سبب کشت ای جان من تو که  
 با من باشی بر منی که ما چگونه جنگ می کنیم هر کدام دستاه زادگان و پهلوانان و عیاران الکالم هم می گفتند اما ازین جانب  
 ملکه سعاد کوهر پوش و ملک ساطع حکیم از استماع این خبر که بنحو است سلطان و خود را با ما جنگ انوار از بسیار پرتاب  
 بودند سعاد گفت ای حکیم سخت مشکل شد مردم چگونه بر بدو و عدم شاهزادگان و ملک کشم شمشیر از آن حکیم گفت بخدا  
 که من عاقبت امر را بنحوی می دانم و بیک از کلی علم الهی مطلع نیستم اینقدر باید کرد که پهلوانان و دلاوران خود را بکند  
 باید کرد که قدر این دلاوران نکنند و رعایت مندول دارند اگر چند کسی از لشکر ما کشته هم شوند با کی نیست پس  
 ملک ساطع بیرون آمد و دیوان کرد و همه را این سخن فهماند و در جواب گفتند ای ملک هزار جان ما را صدق شناس  
 ملک کشم و خوبان او با د ملک ساطع گفت پس هر که جنگ اینها را و باید که با نیک رخی باز یازد از طرف نالی بگریزد و ما  
 طبل بازگشت میزنیم زیرا که آنها را بکفایت طلسم پوشی از خود ندارند و شناسد و میخانه نمی شناسند و این  
 طرفه است و در جنگ خواهد شد و ما از فضل الهی شاهزاده هم بفتح و فیروزی برسد دیگر سر چه او بهتر اند بکند که گفتند  
 خوش است همه حال ما تابع و فرمانبرداریم مفراست و بگو گفت ای ملک چرا نرویم و ایشان را بسته بیاوریم تا آردن  
 شاهزاده و در پیش ما بجا فطت میفرستد سبب هم با ایشان نرسد ساطع گفت آنها اگر چه بی اوم  
 از اما از ان قبیل نیستند که کسی ایشان را تواند بست مفراست گفت چه معنی دارد اگر ما بکوی من بسته می آرم ساطع  
 خاوش ما را قطع ملکه عشوه مشکین بود سعاد نالی سعاد کوهر پوش رسید با این حضور که ای ملکه خاطر شما جمع باشد  
 ما با است منتفییم لیکن از دست ما کاری نمی آید چرا که مطلع شدیم اما ما سودا نه و غیره نازنینان فهمانده ایم که سلطان  
 و غیره را چنین بفرمانند که با نیک زخم زدنی و سهل جنگ کردنی بگویند که طبل آسایش زنند و خود را باز جنگ میگویم باین دستور  
 در جنگ کردن و بیرون واقع خواهد شد امید تو است که تا آنوقت شاهزادگان و ملک کشم بر سر و کار را بوجه حسن انجام باید  
 لیکن تا آردن ان شهر ما را تاب مخالفت صریح با جوش نیست اما شما هم دلاوران خود را بکند و نمایند که جنگ  
 کردن با این سیران دیوانه مراعات ایشان نمایند و با نیک تلاش از ایشان رو بگردانند و اینها را از یاده فرست  
 نیارند چون این رقعہ سعاد کوهر پوش رسید خوشوقت شد که باری ان طرف هم محافظت سیران منظوم است یا حکیم  
 این یعنی عبدالحکیم حنی که از دلا و حکیم اذرکیوان بود گفت حکیم صاحب غصن بن رقعہ که جلاله میان کلی بخاطر من راه یافت لیکن  
 باز هم دوا سوارم چرا که سلطان و غیره بکفایت طلسم اند و دست پوشی ندارند تا دوست دشمن فرستند

مشکلف

حکیم  
مشکلف



بین و حکم معنوقان خود است و درین صورت ایشان و قتل دلاوران اینجانب را خود تقصیر نخواهند کرد و مثل ایشان جمعی  
 اغوا کنند ایشان باشند و سودا و غیره ازینان نیز از حکم جمعی بیرون نیستند بلکه درین مقام دورین معالیه حکم ملک  
 عشوه بانوی شکیس موم و در مزار ایشان القدر ساری و جاری نیست که حکم جمعی است حکم گفت ای ملک خاطر مبارک  
 جبار که من عواقب امور بخیر و خوبی و بدی و ام ازینجانب جمعی و ایشان سودا و نماز پرورد عشوه کرد و شک قهر و  
 و یک نیمه بزرگ جمع کرده سلطان و شاه زادگان و غیره را بنظر طلبیده است حکم بآراستگی مجلس کردند و نیز در آن مجلس  
 شدند و ازینان مذکور و نیز از حکم جمعی با عاشقان خود زیاده بر حدی کردند تا اینجا که عرب شجاع از همه بیکر معنوقه  
 او بود و چند شفتاوی آید و بر گرفت و گفت ای ملک جمعی راستی اینکه تو در خوب بودی که ما از دولت تو بوسه  
 معنوقه خود را بوم و الا او تا حال با ما حرف نمی زوی بلکه عوض خود دیگر را بر سر ما فرستادی و او بر ما را کس داد  
 شما که ما و را کاییم بعد از آن قبیله مرا قید کرد و در غرق این ملک یعنی مر بیکر ما را می سوخت خدا ترا توین نیک  
 که از دولت تو ما را در بوسه رفتی فردا میبائی بعد از آن بضمون این رباعی بفارسی مترجم گشت رباعی در غرضی  
 خسته و حیران گشتی ۴ از کرده و پیشتر بپشیمان گشتی ۴ از دولت جمعی و بیانی آخر کار ۴ میبائی و شتر مندا  
 گشته ۴ جمعی و ایشان خنده بسیار کردند سلطان گفتند ای بهادران این کسیت و سلطان و غیره ایقدر  
 بوشش دارند که چون مجبوران ایشان در نظر باشند سخن را بفهمند و جوابت بدیندیو میگیران ایشان  
 لیکن یاد بیرون و مردمان قبیله خود هرگز نکند بلکه از آن در طلسم خود وقت باشد و نم کند و حکم مجبور را بر  
 چه مقدم میداند القصد و رانتهای محبت داری سلطان حقیقت عرب شجاع پیش جمعی بیان کرد و جمعی از ایشان  
 قراچک گرفت سودا و نیز با جاری آنچه گفته بودند بگوشتش سلطان و مید سلطان و دلاوران قبول کردند و ایشان  
 همان شب طلب شک فرمود و روز دیگر صفت شد معنوقان سلطان و غیره تقابل ساخته بر تختی با عقاب ایشان  
 استاده شدند بکام جمعی ایشان را بچنگ فرستاد و روز اول جیلان کرد بیکر بمیدان رقت حریت طلبی و  
 بنی از ملک رضت گفت ملک الط گفت ای مخروس خبر داری یا مسلمانان و نویس و قوم شما را ده  
 طکم شایند مبادا قصد قتل ایشان کنی سهل منکی کرده از پیش این پهلوان بگریزی اگر نمی شوی برای خاطر ما برداشت  
 کن مخروس جوابی نگفت و بمیدان آورد بعد از طریق بد و شتر مرغ به شتر بازی کردند و جیلان نیزه از دست او بدر کردند و  
 گفت ای پهلوان توجه نمیداری گفت نه بی که مجبور بودم و در مخروس گفت او چه نه سب و در و جیلان گفت  
 ای قراچک تو برای تحقیق نه سب آمده یا برای منک زبان به بند و بازو بکشتا ترا با نه سب من چکا گفت برای  
 این میگویم که من هم مسلمانم و ترا نیز مسلمان شنیدم ام جیلان گفت ای کس و دیده زن هر که میخواهی باش  
 اکنون مجبور من مرا بچنگ تو فرستاده پوست از کانه سرت بیرون میکشیم مخروس از ده شد و تیغ جیلان

بنای



انداخت جیلان تیغ از دست او برد و همان تیغ مخروس را قلم کرد و نشان از خود نوشتی بر دست چپش بدلا خود  
 کج نهاد و مالک سطح برستان شد که بهر قسم مشغول است چه آنها را که در اصل چشم زخم نمی توان رسانید که خویش  
 و قوم شناخته اند از طرف ما اگر کسی را بکشد عیال آن نیست القصد از ذکر قریب پنج کس از مخروس  
 از دست جیلان بقتل رسیدند چندی علمه با را جلوه داد و طلب مراجعت گوشت زر را نشان جیلان کو بهر کو مجلس  
 بر روی جیلان راست و کلبه در بری را که محبوب جیلان بود و به کفایت فرستاد که امشب اطاعت و ولاری جیلان  
 زیاده از سابق خواهی کرد او را امیدوار وصال خود خواهی ساخت اما مالک و عشق از شنیدن این ماجرا در دل خود از روزه  
 کلبه در را گفته فرستاد که جیلان را از قتل حریف چنان فریاد می و تلفی که زخم زده برگرد و گفت من که چنین گفته ام  
 چرا خلاف آن کردی و بهر نی شد امشب باز با تو می کنم اما تو دیگر عیب جلع بمیدان رفته فاروس را با نه  
 نفر از طرف ملک کشت و برگشت و ملک طاعت بکشت عبدالحکیم و سعاد کو هر پوش و ملک طاعت بسیار میدان و تفر  
 ستند و با هم گفتند که طافه مشکلی بهش آمده که حل نمی شود و عیب صلی سخت مری بخاطر این ملاعین هتکار رسید و غر  
 ازینکه گشته شوم چاره ندارد چه اگر همین قرار چند روز بگذرد از پهلوانان ما اثری باقی نخواهد ماند بهر را قیاس شده  
 نخواهند فنا کرد فردا که او خود از طلب شکین سواد براید با او و کوش و دینی ملازمت خواهیم کرد و طریقی در آن میان بود گفت  
 ایتم بشیر طیک از دست این بزرگان کوش و دینی هم سلامت بماند و اگر نه ایتم بنظر نمی آید گفتند در واقع طافه فضیلتی  
 رود او دست پس مالک را به قریبی گفته فرستادند که چنان مانده بود دید و آخر چه بگوید آردان پشت مارا بگویند  
 که یاران خود را بگفته چندی بهلید القدر هم بر سر رفت جنگ نیارند که ما بهر افنا کنند مثل من است که دیوانه را بهر  
 پس است آخر دولت و دولت شناخته و طلب شکین می شود و دولت چندی میماند و نه نشان و شمار هم  
 آخر رجوع طلب شکین خواهد افتاد و بر ما خود هر چه میگرد و عاقبت بخیر خواهد بود و باقی شما فکر خود کنید بیشتر اختیار دارید  
 هر کس مصلحت خویش نیکو میداند ۲ مالک و رجوع گفته فرستاد که بخدا قسم من از طرف خود بسیار سودا نه  
 و غیره تا لیکر میگویم و خواهر شما سعاد و نالی از من هم زیاده ترورین امر میگویند و چه تمام دارد دان ما زمینان نیز از گفته  
 ما بیرون نیستند و ختر عالم من سودا نه سیه پوش بهر یک از آن نازنینان نیز آنچه باید بگویند و آنها نیز هر کدام دیوانه  
 خود را نصیحت میکنند و رین هیچ شک نیست لیکن نمیدانم این چه سر است که این قتل قتال در میان مردم شما از دست  
 این دیوانگان که گشته شده چون آنها را سزانش کردیم و بهر سیدیم جیلان عرب شجاع و سعادان گفتند  
 که خوب این مرتبه سه و آه جنس اتفاق افتاد و اما فقیر شده آئینه شیر را بقتل نخواهم انداخت که حریف و دوخته  
 باز سعاد کو هر پوش گفته فرستاد که با سیران طلسم بگویند که پهلوانان ما زنده بماند است آرزو قید کنند انکار  
 شما فکری در باب خلاصی ایشان خواهند کرد و بعضی را وقت فرصت خواهد گشت تا که نجات باز باشد



خود بیاورد و بعضی را بعنوان دیگر بعضی را بسبیل و بکر غرض که هر طریق که مناسبت باشد از او خواهد کرد و اما انبیا سلامت آورده اند  
 ان باز جنگ و دند که این تدبیر تا آمدن طلک کشم مدت جنگ طول نخواهد کشید و جانبین از قتل قتال محفوظ می ماند و قتل  
 مسلمانان از طرفین کسی در تکلیف نخواهد شد و اگر درین ضمن چنانچه قتل مسلمانان مقتدران کینه بین مسلمانان و یاوران را  
 نخواهد کرد و برین پایه آید که اینها بر قتل و راضی نشوند بلکه حمایتش کنند و بگویند که کسی چه قدرت دارد که اسیران را بکشد و خود  
 اختیار داریم هر چه خواهیم بکنیم و اگر کسی حرفی بگوید اسیر ما را بکشد ما قاتل او را بکشیم و حاکم قتل نیز بکشیم و دیگر برای جنگ  
 دشمن نرویم همیشه و غیره چون بالفعل محتاج بود انکار در عیشتان نیندازد و انبیا نشسته بر کرم محال نخواهد بود که مخالف  
 مرضی ایشان کنند و دیگر بر تدبیری که شما بهتر دانستید عمل آید و ما که به یاوران طرف خود را ناکید کردیم که اصلاً نظر بجای  
 خویشان طلک کشم نبیند این سبب چهارم خود گشته می شود بلکه سبب کفایت ای والدین سخن اصل ندارد زیرا که برین  
 جنس معلوم شده که دلاوران و بهلولان ما از طرف خود مطلقاً تلافی و کوتاهی و در جنگ نکرده و بنظر من چنان می آید که مخصوص  
 و غیره مقتدر قتل جیلان و غیره داشته اند و پیش نرفت انبیا اینها را گشتند یعنی با ضربت گشته شدند با اختیار العقده  
 ملکه سعادت حکیم این درین اضطرار و مناجات مستول بودند آخر شب حکیم بن جبر خود حکیم ذریعوان را بخوابید این غم و اندوه پیش  
 او بنالید حکیم بزرگ فرمود و ای فرزندان و در میان که تقدیر ربنا و حق خدا برستان همه وجود خوب جاری شده و بعد ازین بهتر خواهد  
 جاری خواهد شد و آنکه مقدمه چنانست که بر قدر منافقین بطریق طوریکه در لشکر شما باشند از دست این سادات عالی  
 درجات گشته شوند منافقین در لشکر اسلام از شمارستان اول گرفته تا این مقام هستند و در شمارستان با و افاقان  
 جمعی از منافقان نیز برای مصلحت و اصل لشکر اسلام شده اند انتظار وقت می کشند تا باومی جویند اکثری جای با قتلیم  
 رسیده اند ازین جمله منافقین بودند و الا نه محال است که حق تعالی ان بهیچ خود را مکتوب چون مسلمانان کرد و حالاً نیز قریب  
 سوار بزرگ و دو صد سوار خود را از منافقان بطایر مسلمان و برین لشکر افزود که بر سر شیشینی علانیه با ملک با بند بگو  
 ای لشکر یان من دای سر داران صف شکن دلم از دست این اسیران طلک کشم شده که قریبیت کسی مرا گشتند  
 حالا هر که اراده قتل ایشان داشته باشد برود و بکشد و مطلقاً ضررند ایشان نکند که جواب شناسند و طلک کشم بر ذمه من آمد چون تو  
 این سخن را بلند بگویی غرض منافقان بگیری بیک سلطان و این سخن قبول نخواهد کرد و باید که تا رسیدن شناسند از طلک کشم بپا دارند و اگر  
 منافقان و دو سه سده و چهارده سده گشته شوند تا برهنه گردند و لشکر اسلام از جو با باک ایشان با کلیه پاک شود  
 اکثری از ایشان برش تو بیاورد و حاجت با بخوانند و شرط باینکه نبی اوم را بکشیم حاجت ما را بآورد قبول کن و بده حاجت  
 ایشان چون زبون و نامعقول شوند و از تو پیمان بگیرند این قسم که چون ما حرفان که با عرض کنیم یا بورد اکتی قبول کن که انکم  
 تو ببردن نباشد و ما در عالم واقع نیز مثل تو خاطر جمع خواهیم کرد و سعاد را آگاه خواهیم کرد و این چون حکیم فرمود معطر بافت صحیح  
 با سعاد ملاقات کرد گفت سعاد ملک طبع نیز همین خواب بی آنکه کم و زیاد و دیده بودند و نخواستند

داکتری حال موجود اندک  
 مخصوص و فارسی و غیره  
 دست این است و قتل

از آنجانب



و حاضر ایشان بکلی جمع شد انشب طرفین طبل جنگ بود و روز دیگر ملک طلع آمد به تخت نشست حکیم بیا بک طلع  
 با و از جناب حکیم از کیوان است او شده بود و دیوان تقرر نمود سلطان همه سر بر افکندند و ملک طلع و ملک زرق شاه  
 و ملک مغلط و صولان و لا و برنج و بجه نذ گفتند حکیم صاحب کار دین صبح سوا بهم رسانیده آید این چه من است که بر زبان  
 آورید آن که ام بیدین خواب بود که بر او لا و خاتم المسلمین تیغ کشد و قصد قتل ایشان نماید ملک طلع گفت چه باید کرد  
 هرگاه ایشان بپایان مرگشتن ما نیز چنین کنم تقصیر از طرف نیست ما از خود قصد قتل ایشان نکرد ایم چون ایشان  
 از ما بخرقتل بر راضی نباشند ما ما چارایم صولان جنی گفت ای شهسوار اینها مجبور اند به تیر نمی گفتند سیلای طلسم  
 گرفتار اند ملک طلع گفت ما با و شنایم این غدر را پیش ما مسموع نیست صولان گفت ای ملک اگر اعضای  
 مرا بمقتضی ذره ذره ساری بجز سادات نروم چه جانکه اینها جد و پدر و عم ستانرا و ملک طلع  
 گفت شما مجبید و دیگری خواب بکنید اکثری انکار کردند لیکن مرسوق عمو کردن که یکی از ناداران منافق بود بر خاسته  
 گفت ای یاران باد شاه راست میفرماید شما بجز اعیث با او محبت میکنید حق بجانب است و دین چه شکست  
 که سر که انیکس بکند و نیز باید که قصد قتل او کند با یک قتل المودی قبل الا بذا گفته اند تا که چنین نمی کنیم اول چون ایشان  
 بمیدان می آیند و ما می طلبند ما میرویم و چون بمیدان رویم حریف نرزد و ما رعایت او کنیم این چه طلفت دارد و مخلوق  
 عمو کردن تقویت سخن مرسوق کرد و دین انما سلق زنجیر و محمول بر حرب و منقول زنجیر دار و منقول قتل مود حداد  
 آن خوار و رسول آن خوار و دین بن دین باریک بین تیز چشم و تفتن بن دین و سب تال کرد و بیتال کرد و الطال  
 کج کردن و سر خال کج کردن و خراسنک سیه دل و قرشنگ سیه دل و غیره قریب پنجاه شصت کس سردار و بر دست  
 بر خاسته سخن ملک طلع را تقویت کردند و قتل سلطان و غره را بر زود خود گرفتند و دیگران نیز بودند که با ایشان  
 و م رفاقت زودند ملک طلع و رول گفت سبحان افکند بیت مروان خدا نباشند و لیکن ز خدا جدا نباشند  
 با شاره بجانب حکیم این و دیگر راستی خوار یک ملاحظه کنید که این منافقان چگونه بر آمدند حکیم گفت قال الله تعالی برایم  
 یشیع الصادقین صدقتم ملک طلع بطاهر همه را امیدوار انعام کرد اما ملک مغلط که فی الطایفه شور می داشت و مرد محاسن  
 سفید صلاع از نا بود نفر است و ریافت که راضی شدن ملا سعاد کو سر پوش و ملک طلع و حکیم بقتل بن نرکان  
 و بزرگ زادگان بی تاملی نخواهد بود آخر معلوم خواهد شد لیکن ولاداران ششیر زن و بهاداران صف شکن که دل ایشان  
 بنور اسلام روشن بودند ازین اسرار مطلع نبودند صولان و ملک با مومن و از رق شاه و امثال ایشان نور برند و  
 غافل و در بارگاه افکندند و گفتند ای ملک طلع اسلام شما و دشمنان حکیم صاحب بر ما معلوم شده نبض بود این چه  
 حکم بود که امر ذکر کرده اید تا ما نرزد ایم کی میکند ایم که سلطان و غیره اسبی برسد اذل حریف ایشان ما حکیم  
 این با شاره بملک مغلط میباید که ایشان را خاموش کن آنچه گفتیم درین سیرت که بر شما نیز ظاهر خواهد شد ملک مغلط



بصولان و غیره گفت که ای برادران ما و شاه و ما را در پرتویشان سنان و از ما بهتر و زیاده تر میدانند و می شناسند  
 و ما را سنان و در تابع ایشان را دیده خوب و لاخاموشش باید بنشینیم چه می شود بهر قسم بود ایشان را خاموش کردن  
 چون انروز که نشست وقت شب ملکه سعاد و حکم این و ملک ساطع رفته بهر خود بلکه معظم نوشته او را از کیفیت خوا  
 و بدین خود مطلع گردانیدند ملک معظم خود وقت نشد و ملک شش سنانستان را نیز کجای بنشینید همه را خاطر جمع شد  
 و آن ملک سرداران خود را فرمایدند تا از اینجای حبشید بلیه و نشان بی ایمان از زبان جاسوسان معلوم کردند ملک ساطع  
 و حکم الحین رعایت سنان و ملک کشم و خوشیشان او را بر طاق نشان گذاشته حکم کرده که هر دم با سعی نیز در قتل ایشان کنند  
 چنان شد به جهت بد گفت ای نشان این چه دین بود که ایشان داشتند رعایت این دین خود را موقوف کردند  
 و نزد وی پیشمان شدند و نشان گفت سیران طلسم برای خاطر ملک کشم بود اکنون نزد ایشان می بینیم پوست که آن  
 سنان و در عدم شد ما چاره و دریکه محافظت سرداران خود کنند و سر ایشان جدا کنند ایشان نیز قصد قتل او کنند و حکم آن گفت  
 درین صورت پس ما را باید که رعایت سیران منظور داریم و اغذیه قویه را بنور دین بپاریم تا در ایشان دو چند  
 شود و حرف را با آنکه توانست معنوتان ایشان با ایشان بر سر مهر با و الطاف باشند تا دماغ ایشان جاق و دل  
 ایشان خرم باشد و جنگ را خوشین نشان گفت که نعمان در تمام عمر خود امر و دین سخن را راست گفته تیرم حق است  
 البته چنین باید کرد پس بعضی از میوه که در قاف بهم میرسد بزرگ خوردن آن ایشان را باعث قوت بزرگ و فرمود  
 تا از اینها و نرد و بنور و سلطان و غیره سیران دهند و محبوبان ایشان را نیز نایک کرده و نکره و مبدوم با ایشان بچرخند و  
 اشتلاط را زیاده کنند و دل ایشان را خوش سازند و غلظت و ادون در هیچ چیز مضایقه نکنند و اشتیان جلع اول ایشان  
 بیرون کنند که آن سبب تنگی را خوب خواهند کرد و این خبر بلکه افاق عشوه بانوی مشکین میرسد که ملک ساطع چنین حکمی در  
 لشکر خود کرده پس گفته فرستاد بلکه سعاد شما بگوید جواب نوشت که بر شما تمام طاعت است که با مصلحت  
 خود درین و بدیم ما چاره بودیم که چنین کنیم ملکه از دست و سلطان و سنان و کان و غیره را بنحوا سبزد ما جیشید چند روز برآ  
 اینکه سلطان و غیره قوی حاصل کنند و بل جنگ را موقوف کرده عیش و عشرت را بگذراند و آه سرد از جگر کشید و بخت ایشان  
 ای کار که البته خواهد شد اما تو فکر من کن که در عیش مشکین بود بلکه قریب به تمام نشان گفت عجب محبوبه رعنا هست  
 بهر قسم باشد او را راضی کن و آهسته آهسته با او اختلاط را گرم کن تا بمقتضای سیجید را درین فکر بسیجای دانند  
 هرزه و رای گذاشته دو کلمه از سنان و عالی قدر ملک کشم زبانه انداخته و مصلحتی اصلی و علی و السلام سمیع بن احمد  
 بن محمد کو شش کشید که چون عالی تبار فلک اقتدار از قصر ملک و از فرزند عیش و دلدار با چشم کرمان و دل بریان متوجه طلسم  
 می آمد بعد از دو روز قریب به شصت سواد قلعه زد و در پیشم و در آنکه مرکز بان خوبی قلعه ندیده بود جدا از قلعه خام بود و  
 سواد بران کرده بود و بعضی که صد مثل مالی و بنر او را نگار چنان داشتند سفیدی نقره موقوف و سیاه کار سواد نمودی داشت



که در تیر و تیر راست نیاید و از دیرج داشت بر سر برجی منارچه از سنگ گچ و برق بود که گویا از برنج بود ساخته  
بود و آن مانند ستاره رطل میزد و شنید و پیش هر کنگره پیر ترا و نازنینی نشسته بود و دست کل نافرمان در دست  
داشت لباس نافرمانی نیک نیت پوشیده بود و پوسته لکها بجانب صحرا داشتند و تماشای کنگره قدم بقدیم  
سیر کنگره بیاست قلعه میرفت و جرت میکرد که عجب سی مست و طره نمودی و در چون بجای قلعه رسید خضرتی دید که آب  
ان مانند قهر سیاه بود و داری سیاه و آن بسیار بود و تماشای نافرمان را از دست آوردن هر کسی در دل جا  
گرفت اما چون نظر بالا کرد و آن نازنینان شهنشاه را دید که در یک بنشینان این مقال مترجم کرد و نیز بیت یی که منظر چشم  
من است پادشاهت در کرم نما و فرو و آن که نافرمان است و دست نافرمان فرمود که فرود آیم که من باین قلعه استاده ام و شما  
بالای آن بایر که شما فرود آید و مرا در بایر که همان شام کی از آن نازنینان گفت ای شهید یا نواز اول کی را از  
مال پست کرد و نشان بر روی آنان او ترا داخل قلعه خواهد کرد دست نافرمان فرمود که کدام راه داخل قلعه خواهد کرد و در و از او که بنظر نمی آید  
و خضرت باین صورت و در قلعه است که زهره انگیز از دست آوردن آن آب میشود و آن نازنینان خنده کردند و گفتند ترا باین  
جگه است تو یکی را از نازنینان بین جمعی شود نافرمان ما جاسوس در میان آنها نازنینی دید که حسن طبع داشت  
و آن لباسی که او در برد داشت با او بسیار می رسید حاصل که در نظر آن شهید یا امتیازی داشت فرمود چه مضایقه  
این را میخواهم نازنینان دیگر گفتند که این نازل با تو نام دارد دست نافرمان فرمود هر نامیک میخواهد و استاده باشد من او را  
پست کردم به نازنینان رفته پیش بر فریاد بر آورد و در که اقا نواز جوانی دارد و این مقام است و میگوید که من نازل را  
میخواهم شما چه می فرمایید ناکاه پیری سید نام بارش سفید از آن درون برج برآمد گفت السلام علیکم شاهان  
جواب دسر گفت ای جوان تو این نازنین را که نازل با تو نام دارد و تحقیق میخواهی نافرمان گفت علی بدینیت پیر اشاره  
به نازنینان دیگر کرد تا اسباب طبعش را با طبعش همان ساعت حاضر کردند و سازای نواختند نغمه خوانند و بعد از آن بستر  
طرف نافرمان وکیل شده و از آن نازنینان اقرار گرفته لکها نافرمان را بان نازنین خواند و با او از بلند خواند و نازنینان که نازل را  
هم شنید حیران شد که این عجب لکها چیست من اینجا استاده ام و از آنکه بالاست لکها من خوانده می شود و لکها نیست بلکه  
گویا در س حکماء اشراقین است که نازل کرد و مشرق و استاده و مغرب و در عالم مرقبه و مکاشفه در س می نمود  
پس فریاد زد که ای پیر نازنینان حرف من او را برای لکها نخواستم من دختران سلاطین عمده را بکنتری و درین طلم  
تا حال گرفته ام این چه لکها باشد که من با او لکها کنم میخواستم داخل قلعه شکن بود و نوم این قهبا گفتند طریق داخل شدن  
این است من هم در دل خود گفتم که اگر فی الواقع دخول و درن قلعه مشروط بر دخول این نازنین است چه مضایقه یک تیر از خود  
هم نباید گذشت پس گفتم که او را میخواهم ای قمر ساق من کی گفتم که لکها مرا با او بخوان بهر کفایت خاموشش و من زن  
حالا اقرار تو بکوشش من که اقا تکبایس خان نام دارم رسید و دیگر نگار سو و نذر و نافرمان گفت ای کیدی هرگز



که منجای باطنی من هرگز باین نعل راضی نیستم بهر گشت خیرست حرف زیادتی بگوشتانرا و فرمود ای مالک این چگونه نگاه  
 ست که اینجا او بالای شعل قله و حسن خدیجه و در میان جای گشت خاطر جمع دارد که مال تو بخوابد رسید این را گفته  
 از نعل خوالی فارغ شد طعام آورد و خود نشان خورد و نشانرا و نیزه وقت که رسیده بود هر چند گشت ای هر دل سیاه  
 من هم که رسیده ام این جویست که داماد را که رسیده میگذارد و خود را بر سر مار می کشید چنان جواب داد بلکه اقسام  
 طعام بپاشانده می نمود و خورد و خورد و هر روزی آن را که راضی بود میگوشت ای جان من اکنون ترا باید بش  
 تو هر رفت زنده که او را از رود کنی نشانرا و را برین وضع خنده و غصه هر دو دست میداد و حیران و راستاده تماشا  
 ایشان میکرد و اینها و یک ساعت این کار را کرد و چون از خوردن و تقسیم عطر و گل فارغ شدند از آن هر دو دست  
 لایزنین و بیکران مار زین را از سر دوست و کم و لنگ گرفته مشرف بر خندق کردند و گفتند ای جوان اینک مال خود را  
 بگیر پس او را بر در تمام فرو انداختند آن مار زین که مار زله با نو نام داشت در میان خندق افتاد و بجد افتاد و ماران  
 سیاه او را با لوله کرده خورد و نشانرا و از مشاهده این امر غریب بخود بلزید و چنان سر سیمه شد که دیدن لوح را  
 فراموش کرد و لمحه نگذشته بود که دیوی سیاه مانند قرا از یک طرف پیداشت و در با قله آمد و فریاد زد که اقا کیئاس  
 خان نعرک من کجاست هر روز آن آورده گفت ای دیوان نعرک ترا این جوان پسند دارد چون همان غریز بود  
 ماضیقه نکردیم و با و اویم و دیوهای بجانب نشانرا و کرد گفت ای آدمی تا انصاف و بیکران میان کم بود و نکر تو نکر  
 مرا خواستی خوب حالا که چنین کردی یک جماعت او ترا کافیت حالا بگو کجاست که میخواهم او را بکشم نشانرا و چهار  
 مهبوت محض بود که در جواب این مالک را که چه بگویم و بدانشتم میگرد و مار زین را از نشانرا و میخواست و هر دو مهربان  
 خویش نشانرا و را به تیر می نمود و نشانرا و را جار زنده و در جواب او گفت که ای حرامزاده مالک را آن هر قمر ساق با نعرک  
 تو دشمنی داشت که او را در حضور من و برین خندق انداخت ماران او را بار بار کرده خورد و نعرک خود آن  
 بهر را لکهای دیو که این سخن شنید رویه بهر کرد گفت ای اقا بکناشش خان این جوان آدمی چه میگوید بهر گشت برای  
 صرفه خود میگوید حال آنکه ما نعرک ترا حواله او کردیم و دیگر نمی دانیم و بوجله را برداشت رو بآن شمر یار کرد که ای آدمی اقا  
 کیئاسش خان از انجلی نیست که دروغ بگوید و ملاست من نعرک خود را از تو میخواهم نشانرا و گفت که لعنت خدا  
 بران ملا باد که طرفه سحر الهیت اماند بود و جریه را بر سر نشانرا و فرد آورده آن شمر یار در آن وقت مصلحت و در تغییر مکان  
 ویتا حمل او در زمین غرق شد نشانرا و را ز کمال غصه مایه سیاه تا ای قلم کرد و طوفان شد عالم تاریک گشت چون  
 روشن شد و دیو دیگر از وی در جمیع مراتب به ترجیحی او دید که میگوید باستان باستان ای جریه سر بر مارا گشته کی  
 گذارم که بغارت نفسی برای نشانرا و گفت لا حول و لا قوت الا بالله و درین کل دیگر شکست او را نشناخت و حواله آن  
 عالی نژاد کرد نشانرا و به دستور سابق جار را تعز و آوده و با تیش سیاه تا باین گشت باز طوفان شد چون بفر



گشت دیو دیگر از وی زشت تر بجای او دید که میگوید با من ای آدمی تو بد رو جد مرا گشته شایر او گفت معاذ الله معلوم شد  
 که عمر در همین دیو گشتی خواب کرده زشت بهر با نازنینان از بالا میباید و خنده میکرد و ستانده با و دست نام میداد که ای مالک  
 بوالعجب این چه فصاحت بر سر من آوردی ای قریب من که با دخترت کاری نموده ام این چه انتقام است که از من میکنی  
 همه حال آن دیو را نیز گشت بعد از طوفان یکی دیگر بجای او بهم رسید و دید که میگوید ای آدمی خبر رسید که جگر کرده بد رو جد  
 و جد کلان مرا گشته حالا آمده جنگ من با من شایر او گفت استنزل تو افتاد ای حرامزاده با من شایر  
 ساعت اید که بجا گشته می شود و همان وقت دیگری بجای او بهم رسید و حاصل او را نیز گشت همچنین دیگری دیگری  
 تا محل غروب فرسفتند و دیو را بهمین دستور گشت و هر که می آمد میگفت که بد رو جد کلان و جد کلان با کلان  
 کلان مرا بکشد ابله مرا گشته دین مرا کسی بکشد نیامد دست حق پرست انشمار یار بد رو آدمی خطر نباشد در آن وقت دیگر  
 لوح بنظرش آمد و آورد که به بند دیو دیگر حاضر بود شروع جنگ کرد و در صفت بدین لوح نداد ستانده بعد از جنگ او را نیز  
 گشت و طوفان شد لوح را بر سر بسته غایب شد بعد از طوفان دیو دیگر را دید که میگوید ای آدمی کجای که تمام قبیل مرا گشته  
 و بنظر نمی آید مرا گشته کش میگویند بیا و یک جنگ با من نیز بکن ستانده با خود گفت که بد رو جد لوح جام را بر سر خود  
 مثل خود گذاشت که در آن هم خاصیت لوح بود یعنی از نظر ما مخفی میشد و بنظر لوح مشغول شد نوشتن یافت  
 که این ستانده او را گشتم چون دیو از قلم مشکین سود بنظرش و آید بدانکه آن بازوی خوبی قلم دست ملتفت شایر نینان قلمه شود یک  
 فرسخ را در پای دیو آورد و چون دیو را فرمود صد دیو را در دانه سپید شود و اگر احیاناً ملتفت نازنینان بالای دیو از قلمه شده  
 یکی را بپندیری و حضور بکنشش خان اقرار کن که او ترا قیامت مشغول دیو گشتی خواب کرده اگر چنین هم کردی و از دیو گشتی  
 تنگ آمد دیوی که در مقابل تو باشد او را به تیر بزن او بهر خورد و خود را در خندق اندازد و با بد شود تو را خود را بکشد و بطرف  
 در دانه برود دیگر هر چه از موجبات بیم و حیرت بینی در لوح نظر کن ستانده چنان کرد و ظاهر شد و تیر در حصه کان بود مثل مقابل  
 دیو زشت دیو گفت ای گشته هفتاد و شصت من و قاتل تمام قبیل من کجا بودی که من تلاش ترا داشتم اینرا گشته  
 حر که در دست داشت حواله ستانده کرد آن شهر یار و نمود تیر بر سینه او زد و مقارن انجبال آتش در بدن او در  
 گرفت دیو برای التماس آن خود را در خندق افکند ما را و در حضور ستانده او را در خندق انداخت و از وی بگویند ستانده رسید  
 که ای نوجوان خد ترا خبر و بطرف بلای از سر ما دفع کردی اکنون ما هم از آن تو ایم ستانده نظر بالا کرد و نازنینان را دید که از دور تصدیق  
 میشوند و بالا میگردانند این سخن را میگویند و آن بهرست که تسلیم و سجد میکنند و دعا میگویند ستانده دید که مان نازنین یعنی نازله  
 با تو باز فیصل قلم موجود است حیرت کرد و فرمود ای قلمه تو از شکم ما را باز چو نه بر آیدی مرا از دل و در حضرت عزیز بهتری ما را شن  
 گفت ای شهر یار چون من در قیامت تو ام خدام محافظت کرد اکنون چشم را پیش چون باز کنی مرا پیش خود یا بی شایر  
 فرمود حالا پیش کسی که طلبکار است بدینجای باز مرا فریب دهی اینرا گشته روان شد دیو از دیو می آید



کفر منج حرجی بی تمام شده و دیوار یک دران دروازه نمود و گشت می آمد تا بدر و از در رسید و دروازه دید بسیار عالی داشتند  
 ان کجا رسوا و از اینست تمام بنشیند و دیوار بالای فیل بند تختی گذاشته بودند و همان بهر که کلبه اسلیم داشت بران  
 نشسته و از اینان بسیار بود و حلقه بسته جمعی از دیوان عصاها و دست گرفته بخدمت او استاده و غولی سیاه  
 پشت بر سرش استاده و کس میراند نشان داده با خود گفت که امروز این قرقاق عجب شکای بخود چیده است  
 اما کی از دیوان بر سر نشاند و فرزند و ای نوجوان اقا میفرماید که می بینی که من اینجا نشسته ام و در دست اهل زود میرد یا سلام  
 کن نشان داده بنشیند و گفت ای دیوان ای تو طرفه مسخره است با سلام مسخره تا مانعی کنیم بهر این راستیند و گفت بچون  
 خوب خبر به من که بر دژ گارت چه می آید و گفت ای جوان از اقا ترس که بکسی نشاند و گفت سر تو و کس زن  
 اقای تو کرده اگر برست سر خود را بخود و بهر گفت ای نوجوان من میدانم که تو کیستی و چه کار آوری لیکن این را یاد داشته  
 باش که امروز تو را سلام نکرده ام بهش من میگری فردا اگر حاجتی بمن آری شرط کردم که تا سلام از تو نگیرم حاجت ترا روا کنم  
 اینرا گفته از اینجا برخاست و در قلعه غایب شد نشان داده با خود گفت هرگز هیچ حاجت من بان قرقاق متعلق نخواهد شد  
 کوه میخورد اما ان شهریار بهش قلعه چهار دخت چنار وید و مابین ان درختان چشمه آبی بود و در میان ان چشمه سیاه  
 بود از سنگ سیاه که بروراب میگردید و ماری کوچکی بقدریک صیب بران آسیا بود و هر قدر آسیا میگردید ان ماری  
 میشد و جارتاوس بران چنار مقام داشتند و نظر آنها بجانب مار بود چون مارا فقره تر کشید که سر و پشینه سر  
 انک آب خوردن کرد از ان طاوس کی فریادی برآورد که انیت ان صحرایر نوجوان سطاوس و دیگر نیز فریاد  
 برکشیدند و انک رفتن مار نمودند و آسیا بکس کرد وین آغاز نهاد و مار از ترس طاوس آب نخورده فقره  
 بخود لرزید که مجسم اول رسید که کجک شهریار آسیا بدست اول کرد وین رفت و مار بزرگ شدن آغاز نهاد و میل آب  
 خوردن کرد و بار دیگر طاوسها فریاد کردند و بر مار همان حالت گذاشت که آب ناخورد و حقیر و صغیر شد نشان داده این تماشا را دید  
 حیرت کرد و این صورت قریب چارونج مرتبه تکرار یافت نشان داده بجان فلیع دید و دروازه را بسته یافت و رونق نظر کرد و قوم  
 یافت که ای بدست آورنده لوح جوهر رقم چون جرد از قلعه برسی بهر ابر فیلیه بر تخت نشسته یا بی باد سلام کرده از  
 بگذر که آخر رجوع تو باد خواهد شد و اگر سلام بزرگ کنی دقت حاجت او از تو سلام ملازمان گیر و بعد از ان رو بردی دروازه  
 قلعه چار دخت چنار یعنی که چشم در وسط آنها واقع است آسیای از سنگ دهن چشمه باشد و ماری جنبی بران نشسته  
 کلان می نمود و قصد خوردن آب میگردید طاوسها او را مانع می نمودند و باز خورد می نمود نام ان مارا رقم جنبی است و قید  
 این حاجی است که بشکل طاوس شده بر درختان نشسته اند از رقم کلان و آن جنیان کافران و نام سر کرده بنیان  
 غلبین جنبی است تو بهش رفته اول حجت بر ایشان تمام کن چه بگو ای غلبین و سلین رقم چهارده را بکنه خدا پرستی  
 ناکی در عذاب میرا می کنون وقت ان آمده که دست از وی بردارید و بدست من که طلک کشتم ام ایمان آرید و الا کشته



ص  
کنند  
شکل

خواهید شد ایشان از سخن تو فریاد میسب بسیار برآورد و آخر قبول نکند تو جهت کرده خود را با بسیار برسان بجام  
جم را از نو نه بالا رستم بکنند از رستم حلقه شده خود را بر خیزان طادسان که این امر از تو متبادر نگردد بمقتضای متوجه جز  
تو نمونی سپهر بر سر که چون غلین و غیره با تو پیش نبرد غایب شوند و هر چهار سال یکبار یکبار سر و کمر و کمال  
صلابت بکنند تو ایند با سپهر و شمشیر پیش ای وقتوت جهان مروی هر چهار را از پا و از بعد از آن جام را از بالا رستم  
برگیر از سپهر و از بدو شکل جوانی و وجهه بیرون آمده با تو ملاقات کند و رفتن تو کرد و بعد از آن هر چه او که بدو عمل آرد باست و  
او داخل قلعه شود و شانه را در جهان گرد غلین و غیره را بر سر شمشیر کشت ارقم خنی بر قدم شانه را در افتاد و شکار است بجا آورد  
شانه را از وی احوال پرسید که گیتی داینها با تو چه عداوت داشتند عرض کرد که ای شهنشاه این قلعه گنبد است  
که از آنرا کینه هفت طبقه می گویند مال هفت سلطنت و راست و داروغه آن کینه بمنزله بادشاه این قلعه است بیشتر  
بر من است و او و غده این کینه بود و یکناس خان خنی که شهر را در این صورت سپهر بر سر و روزه وید و زیر او بود و بر  
خدا پرست بود و برین ایام یکی از ملازمان بر دم که شعار او بلیس پرستی بود بیاری دیوی که او را شایخ پست  
میگویند بر بر دم خرچ کرده او را قتل رسانید و میخواست مرا نیز بکشد بکناس خنی شفاعت کرد و خود را بطاهر ملازم  
اوست و نام آن حرامزاده خنظل سیه کلاه است این جارجی را که غلین و غیره بودند بر من موکل گردانید مقرر کرد که در  
هفته یکبار بر من آب خورون دهند و برین روزه بماند و خواه میر و بکناس خنی نیز قدرت نیافت که دیگر سفارش  
من کند این بود که شهنشاه را وید که من هر مرتبه از غایت تشنگی قصد خورون آب می کردم آنها مانع بودند شانه را در سپهر  
که اکنون خنظل خنی در کجاست و گفت و برین قلعه که مشکین سیوا و نام دارد بر سپهر که خنظل که با عقل و غضب و او و غده کینه  
هفت طبقه است البته که اندرون کینه نیز میرفته باشد و هر چه خواسته باشد از آن میگرداند با شانه گفت خیر چه قدر  
وارد ای شهنشاه رفتن باندرون کینه بفرط کشتن مقدور و چک نیست بلی سپهر و کینه از بکار خوراک پوشاک  
و اسلحه و زیور و جواهر آید بهم میرسد و داروغه و ران صاحب قدرت و اختیار است شانه را در باز پرسید که این  
دیو شایخ پست چه طور کسی است گفت شهنشاه را وید است که یک شایخ مانند من شهنشاه را وید و داروغه تخت  
عبستان است شانه را در وقت نشسته و فرمود پس آن دیو البته تابع محبوبه ما ملکه منویشکین میخواند و بود گفت  
خیر شهنشاه را وید تابع چک نیست و خنجی که ملکه عبستان بر آن جلوس منباید جلوس است و این تخت که داروغه آن دیو است  
و تخت عبستان گفته می شود علاوه است و این تخت مخصوص ذات ملک کشتن است که چون ملک کشتن دیو شایخ پست  
را کشته تابع او شوند و کینه که قدم سعادت تو ام شهنشاه را وید البته که همه کارها بوجه حسن سر انجام خواهد یافت  
شانه را در فرمود خدای ما بزرگ است خاطر من جمع است ارقم گفت و برین چه مشک فی الواقع بمن است هرگز و برین  
شهنشاهیت خصوصاً بمن من که از او کرده شهنشاه را وید بی شک تو ملک کشتن شایخ شانه را در و جام را با و منویشکین افرید

یادمان کرد بر آن تخت قرار کرد و در شایخ  
سایه آن هر چه که شهنشاه متوجه بنظر او کرد  
و باطلع



نه بعد از آن فرمود که حکم لوح چنین است که من بمنوره تو داخل قلعه شوم پس تو چو میگوئی گفت شهریار من شنیدم که  
 باطل کنستم از راه دروازه داخل قلعه شو و دروازه که بسته است و کشون آنرا من نمیدانم شهریار باز در لوح به بنید شاه  
 زاده در لوح و بنو شسته یافت که ای دارنده لوح چون ارقم حتی مطیع تو گرد و باو بگو از راهی که خود تو انداختی داخل قلعه من مرا ببر  
 و بر سر فیصل بنید برسان و الوقت با یکدفعه شب باشد چون بر سر دروازه برسی دیوان بسیار را و خواب با بی  
 و یکدفعه سیاه زنگی را و بر پینک و جرت بینی که آتشش پیش خورشید روشن گردیده شسته است پیر خود را گردون  
 او بگیر و قائم کنی و هر دو بای خود را به دست تو مقرر استوار کنی و دیو هر چند استلم کند دست از دی بر ندارد و پوسته  
 قچی بروی میزن راکه گشتان فلک میکشد و تو دست از تازیانه زدن کوتاه کن تا با از آن دیو میل نشیب کند و خود را  
 بخندق افتد ماران طلسمت انتظار او را میدارند چون بخندق افتد ماران بروی پیچیده و او را نابود سازند و غایت  
 شود غایت خندق نیز از سیاهی بسفیدی که از دروازه قلعه خود و او شود و غایت خندق بل بر خندق افتد ارقم را نیز پیش خود  
 با بی باو بگو که برو و بخواه آن خود جمع کن که خود را حفظی برای جنگ می آید چون خنقل بر تو وصف کند باز در لوح به بین  
 و موافق نوشته و عمل کن ستانده با خود گفت معاذ الله چه مشکلات در پیش است القصه حقیقت حال را با ارقم  
 گفت ارقم آن شهریار را ستالین کنایه کرده روان شده تا بفاری رسیدند شاهزاده ارقم و دست اندازی را  
 برکنده زینها نمودارست قدری پائین رفته <sup>مضفا</sup> و یوقری راه رفته باز زینها سه بالا چارست بالا افتد یکجا یک  
 سر از برج برادر و دست انداز دیوان را دید که تقریبا غایت صوری قیامت بلند گرد و دست انداز ارقم از بالای شتر لاری  
 کز دستش درین بین احیاناً اگر بای ستانده بر سر لاری میخورد آن ناپاک انداخته بشه و طلبانچه بر خود میزد شاه  
 زاده بخندید بعد از آن عجز چند بار سر بر سر و روی دیوان زده میرفت بخند می آورد تا بر دروازه رسید و بر سر فیصل  
 بنید شاه زاده دیو سیاه را دید که شسته کویا با چه کمی است لیکن جرت میسر نه جلدی کرده خود را بر گردن گرفته  
 و شروع قچی زدن کرد و دیو شروع باو یار کرد و میگفت ای ملک الموت با من چکار داری میان پیش خنقل بر دم که او نکاح  
 من که کنه کار استم و این قبل سخنان سحر میا گفت و آخر تاب قچی بنیاد و روه بر داکر و تا به گشتان فلک رفت و آخر  
 باز بر قچی متوجه خندق شد چون نزدیک رسید ستانده خدای تبارک و تعالی را هزار و یک نام یا کرده بر پشت لکدی  
 زده جرت کرد و خود را بان طرف خندق گرفت و دیو و خندق افتاد و ماران غوغای شادی بر داشتند و او را بار باره  
 کرده خود را زنا بریدند و زمان وقت ماه برسمان بلند شد و دیو و وقت نصف شب بود سیاهی آفتاب پیچید  
 مبدل گردید ارقم بر بای ستانده افتاد ستانده بر سید که تو از کدام راه آمدی گفت از همان راه لغت فرمود و تو که جبه  
 بودی چرا بر داکر کردی گفت طلسمات جنیت جن پیش رفت نذر و حاصل ستانده او را فرستاد تا بخواه آن  
 خود را بیا و روی بود که ارقم با هفت هزار جنی آمد ملازمت کرد و این با شرف دروازه داشت و خنقل با جمل نیکو گشت

۲۰  
 ح انداز چون زود بخند  
 با این شرف او زده خود را بخند  
 از طرف خندق بکبر او در خندق

باز شو



گفت ای ارقم حمایت آورده و انتم که بر دژ کارت چه باید کرد این را گفته بمیران آورده لطیف طلیعه بعضی از بخواهان  
 ارقم با وجود منع شاهزاده بمیران خطل رفته و گشته نشسته و آخر کار شاهزاده نامدار بموجب حکم لوح رفته با تیغ  
 سینه مار ای قلم کرده و در دژ شکریستند شاهزاده نیز با تیغ و در میان ایشان افتاد و طرفه العین اگر گشته بسته  
 ساخت مردم با آنکه آمدند و بیکم شاهزاده اطاعت او را اختیار کردند و پسر که یکتاشن خان نام او بود آورده ملازمت شاهزاده کرد  
 شاهزاده او را دید و شناخت و از افعال او که مذکور شد با و کرد و خجسته افتاد و ارقم گفت که این بهر طرفه سلوکی  
 با ما کرده بود چه نکلام ما را عبت ما کی از ما زمینان خواند و آخر چنین و چنان کرد و پسر گفت شهر یار مثله مات طلسم چنین بود  
 من صحبت هر که خدمتی داشته باشد باید که سر انجام دهد شاهزاده گفت تو که از ما توقع سلام داشتی گفت  
 آنکه نوزیم جای نرفته شاهزاده بموجب نوشته لوح او را صادق دانسته خاموشش مانند بعد از آن بفتح و غیوری سوار  
 مرکب پیرزاده و داخل قلعه شهر و کمال آبادی و در و دارا لامارت با دستهای شسته و روز رقص  
 پیرزادان و بعد از آن بموجب حکم لوح بجانب کلبه هفت طبقه روان کرد و رفتن شاهزاده عالیقدر بطبقه اول از  
 از کلبه هفت طبقه اما در و یان اخبار و نا فلان آثار و محدثان این شیرین داستان کلبه سته بنیان این خرم بون  
 چنین آورده اند که چون شاهزاده عالی قدر اسمیل ابن احمد بن محمد طلمه شکن سوار را متصرف شد و دوسه روز بر تخت  
 نشسته و اویس و عشرت و ارقم حنی و یکتاشن حنی مجلس طرب هر روی ان عالی نسب استند بعد از آنکه  
 از عیش و نشاط فراغ یافت با ارقم گفت که ای ارقم سلطنت این قلعه را ما بتو بخشیدیم ارقم ادب بجا آورد  
 وزارت بر ستور نام یکتاشن خان مقرر شد شاهزاده فرمود ای یکتاشن دیوستان پینتالی که خطل حمایت  
 او اسود حنی بر ارقم را گرفته بود و درین مدت معلوم نشد و ما او را جای نذریم عوض کرد که شهر یار عالی قدر چون خبر خطل  
 ارقم قتل نسین و غرچه خطل رسید مترو شده با دیوستان پینتالی و زیبا مصلحت کرده که آیا این کار که باشد ان  
 حرا فراده از سحر تیر و قوفی دار و بروی چنان معلوم شد که این کار غیر از طلسم مقدور و دیگری نبود و خطل گفت که اکنون  
 وقت آن رسیده که من از مکان خدمت خود جدا شوم هر چند خطل با و گفت باش که او قبول نکرد و بعیتان برت  
 که در دژ غنی تحت ان مکان که مخصوص ذات طلسم است متعلق با دست ان مکان نیز سهل طلسه دارد که طلسم  
 باید که بعد از فتح کلبه هفت طبقه انبار و وان طلسم نیز بشکند و چون کو را قتل رساند و بران تخت جلوس نماید و پیرزاده  
 مطیع او شوند و طلسم هم با الکل باطل شود شاهزاده فرمود که اکنون ما را بکنیز هفت طبقه باید رفت پس ما که ملائیم  
 ای ارقم و ای یکتاشن از اینجا جتده راه است گفت ندای شهر یار از اینجا چار فرسخ قاف است همین قدر رفت  
 دارد انقص شاهزاده را سوار کرده روان شدند تا باین کنیز رسیدند از راه کنبندی بنظر و آه و سوز فکاک  
 کشیده و هفت طبقه بالای هم دارد و در طبقه و رنگ علاءه دارد و تیر تیر یک کواکب که بالاند کورست یعنی طبقه



اول آنکه بنابر بود آخرین از شکست نیاوان کینه با نطفه کشت کردش بود و در وازه ناما برید طراح چند ستا  
 ان بکار برده بود و نیز که خود حق بهرام بود هرگز نکرد او بر سر شانه او تا ویری تماشای طاهر کشته میکرد و بر ضایع حکما فرین میخواست  
 و در کینه برده و از ده سر که از ارتفاع ان بقدر یک میل تخمینا بود شانه او را بکمر تبه و در آنرا نیز کشت کرد و در حوالی ان زرع  
 و اشجار میوه دار و غیره داشت یکا محصور بسیار بود کانه از طلاست نیز داشت بعد از ان شب را در پای کینه بست و در پی  
 که درین کینه بیدار بگوشه داخل توانست ارقم جنی عرض کرد ای شهریار اگر دیکری این سخن گوید جادار و اما صاحب لوح چرا  
 چنین گوید شانه او در قمر و معقول میگوی پس شب را بر سر صبح بعد از نماز در لوح وید نوشتند یافت که چون بکینه رفت  
 طبقه رسی و در وازه شکست را با بدیداری این اسم را خوانده بر طبقه اول دم کن و درنی طاهر خواهد است لیکن مقتضی باشد و کلبه  
 ان در پیش در زیر باد است مشکین میواد باشد از وی طلب کن چون شانه او را سم را خوانده و در وازه طاهر شد طهر را  
 از بکتاشش خان که وزیر بود و طلب نمود بکتاشش نکار کرد و شانه او گفت چه معنی دارد که لوح میگوید که کلبه از ویرانه باشد  
 مشکین میواد بگوید وزیر طهر مشکین میواد بگوید خیر از تو کیست بکتاشش خان گفت ای شهریار اگر بر سر  
 قتل من میل و بهانه میخواهی دکنه اندر در را که من نکار شانه او را با آن بریز و طلسم خوانده بودم میخواهی پس مختاری بخش  
 به از چه کار است بفرما ما را قتل کنند و الا من کلبه کلبه است شانه او پریشان شد و مکر کرد و بدست از  
 ملک ارقم جنی پرسید که این شهریار وزیر دیکرم دارد ارقم گفت هرگز همین یک وزیر هست که پشت و پشت  
 وزارت این شهر از وقت بنای طلسم تعلق در خانوان بکتاشش خان دارد و شانه او فرمود ای بکتاشش خان  
 بی حساب میگوی باید کلبه را بیاوری که حکم لوح چنین است بکتاشش گفت شهریار لوح شمار امید از پیش من هرگز  
 کلبه نیست القصه از شانه او را سم حاجت داد بکتاشش خان نکار از حد کینه است تا ما را بجائی رسید که شانه او را  
 او را بر سر قطع نمایند حکم قتل کرد بکتاشش خان گفت حاکمی و مختاری کروتم از موی باریک تر خواهی بخش خوا  
 بنواز معلوم شد که باعث اجل من همین لوح بود شانه او را سم یا حیران شد بر ساعت و در لوح میدید جان رقم را می بافت  
 آخر بخاطر شانه او را آمد که این کیدی سلام طلبید از ما سلام را خواسته باشد چنانکه لوح نیز از ویرانه بارشاد  
 کرد و بود و خود نیز گفته بود که آخر احتیاج تو بمن تعلق خواهد گرفت تا سلام ملازمانه از تو نیکم حاجت روا نکند پس این اندیشه  
 او را باز پیش خود طلبید و دلا سا کرد و گفت ای آقا بکتاشش معلوم کردیم که دعای سرکار هست یک سلام  
 چه که ما صد سلام بشما میکنیم چرا که عاشق ملکه مشکین میویم و در صال او بر فتح کل طلسم موقوف است پس کینه رفت  
 طبقه هم و طلسم اجل است درین صورت فی الواقع حاجت عظیم داریم تا حال از ما سهو واقع شد که بشما بجانیدیم  
 اکنون معاف فرموده بیایند بنشینید تا ما بر خیریم و سلام ملازمانه و خدمت شما بجا آریم بکتاشش خان ازین  
 سخن بجنبه برو گفت ای محمد که حالا هم بعد ازین بمقال و مقال غلط بسیار یعنی رسید و الا من امر و در صفت



گشته شده بودم و کارش به یازده رتوبین می افتاد و بعد از آن نداشت و انفعال هیچ فایده نمیکرد و منتهی فرمود  
ای خانه آباد اگر ما را فراموش شده بود چرا تو خود بیادم ندادی و عهد خود را نخواستی گفت ای شهریار خیرست  
رذری که گفتن من بود گفته بودم و امر فرمود که هم میفرماید که مرکز نمی گفتم اینجا هر من جای و هر نکته مکانی دارد و القصد شماره  
زاده فرمود که نیست هر چه گذشت اما فکرم که بخیر گذشت اکنون بگو چه کنم و چگونه سلام بجا آورم بکناسن خان گفت ای  
شهریار چه معنی دارد من چه لیاقت دارم که ترا تکلیف سلام خود بکنم اما اینهم کنایه می بود از اینکه از بزرگان شنیدم  
که چون ستانده طلسم برسد و حاجت کلید ز خاندان شما رود پس در آنوقت هر که خواهد کلید باشد باو  
بگوید که هفت سلام که در قرآن مجید است خوانده بروی دم کند و تفصیل این اجمال آنکه با بنیان طلسم چون از روی علم معلوم  
بود که در آن وقت غلام خواب بود و باز از قریح گرفتار خواب بود چنانکه همچنین است که غلام بمرض مذکور مبتلا ام کاهی بنی  
مستولی میشود که قریب یک می شود در همین اندوه بودم و از درد مرض می نالیدم که شبی بزرگی را در خواب دیدم  
که بمن گفت که عنقریب طلبم کنشامیر سر تو مطیع خود می سازد از وی استرعاکن که هفت سلام کلام الله  
را خوانده بر تو دم کند از آن طرف خواب است لیکن وقتی خوابی گفت که او ترا برای حاجت خود زیر تیغ زنا زد خود  
بخود بخاطر آوردان بود که من اندر بعنوان طرافت از بالای قلعه چنین گفتم و امر فرمود که تا شهریار خود بخود بخاطر مبارک  
آورد و یا اجرت کلید و از من همین بود ستانده فرمود ای کوته اندیش چنین بگوید عالمی را از قید خلاص کن بالقصد  
هفت سلام خوانده بروی و مید بعد از آن گفت حالا اگر بگوئی سلام هم بگو بکنم بکناسن سر قدم ستانده  
افتاد و عذر بسیاری خواست پس صندوقچه را از خانه خود طلبیده کلید را از آن برداشته و بیست ستانده داد  
ستانده را در بموجب حکم لوح آن کلید را گرفته قفل دروازه طبقه اول آن کنبه را بان کلید بگشود و ملک تمام شاه جنی را حکم  
کرد که در پیش کنبه خیمه زده فرود آید و در انتظار من باشد ملک قسم قبول کرد اما چون این شهریار داخل طبقه اول از آن کنبه  
دوار کرد و تارکی عظیم دید چنانچه قدم که رفت و شنید بمرتبه خفاشته که اراده مراجعت کرد اما کجا بر کرد و دروازه نیز با پیوسته بود  
ناچار بیشتر روان شد اما از کمال تاریکی چشم مبارک او چیزی نمی دید و بعد از آنکه بقدر یک فرسخ راه طی کرد روشنایی  
نمودار شد خرم کرد و لیکن با خود میگفت که عجب تلاش است که این کنبه و قلعه از بیدون القدر و سستی نداشت و اندرون  
این قدر وسعت است حقا که طلسمات سر با غایت می باشند القصد <sup>باز</sup> از تاریکی ببرد شنای پیر  
صحرائی سینه و خرم و بدو حیران دار یکطرف روان شد چون بتکلیف در لوح دید چیزی مرقوم نیافت و السنت که نیز  
وقت از آنکه میرسد بطی مافت میکرد وقت ظهر کوی بسیار سینه کنبه لاسیجا بنظر او آمد و او را دانست  
میوه بخورد و دفع کرد سکنه کند بالای کوه رفت بالای چشم رسید دست روی خود را شست و آنک  
بجای آنکه خانه مختصری بنظر آن شهریار نامور آمد حیران شد که آیا برین کوه دبران این خانه که با ست و چند کوه



نیز دید که می چرخد و پیرایه رادی که در سایه دختی نزدیک خانه نشسته و نوع می سازد آن شهریار را بنهر موس دفع  
 بهر سید از آن بهر زال نرد بگرفته بر سب که ما تا تو کیستی و این خانه تعلق که دارد و دفع برای که مباری گفت  
 بنده خدایم و عرب نام دختر می داشتیم با یک نفر نسبت کرده بودم بعد چندی آن یک سو بهر سید چنانکه از بخت  
 خود و حشمت گرفت و بدون در شهر و را خوش نیامد و بنجا آمد ساکن شد پس آن خانه از دست دختری از دختر من جدا  
 شد و ما در سن بعد دو سال بمردان دختر را من برورش کردم و نام آن یک سلطان است و نام این دختر شیرین  
 گوئی است برورش نظر آن یک پیوسته در خدمت وزیر می باشد و دخترش در آن مکان بسر می برد و  
 برای و برن دختر بنهر می آید خود را که دختر اکثر اوقات شیر و دفع است برای او تیار می کنم گفت قدی بن میبیدی که بر  
 کرده ام بهر زال جامی بر از دفع برست نشان داده او نوین جان کرد لذتی برد که اطعمه عالم را فراموش کرد چنانکه جامم  
 خواست بهر زال گفت حالا من اختیار ندارم از شیرین که هر پیر سیده میدهم نشان داده فرمود دفع اینقدر مالیت ندارد  
 که برای یک جام دیگر باید بر سید بهر زال گفت اگر مالیت ندارد تو چرا اینقدر مجبوری شوی یک جام را که خودی است  
 این را گفته دفع را برداشته داخل خانه شد اما نشان داده را استیاق دفع از حد گذشت و بی اختیار دلش میخواست  
 تاب بصر نیارد و بر در خانه او رفت فریاد زد که ای ماما آخر شیرین اجازت حاصل کردی بانه بس یک جام دفع دیگر  
 بیاورد که لذت او ما را بی تاب ساخته بهر زال از اندرون برآمد گفت ای نوجوان بیا که دختر من همان نواز است بنحو جام  
 دوم را برست خود تو مرحمت کنی نشان داده خرم شد همراه او روان شد اندرون در آمد خانه و دید که با وجود کوه چکه  
 کوه با قطع نیست است و ما ازین دختری بالای منتهی نشسته لباس پاکیزه کران بهادر بردارد نشان داده مجرد دیدن  
 او مایل نشد و آن مقام و انوقت و آن جام او را عاقل شیرین که هر کرد این شیرین جامی بر از دفع برست نشان داده  
 یک ادای داد که نزدیک بود آن شهریار بهوش نشود و جام را خورد و بجز خودن عشق او و چندان کرد بداد جام دیگر داد  
 نشان داده شکستن طلسم عشق مشکین بود و بدین لوح بهر فراموشش کرده دل بسته آن نازنین کردی گفت ای ماه  
 طلعت اجازت میبیدی که بنشینم آن دلبر خندان شد گفت البته بر سر و چشم من نشان داده با او صحبت نشسته  
 عالم را فراموشش کرد مانند سلطان و غیره که در عشق سیه بوشان بی تاب بود و بنشان داده در ایجاد عشق این دلبر  
 چه یکدم صحبت و اختلاط او را به از سلطنت هفت کشور میداشت که یکس از معشوقان و قبایل بیادنی آمد بهر زال  
 نیز خدمت میکرد آخر روز و بخت نشان داده را گرفته بگره در باغ خود رفت طرفه مانع آراسته بود و وقت شب بعد از دیدن  
 هزارتیم سیر و تماشا و بازی بگشتند شاه زاده شب را در خانه او بسر برد و بعد از دو روز شیرین گفت جان  
 من اعز پدرم می آید ترا هر جا که این بهر زال نشان و پدر بخیر و بهر و بجا مخفی باش تا پدرم برود و نگاه باز ترا میطلبم نشان داده را  
 با وجود آن جرات و قوت و یکسای بر اس یکپ مغلوب چنان بر دل مستولی شد که هر چه او گفت قبول کرد پس

همچنین



رفته در عاری بر بنیادی مهر زال نهان شده بود و آفتاب هم بسش از گذشتن رفت لیکن آن شمشیر تمام روز در غنای این تازه  
محتشوق خبری نخورد و آباد ناله میسر بود و وقت تمام آن مهر زال آید شناخود را باز بر کویا برای انشهر با آمد و صحبت نشست  
تمام شب بر دو جانب سخنان فراق و اشتیاق در میان داشتند مهر زال بنهاده را و گفت ای نوجوان مقبول  
من تعریف ترا بسش نظران بکلیه بسیار کرده ام که چنین جوانی در نظر دارم اگر راضی باشی دخترت را با و نسبت کنم گفت  
مگر من شیرین را که خدا نخواهم کرد اگر چه پسر پادشاه عالم باشد تا او را ازین سخن بسیار زده شد شیرین گفت  
ای شمشیر یا خاطر جمعی ازین خوابی دیده ام تعبیر این خواب دلالت میکند بر اینکه آخر من تو میسرسم شناخود گفت که بدست  
را خدا مرکی بدو بعد از دو سه روز دیگر که تبه مهر زال از میردن کرمان و چشم بر آب داخل خانه شد و گفت ای دختر  
بر آنکه بدست را و زیر برای کاری در فلان جا فرستاده بود و در راه شیری او را درید و تو سلامت باشی استماع خبر  
دختر خود را بی تاب کرد تا مهر او را حلقه بپایان او را در بغل گرفته بود بر لبه بان او میزد و او را تسلی میداد و در دل  
نوحه و وقت بود که قضا چه خوب گوی کرد که آن یکدی را گشت و در اینجا شناخود از ملاحظه تا حال صحبت از دور میداشت معالقه  
و پسر تا حال قسمت او نشده بود و امروز قابو یافته فریشت و پوشهای ملاحظه حساب گفت وقت شام مهر زال با دختر  
گفت ای شیرین حالا رسم ماتم داری داشتن لطیفی ندارد و بهتر آنکه ما این سر و آرد با او مشغول باشی و او را وارث  
خودش بناس من قاضی را می ارم بخت و یک مرد بهری را آورد و نگاه شناخود بان ازین خوانده رفت نگاه  
زاد تا بپهل روز با او عشرت مباشرت بپهل آورد و آخر یک سیج خود را بر سرته یافت چنان شد که این چه ماجراست  
نوحه غاشیه بخارن آن حال دید که قریب هزار یک بر دو را جمعیت کرده اند و آن مهر زال و آن قاضی را و حضور شناخود  
آن یک که او را میگفتند که پدر دختر نظران پاک همین است بدست خود گشت بیکان دیگر پناه داده تهر دیگر تو  
و میگفتند ترا حجتی تو بکار بودی که دختر مرد آدمی را بی اذن ایشان تا بپهل روز کایندی و از مهر بیکان نترسید نظران  
بیک که بسیار قوی بیکل بود شمشیر گرفته بر سر شناخود آمد که بکشد شناخود با آن قوت صاحبقرانی هر چند زور کرد و بند  
پارده نشد و خود را بقاعه طلسم در دست ایشان زبون یافت اما بیکان دیگر گفتند که چون این جوان ازین دلا  
و ازین عالم نیست اولی آنست که او را در مجلس وزیر بر هم و نه با حضور او بکشیم تا عبرت دیگران شود شناخود که از حیرت  
جنان بی شعور شده بود که بارای سخن نداشت و میبدم بخودی بچید از آن سهر یا راهمان حالت بسته در شمشیر عظیم  
برونزد و در مجلسی داخل گردید مردم بسیاری در آن مجلس از ضحی شسته بودند و مرد بهری بسیار با صلابت بر کرسی  
نشسته بود آن یک رفته فریاد کرد که ای دستور عظم و ای وزیر عظم من برای کار سر کار فلان طرف رفته بودم این جوان عاقلانه  
من با شیرین عقد خوانده برده عصمت او را دریده است و جیب قتل شده چون غریب فریاد و خبر دست وزارت پناه آوردم  
تا او را سترای اعمالش رساند وزیر شناخود پیش طلبید و گفت ای نوجوان این چه عمل بود که از تو سر زده شناخود



ای وزیر الفاضل کن که من از طرف خود باین امر اقدام نکرده ام بلکه خواسته ام این یک خبر مرگش آورد پس قاضی  
را طلبیده نکاح مرا با دخترش نسبت من هم چون او بودم غنیمت دانستم و بعد شریعی با او عسرت کردم و زیر  
گفت ای سلطان درین صورت این فوجان بی تقصیر است تو مادر زن خود را با قاضی طلب کن تا حقیقت حال معلوم شود  
چون گفت ای وزارت بنام من از غصه ان هر دو را کشتیم و زیر گفت بس در صورت این قضیه خبر در حضور پادشاه  
فصیل نشود القصد شاهزاده را بر دوا داشته و دیوان پادشاه بر دست اندازده قلمه کلانی و دیوان عامی مقولی و بر تخت  
سلطنت نقاب داری را نشسته یافت که تراکت و اعتدال قامت از قزو بالای او ظاهر بود و مردم از وی دور  
استاده بودند شاهزاده را بی اختیار محبتی از پادشاه در دل جا گرفت چنان ترسید که آیا این پادشاه کیست و سبب  
محبت من با او چیست اما وزیر رفته تمام ماجرا پیش پادشاه میان کرد پادشاه بعد از شنیدن ماجرا مله<sup>شاه</sup>  
و آخر شاهزاده را پیش طلبیده گفت ای جوان بر تقدیر تسلیم صدق قول از تو باز هم چه مناسبت بود که انقدر صبر کنی که  
خبر بر آن دختر تحقیق نشود شاهزاده فرمود این عالم عادل دلم ان مازین را چون بسیار میخواست لهذا جلدی خود ازین  
واقع شده پادشاه گفت حالا نزد ما تو آن بهره زایل و قاضی هر سه واجب القتل اند از آن دو کس که کشته شدند  
و تو باقی مانده حالا تو از دو شیخ یکی را اختیار کن یا بقتل دیوی که در نزد یکی این شهر بالای کوهی مقام دارد و مردم مارا میخورد  
میرساند که محبت به بند یا بکشته شدن خود را میبایست شاهزاده فرمود هر گاه شما با این همه جمیع از عهد دیو  
برخی آید بچه دست آوریم تعریف این امر می کنید و ما را چه بقدر کردید پادشاه نقاب را گفت ما از بنحین تحقیق کرده ایم  
که مرگ ان دیو در دست آدمی است و اقوام مینانیم مشکل بشکل انان شده ایم شاهزاده را ترودی عظیم بخوار راه  
یافت ناما مطالعه و بخاطر سید فی الفور بنهرا باره کرده گفت مرا اندک مهلت دهید تا بشما جواب گویم شاه  
نقاب را در او راهبست و ادب شاهزاده بکوشه رفت و در مطالعه کرد نوشته یافت که ای طغیانگر هر چه کردی خوب کردی غش  
مبارکباد اما چون ترا پادشاه نقاب را بخاک افکند دیو فرست قبول کن اما ازین پادشاه عهد بگیر که چون تو دیو را کشته  
بیانی پادشاه صورت خود را بنوعی بر او و محبس خاص جا و دست اندازده خوشوقت شد و از پیش پادشاه آمد  
و گفت ای سلطان تحت خوبی قبول کردم که ان دیو را بکشم شرط این که چون دفنس تمام به بنجست بعد  
قتلش باز آیم ۴ شنبه ششم هم رضای من بچوبد ۴ زوایای غریبان کرد شود ۴ نقاب بنه خود بر قلعه ۴ به بنم حاصل  
نخست جای بنده ۴ پادشاه بعد از تاملی قبول کرد شاهزاده سلاح که در بر داشت با نوبت بر اولاق روان شد  
مردم این پادشاه تا آن کوه که اولاق دیو در آنجا بود همراه شاهزاده بودند و آخر شاهزاده تنها بالای کوه رفت و دیو بخار  
رفته دو سه فیل را آورده بود شاهزاده عجب دیو را بر دست و با صلابت و بهماجت دید و نگاه دیو چون بر شاهزاده  
افتاد تعجب کرد و گفت ای آدمی در قاضی که چنین از بیم من قدم نگذارند تو چگونه آمدی با نا ابلیس ترا فرستاده



فی الواقع طعام من بای نمک بود و بجای نمک سیدی خط خواهم کرد و لذتی خواهم برد پس زود باش قدری میوه بخور تا کوه شست  
 تو نیز تر شو و شاهزاده بشویر فرمود باش ای فرزاده مرد دین ان نمک خوان شجاعتم که تمام دیوان را بقتل تو بشویر آورم  
 القصد بیک است پس نزد دیو حمله داشت بران شهر یا را انداخت و ان شهر پیشه دلاوری بعد از رو حمله بیک  
 ضرب تیغ سیاه تا خانه حیات و را خراب ساخت و در ان وقت لغوه از جگر دیو برد که ان هیچکس که در بای کوه بودند  
 از هول بر میدویدن ان شاهزاده سر دیو را مانند برچی از بالای کوه غلطانید چنانکه بای یکی خورد و از او همه مرد مردمان  
 دیگر احوال را معلوم کرده بعضی نزد وزیر رفتند القصد شاهزاده را بر تختی سوار کرده این مرتبه داخل شهر کردند و سر دیو از  
 نظر بادشاه گذرانیدند بادشاه شاهزاده را غرت بسیار کرد و بر تخت نزد یک خود نشاند و گفت بر من نقین است  
 که تو نیز بادشاه زاده چرا که شنیده بودم که گشته اولا دیو شاهزاده از بنی آدم باشد شاهزاده را از وضع و گفتار او مردم  
 محبت زیاده می شنید فرمود ای بادشاه کمی از ما و گرم از شما اکنون بر شرط خود وفا کنید نقاب را بر سلطان انکشت قتل  
 بردید که داشت و دست شاهزاده را گرفته داخل محل شطرنج مجلسی بنظر انوران شهر یار و آرد و ناز میان ما هر کس  
 سبیل میبرد بر طرف روان بودند شاهزاده بفرمید و قیاس از سخن ان نقاب را معلوم کرده بود که این بادشاه زن باشد  
 و محبت او هر لحظه در دل عشق منتر ان شهر یار خوش میتر و لیکن ان ملکه دست شاهزاده را گرفته بخانه آورد که چار طرف  
 ان ایوان دایو آنچه حجه بود قتل هر یک را گشوده شاهزاده بخود همه پرازا سلطنت بود از فرستخانه گرفته تا جوامع  
 خانه ان عمارت ملو بود نازنین گفت ای شاهزاده اینها را صاحبی کن دوست از دیدن روی ما بردار شاهزاده فرمود  
 خیر است که در برابر جمال ملکه اینها به چشم هم نمی آرد و ملکه را باید که شطرنج خود را وفا کند ملکه بفرمود و گفت ای شاهزاده  
 ظریف الطبع ان نازنین که دولت او را میخواهد و با او عشرت کرده انرا نیز بگو می بخشم و در سبب نهر تو او را دختر سلطان  
 بیک مردان او دختر دختر شناس وزیر ماست بگفته بخشیم او را بغور نری بیک داده پرورش او در کوه آن  
 وضع مقرر کرده بود احمد فند که در شیب تو شد و ارامی طلیم به سن گفت شیرین را بیا ریز آورد و تلباس فاخر و زیور چهار  
 بیش به او بخشیم که نیران بر کرد و تو آن نازنین شانی دیگر داشت حکم الناس مع اللباس حسن از کی در ده افرو  
 بود محبت شاهزاده نیر با او زندان شده روی ملکه کرد و گفت ای بادشاه تحت خوبی مبارک بنده اندامی که چه با این  
 نازنین که عقد من خوانده شده موقوف به بخشش شما هست ملکه گفت خیر چنین نیست انوقت که شست حالانما او  
 نه بخشیم برست شما نمی آید لیکن بیای شاهزاده از دیدن جمال مادر که تا حال افتاب طاه هم رو ما را بیجا ب نید شاه  
 زاده فرمود من که میخواهم به چشم ملکه فرمود و بگو تو دانی ان نازنین و ان اموال و انیاس و دیگر تو بخواب بر رسید بخاطر شاه  
 زاده که گشت بیای ان نازنین محبوبه را با این امتعه و اموال صاحبی کن ان ملکه را اگر نیری نیرده باشی ای اسمعیل  
 تو خود انصاف کن که فقط دیدن او بهتر یا جمع دجه دیدن شیرین بهتر یا بچوب حکم لوح ناچار شده باینکه خردیدن روی ملکه



راضی نشوم معذرت محبت او نیز در دل شناخته زاده می شد القصه شاه زاده گفت بیت هر چند خیمه می از مال و د عالم  
 تاریخ تنهای نشوم از تو رضامند و ملکه ما چارست در مجلس شسته مجلس بر روی شناخته را راسته آخر کار نقاشی چهره خود بر داشت  
 شناخته را که نیک نظر کرد و جنبه ملکه عشوه کشیدن موثرترین پوشش را و بدین اختیاری از بکر برگشتید و بیفتاد از پوشش خیرت  
 ملکه کلاب بر کل روی شناخته را و پاشید تا پوشش آمد ملکه گفت ای نوجوان ناموجه چه واقع شد که بخود دیدن ما از پوشش  
 رفتی شناخته را و دوید که بر بای نگار خود افتد ملکه خود را بعشق کشید و گفت ای نوجوان چه شد خیرست ادب و حرمت خود را  
 نگاهدار که تو هم مثل ما بادشاهی ما را کنه کاری کنی باری ما هم برانیم که ازین عمل چه نفع داری شناخته را فرمود ای ملکه من بقرابان تو  
 روم تغافل و تجامل را هم حدی می باشد نه تا باین مرتبه که مراد عشق خود چنان و سرگردان ساختی و از خواست خود انداختی  
 باز بسبب بی پوشی من می برسی برای خدا این چه شیوه تغافل و تجامل است که پیش گرفته ایات جفای شادی نوح  
 فرکان و راز و فن دست بر تکرار خشم و ناز و خود نک تغافل من بر دلم که جویشیده تش نای کلمه ز غم  
 مرد دلم از ندامت چشتم و ستم چند چاکه گشتم و نلکن باحوال افکار من و قدم در طریق تجامل من و ملکه غشید و گفت  
 ای خوشبخت تجامل ما باره دای عاشق گشتی که من در قصر دل فروز در وسط سرحد طلسم کین سواد ترا ندیدم و تا تو  
 سه روز و شب متواتر صحبت نداشتیم که اکنون چنین میگوی و یکایک از من یکاکی میجویی ملکه باز خنده افتاد و گفت  
 ای جوان بر پروردگار جان بخششتم که در مدت العمر نام قصر دل فروز نم نشیند ام تا بریدن چه رسد از مردم شهر  
 از هر که خواهی قسم و اوسته حق کن که سالکان بند نیستند طبقه هر که قدم از خود میرون کای نگذاشته اند اینها همه خدا پرستانند  
 و رفیع نخواهند گفت شناخته را و قریب بود که از حیرت قاصد کینه گفت ای ملکه تو که ملکه عشوه کشیدن موی منبرین پوشش  
 میا که چشمتی قیامت میستی ملکه باز خندید و گفت بخدا که این نام تا راه گزشت نینداهم ای نوجوان تو در پروردگار شام  
 میبینی من چه دایم که چشمتی قیامت میستی ملکه نام پدرم سمعانیوش پیر ترا دید و بر حمت خدا رفت بعد از طاعت  
 بمن رسید شناخته را و با و کرد که این نازنین شکین مومنیست بلکه از قدرت صانع چون این شهبه اوست باز بسبب  
 ترو در لوح دید هیچ مرقوم نیافت گفت ای ملکه خوب چنین باشد از من غلط واقع شد لیکن بدانکه من دلداره صاحب  
 این صورتم و اکنون علامت کاهی از خاک است مرهم بر رخ ما بیند و همچنین مگذار ما را یار ناکن یا بیند و ملکه خندید  
 و گفت ای شناخته را اکنون منظور چه داری مگر یار گم کرد خود را از مائیدان میجویی قرار کرده بودم که جال خود را بنویسم  
 پس عهد خود را وفا کردم اکنون ازین چه توقع داری شناخته را فرمود این توقع دارم که یک لحظه از تو جدا نشوم و تو مرا بطلای خود  
 سرفراز کنی ملکه گفت معاذ الله طلای چه معنی دارد من شما را بادشاه جلیل القدر میدانم معذرت همان مائی و احسان نیز  
 در باره ما میا آورده که شتران دیوار از سر ما کوتاه کرده است نهاده گفت پس اگر چنین بر حال من میکنی مهربان و قدر شناس  
 تو باین مرتبه است مرا اجازت و ملکه کاوه پهلوی تو بنشینم و کل نظاره از نزدیکان کلشن جال تو بچشم ملکه متبسم کنان

گفت



گفت چه مضایقه چنین باشد شاهزاده بخونوفتی تمام رفته در بهلولی آن ماه کل انعام نشست بلکه مجلس ابر روی آن شهریار  
 به راست بمان حق بی مشک فرج افزای شاهزاده آوردند و شیرین نیز در مجلس حاضر بود جامی برگزیده بر دست  
 شاهزاده داد شاهزاده آن جام را نوش نمود و گفت اگر چه رسم همان نوازی چنین بود که ملکه بر دست خود جام با  
 و در لیکن از پاس ادب مالم باین سوال نکشیدیم بلکه گفت این شاهزاده اگر فقط بخوردن جام از دست ما التفاتی  
 و قدم پیش نگذاری این را هم با مضایقه نیکیم اما شاهزاده از شیرین پرسید که این ملکه و لرباله یعنی و صورت دل از من بزرگ  
 چه نام دارد و گفت ای شهریار نام او ملکه دهم افروز بانو است اما چون شاهزاده دوسم جام خورد بلکه گفت ای ملکه عالم  
 بر دست خود مرا جامی گرم کن که مراد را بل مجلس محترم کن بلکه انگشت قبول بردیده گذاشته جامی از دست خود برد  
 شاهزاده داد شاهزاده را بنشیند آن جام دیگر تاب نماند بر بسته دست و کردون ملکه کرد پس ز لب او برآمد  
 ملکه اشفته شد و گفت این شاهزاده از برای همین جام تو بخیرادم که پای از صد خود بیرون خواهی گذاشت آخر همان پیش  
 آید این چه سلوک بود که کردی شاهزاده گفت بای من بر مقام خود نیام است اما دل را چکنم که در اختیار خود نیست بلکه بی وضع  
 از رده خاطر آن خاموشش بود و آخر سر برداشته کینیز آن را با شگفتی گناره کرده شاهزاده گفت حاکم اگر بجای تو  
 دیگری می بود تا حال در خون خویش بازی کرده بود لیکن چون تو همان غریبی و بر مامنتی هم گذاشته با تو جری می توانم  
 گفت اکنون بدان که خاطر تو نزد من بسیار غریب است از حکم تو تجاوز نمی توانم کرد لیکن اگر تو از من خواسته باشی نوع  
 دیگری کام دل گیری امکان ندارد برای اینکه اگر من بر دست تو آیم و مهر من برداشته شود سلطنت بر من قرار گیرد و اگر  
 دولت مرا غل کنتد چرا که بعد از پر روز اذل از من عهد گرفته است شاهزاده گفت ای ملکه تو با من سرور را نه با چهره  
 دار نه از من گشته اولا ق دیوم شش می کشم و همه را میکشم بلکه گفت ای شهریار چنین نمی شود و عهد ما شکسته  
 نمی شود و الا در هر دو عالم رستگار نباشم و بشلفش خود خجالت می برم شاهزاده دید که هیچ قسم بکار معلوم  
 تن و در نمی و نه ما جاست و بمعافه و تقبیل از وی راضی نشد و عهد کرد که بکار دیگری او را تکلیف نبرد و ملکه دهم افروز  
 نظر با احتیاط و ایم الاوقات شیرین کوپی را همراه خود میداشت چه اگر شاهزاده را تو سن خواهنی بد جام شود بجلدی  
 شیرین را وزیر او بکشد و خود محفوظ ماند البته شاهزاده نامور باو هم افروز و بیست و شش عشرت مغلول شد و خلا و ملا  
 بیوس و کنار از وی التفای کرد چون در آن حالت شهنش بر روی غایب کردی شیرین را بکار می گرفت  
 لیکن بیوس مباحثت و هم افروز و مبدوم و خطه بخطه و دل او زیاد میشد و هم افروز خود را ازین کار بیوس دور میکرد  
 و آخر از یکدیگر و اکثر این را بشاهزاده میگفت که ای شهریار این را یقین بدان که هر روز یک تو بر روی او در حالت غفلت  
 از من اینجا رفتی و دیگر مرا نخواهی یافت اکثر اوقات صحبت باین قسم رو میداد که هم افروز و شیرین و شاهزاده  
 هر سه در یکجا و از کشیدندی و آن شهریار کل تفاوت و انار از باغ و هم افروز و جیده خوشه خود را در کنده شیرین



می گذاشت با اوقات جنین هم بست که نصف بدن بالا شناورده یعنی بالای بدن شناورده بر بدن و هم افروزی بود  
و نصف اسفل یعنی بدن پایین شناورده پایین هر دو در آن شیرین بودی یعنی پوسه از آن و کار ازین میگرفت یک چندی  
صحت بدن منوال نیز در میان بود و آخر بمقتضای انسان حریف علی مانع روزی که مو اگرم بود بعد از تناول حاضری  
هر دو خسته مانده همراه خوابیدند و عرق روح افرا طلب داشتند خوردند هم افروزی شیرین هر دو کیفی شده بخوابیدند  
شناورده را عوض خواب و شیرین بر عضو مخصوص استیلا یافت منع و نصبت هم افروزی را بر طاق بیان گذاشته  
دست از شیرین برداشتند بنوشیدند هم افروزی را بدست خواش کشید و تا دم افروزی در خود نشود که شناورده خود کرد  
مقارن انحال هم افروزی چشم بکشد احوال را معلوم کرد و دست بر سر زده گفت ای آدمی با سخن سنجوبی و فای آخر  
ما را معذور ساختی شناورده نظر بر اضطراب او نموده کام دل از وی حاضر خواه گرفت چون حاضر شد ملکه بعد از آن برخواست  
کریم کنان بروید کنیزان و نریمان مع شیرین به شیرین آغاز کرد نرمانی بر باشد که گویا کسی مرده است شناورده نیز  
جریان دار کرده پیمان شد ما دم افروزی در کمال اضطراب میدوید و یکبار را دوا میکرد و اشعاریکه مشتمل بر جدای  
از دنیا و فای این دار فنا باشد میخواند کنیزان هم از عقیده ای فتنه دست اندازده نیز میرفت هم افروزی بان خانه  
که شناورده را اول برده مال اسباب و کارخانه جات نموده بود و آرد جای عین در آن خانه بود ملکه نارسیه و در آن جا خود  
انراحت از عقب او شیرین خود را انراحت بعد از آن یکبار کنیزان و نریمان هم خود را در آن جا و انراحت شدند  
و باب عرق شدند و معدوم گشتند یک نفس باقی نماند شناورده را از دست برده این حال طاقت نداشت و بی اختیار  
لی آنکه عاقبت کار را ملاحظه کند و در آن حالت زندگی بر خود ناکوار یافته خود را نیز در آن جا و انراحت لمحه از بوش بیکانه  
بود چون بوش آمد بدیده بصیرت باز کرد خود را بیرون گشتند و طبقه کلید در دست یافت و آن گشتند بچنان در گردش  
بود ملکه ارقم جانی و بکتابن خان ملازمت کردند و گفتند ای شهریار و درین جلوی سیرین طبقه چه کرده باشی شاه  
زاده از کمال حیرت تا دیری خاموش بود و آخر احوال را بهش یاران نقل کرد و گفتند سبحان اکتدیری قدرت  
کامله ایندو تعالی و تقدیر که عالم طلسم را چه قدر وسعت بخشیده اما شناورده و ملکه سابق گشتند و طبقه داشتند  
و اکنون شش طبقه بنما بود یک طبقه از وی غایب است جریان شد از ارقم و یکتا شش خان احوال پرسیدند ای  
شهریار یک طبقه که آن شهریار سیر کرد این طبقه ازین گشتند و حدیثیکه حاضر است شناورده و ملکه فی الواقع آن  
بعینه آن طبقه از وی جدا شده یک تیر اندازان دور تر و پهلوی آن گشتند است یعنی عمارتی شبیه بان طبقه  
می نماید شناورده بموجب حکم لوح داخل آن عمارت شد ارقم و یکتا شش نیز همراه بود و نریمان خانه را یافت که ملکه هم  
افروزی در آن جا رفته بود لیکن اکنون آن جا به سبب آن مال اسباب کارخانه جات شش و شش کارخانه در  
جاموجود بود در لوح نوشته یافت که اینها به مال است صاحبی کن و آن بعبه به می بود و طبقه اول این گشتند و بکشتن



اولا ق دیو شکسته دین مال را از خود کردی اکنون که بر شکستن طبقه دوم بر بند اگر لوح ترا در مقامی جواب نگوید از رده  
 و تنگ دل مباسن که احتیاج بان نخواهد بود و مال کار و غیره فوایدی است خاطر جمع دار تمام طلسم را شکسته سهیل باقی مانده  
 انرا نیز عنقریب می شکتی و از آن شکل و اسباب موبوم ترس را بخود راه می دهی که سر جو حضرت تو بخوابد و در شکست طلسم  
 زمین شایر او عالی قدر و الا که سلطان کوچ اسماعیل بن امین محمد طبقه دوم از کتبه حضرت طلسم و احوال ان بطریق  
 اختصار اما کلمه شسته بند ان حدیقه و کت و کلیمینان این کلماتان جان افزا چنین آورده اند که هر روز چهارشنبه  
 شهر یا فلک شوکت برد کنبد آرد ان طبقه که در درجه دوم بلند بود بجای درجه اول آمده یافت طبقه اول را چنانکه مذکور  
 شد جدا یافت شایر او بهمان کلیه فعل آن طبقه را برکت و نفعی یافت روان شسته بمنتهای نقیب از دمای را در  
 که چن باز کرده شش می فشاند شایر او به حکم لوح را با و نمود از و با شکل رسیم شایر او زیمان برداشت چون بدست  
 گرفت کتبی بود که در داشت بدست تر روان شسته بر یای رسیم به حکم لوح در گشتی جام نشست وقت شب دوران  
 دریا خواب دید که باغی است و ما زین سیمین در دریا چو شکار با می میکند شایر او را هم شبیه موبوم خود یافت عاقل  
 شایر او زین شروع بکیاسازی کرد شایر او از وی طلب ان کرد و از چون بیدار شد خود را در دریا دید و بر شیب دوم  
 همان ما زین را بطریق که مذکور شد باز خوابید چون بیدار شد باز در دریا بود اما کاه ان جام که حکم گشتی داشت بکنار  
 خود آورده روان شسته و جام را بدستور با خود بر گرفت به صورت اصل همان جام شسته می آمد تا بهجای لن و دوق رسید باره  
 افتاب خود در پناه غبار کوی برد اما کاه بجای رسید که چشمه ای بود و درختی بالای آن چشمه واقع بود و ما زین سیمین  
 در پای درخت نشست که میگرد و شایر او را که نظر بر ان ما زین افتاد و نظر شایر او را نمود چون نیک نظر کرد صورت  
 ملکه عتیقه متکین موی را دید که عاشق بود بی اختیار نعره از جگر بر کشید و گفت املکه من بقر بان خود را بجا می کشی و سب  
 کرده تو صییت ان ما زین نظری بجانب شایر او کرد و گفت ای جوان عالی قدر کاشش تو ما را خریداری می کردی و از دست  
 این ملای غیظم که گرفتار ان شده ام نجات می بخشی و شایر او گفت ای دلبر ماه طلعت راست بگو بگو بگو که تو ملکه متکین  
 مونسیتی گفت من هرگز ان نام هم نشنیده ام شایر او فرمود بس اگر متکین مونسیتی و هم اخرو که البته هستی  
 گفت ای جوان خیر است مگر کسی را کم که در کدام صورت من بود و تو بظلمت افتاده شایر او حیران شد که الهی ان چه است  
 دوران طبقه ان تماشا را دیدم و درین طبقه ان تماشا ی تازه را می بینم بهیچ حال و غنیمت است اگر ادینیت شبیه کمیت با یربان  
 دلبرم اختلاط را کردم که در پیر سیدای ملکه آفاق سپ تو گیتی و درین مقام تنها چینی گفت ای جوان تو اول نام نسبی خود را بیا  
 کن تا من بدانم که اسل یا از حسن یا اعلی برای اینکو من بدست نام املان گرفتارم شایر او فرمود از من چه پیر شایه  
 زاده مغرب و یارم اسماعیل نام دارم گفت من همین قدر میخواستم امل که گفتی من بزرگ حالا از من کویش کن تا احوال خود را  
 بگویم مگر اگر کنار دریا بخوابد و نیست که انرا بنده را بیل می کشید بر من مقصودی ان بندر است چه در بان مادد را مطلق باشد



مقصود میگوید یعنی باو شده بنده با بیل است و پدرم بناوق شده نام دارد و نام من خوش ناز است بسیار ناز نیست  
 پرویش یافته ام زیرا که یکدیگر و یکگاه خانان خودم روزی بر خفته نشسته تماشا می در میگردم اما که رنگی از پای غوغ  
 گذشت از اتفاقات قضا و قدر با من دو جارش بجز و یک لکاشید و مبتلای من گویان حرام را در چون سوار  
 دروان بود چهل رنگی درو با او رفت بود و کیطال رنگی نام دارد من از وی غافل بودم و آن حرامزاده از آن روز در تیر کاف  
 بود آخر شبی قابو یافته بن عیاری و زوی خود مرا از خواب گاه فرو دیده درین مقام که قریب دو صد فرسخ از ملک  
 من خواب بود آورد و روزی که آن حرامزاده مرا در اینجا رسانید بر او بخش او که تو ام او بود یعنی هر دو در یک روز از کس  
 ما و خود بر آمد بود و نزد سید و نیز مثل برادر خود حرامزاده شیر بود بلکه از کیطال شیر بر ترکیال نام دارد و چهل کس  
 او هم تابع با خود دارد چون هر دو بر او ریام ملاقات کردند کیطال قصه آوردن مرا بخش برادر در میان نهاد که چنین بود  
 ویرم و عاشق شدم و چنان آدم لیکن ای شهریار و راه مرا به پیش کش کرده آورد و هرگاه انشیر پیشی از دماغم کم  
 میشد باز تاز میگرد و شور بای طپور و خلق من میرخت تا باعث حیات من شود و تقیه چون این هر دو حرام زاده یکدیگر  
 را در یافتند و کیطال قتل را پیش کیال کرد کیال چون مرا دید آدم عاشق شد از برادر خود مرا طلب داشت و مضائقه  
 کرد و در میان ایشان کار بنزع کشید کیطال میگفت ای بخت او محبوب من است و بجای ما درست کیال می گفت  
 خرقه او را دختر خود و جان آخر دروان و دیگر در میان آمده قرار برین دادند که هر که را من قبول کنم از آن او باشم با من قرار  
 مست لکدی که بر من میرود و موقوف کرد از من بر سید من گفتم ای ناباکان من درین تارکی از ما و پدر خود جدا شده  
 ام و اینها در حساب من گویا مرده اند با فعل جواس درست ندارم مرا مهلت شش ماه بدهید تا تمام ایشان بدارم  
 بعد ازین یکی را از شما قبول خواهم کرد و اگر غرضین کنید من خود را هلاک کنم اینها راضی شدند حال حاضر روزی یکروز در میان  
 برای قافله زنی و تلاسش روزی حرام میرود و مرا تنها و در اینجا میگرد و از ما کول و مشروب همه چیز بنام وجود است  
 درین غاری که می بینی افتد زرد و جاس جمع کرده اند که حسابش و خاطر ایشان از طرف من جمع است که جای نمی توانم رفت  
 و تا حال قدم غری هم در بنام تر سید نمیدانم چگونه آدمی سنا بر او گفت خدا مرا رسانید که ترا از بند ایشان رها کند  
 و کنار خود بنشانم که محبوب من بعینه مثل شست هر کجا هست خدا یا سلامت دارش لیکن اکنون محبوب و معشوقه من  
 فوئی تا به بنیم خدا چه میکند بلکه خوش ناز گفت کاش چنین باشد که با محبوب مثل تو جوان افتنا طلعت باشی لیکن ازین  
 بشنو و تا پای داری از اینجا بدر رو که از بعد بچک شست از رنگی و نور چگونگی خوی بر آید تا بنزد گفت ای ملک خدا بر گشت  
 بلکه رفت و طعام و شراب برای سنا براده حاضر کرد آن شهریار بنوشید بعد از آن ملکه را بر سر کوهی نشاند و خود  
 تیر و کمان در دست گرفته و کمر کوه نشست و ریح وید خبری مرقوم بنامت و السنت که گوید ریح هنوز نرسیده بمقتضای  
 حاجی خود عمل باید کرد پس در آنوقت رای او بران قرار گرفت که این زنکیان را گشته ملکه را متصرف خود و آورد

وقت



از اتفاقات آن شب زنگیان نیا در شاهزاده با ملکه بالایی که صحبت داشت احوال از جانشین می پرسیدند تا اینکه صبح دیدند زنگیان رسیدند ملکه را و مقام خود نیافتند بحسب جوی و مشغول شدند تاگاه ملکه را با لای که بافتند و جوانی را دیدند که ترکش را پیش خود خالی کرده کمان بدست گرفته و کمال صلابت نشسته است کپتال زنگی پیش رفت پرسید ای اجل گرفته تو کیستی که در بنام رسیده تا آمدن من نمانی خنجر نشان داده گفت من باکالوت جان شما ام و شما را هم مقود نمیت که از پیش من تو ایند که خنجر و مشک چرا بگریزم کپتال و کپال هر دو خنجر برداشتند و با بر دیوانه است لیکن عجب غیبتی بود بخودش یار است که ملکه را برود و بر کوه نشاند و خود سه راه مانده نشسته است کپتال گفت ای ملکه خون نازنین یار تازه را از کیا بهم رساندی کپال گفت خیر یار نیست بلکه دشمن ملکه است که میخواهد او را بکشتن و در القاصه هر دو حکم کردند زنگیان را که زنگی را بکشد و او را بکشد و اگر توانستند زنده بدست آرند که میخواهم احوال او را معلوم کنم و نه نروان شد و در شاهزاده بجلدی تمام چهار کس را به یک کشت و دو کس را با یک چاکس خود را نیز و یک شهریار را ایند و شمشیر کشیده و در میان ایشان افتاد و هر چهار کشت زنگیان که این ضربت دیدند از کشتن تخر بردان کردند و بهیئت مجموعی متوجه بالایی که شش تن شاهزاده نیز با تیر و کمان سه راه شد و اکثری را بفرسیدند کشت و اکثری را بفرسیدند شمشیر شسته شد و کپتال و کپال هر دو یکبار از چوب است و دیدند چون پیاده بودند شاهزاده حمله کرد و را بر شمشیر و سپهر زد و کوه که زنجیر هر دو را گرفته برداشت اول یکی را بر زمین زد که مغزش بر ایشان شد دوم را بر سینه اول زده بعد از دور یافتن بوی کفر سرش را از بدن برکنند و نزد ملکه آمد ملکه لطفش را نشان داد و شش و گفت حقا که تو از انسان نیستی بلکه از طایفه با شاهی شاهزاده و چشمه خون را از بدن خود شسته با خون ناز بعشرت نشست ملکه شاهزاده را بمقامیکه دروان خوانده داشتند آورد و درین غار ان شبی را مال عالم را مشاهده کرد و سنگی بر سران گذاشت و ملکه را در کنار گرفته بود از لایف گفت ملکه در بوسه بازی با شاهزاده بهداستان شدند چون شاهزاده خواست که صیغه نکاح خوانده او را غنیمت کند راضی نشد و گفت ای شاهزاده ما را بر دواشتی و یونیم برسان و از بدرم مرا خواستگاری کن بمنبت خواهد داد و این قسم اگر نخواهی قبول نخواهم کرد شاهزاده بنا جاری قبول کرد لیکن جرات هم حکم بود که چه با چرا روی میداد آخر دواست خلاصه که بابت هر دو زنگی بودند و تیار کرده سنگ عظیم بر سر خزان گذاشت که اگر همت داشت با خود برسد از انجا روان شد و شاهزاده بکفته ملکه کنار و دریا گرفته روان شد از یک ماهی گری نام ملکه را معلوم کرده میفرستند و درین راه با بادی دیگر رسیدند که سلو قیه نام داشت سلوق نامی حاکم آن مکان بود و آن مردک عیاری داشت صانع نام او بود شاهزاده بیرون آن شهر و سرای با ملکه فرود آمد و صانع دنا سری آمده بود و احوال زن بودن ملکه را معلوم کرده شبان شب او را فرودیده پیش سلوق برد سلوق او را داخل حرم کرد و میخواست دست خواستش بر روی دراز کند ملکه خود را دیوانه ساخته مقد قتل خود کرد و سلوق گفت چندی صبر کنم تا نام



نمود اما شاهزاده صبح که بیدار شد ملکه را ندید و از سر و پا پرسید که کجاست  
 خانه دید صاحب خانه مرد پیری بود شاهزاده را گرفت سلام کرد و اندرون خانه برد طعانی پیش شاهزاده حاضر کرد  
 شاهزاده که دید مانع بود و گفت ای مرد پیر من بجهت بیعتی که افتادم که از کمال تنویرش است تا بنامم هر که گفت  
 حیثیات چنین ملک من مسلمان ام و این طعام نذر بزرگان پنجه ام ثبت کرده ام که اگر من قبول است بایر که مسلمان  
 برسد ترا که دیدم تو را سلام از چنین تو متاثره کردم بخانه او روم پس طعانی بخور که نذر من قبول شود و من  
 قسم بخورم که هر حاجت که تو داشته باشی روا کنم شاهزاده گفت تا قسم بخوری اعتبار نکنم آن مرد به زنی و پسر  
 هم داشت هر سه با اتفاق قسم خوردند که در کار تو بدل و جان میگویم شاهزاده تمام احوال را نقل کرد اینها گفتند و  
 سهل است ما مجبور به ترا هر جا که باشی پیوسته میمانیم شاهزاده در لیل هم خبری نمیداد بود بنا جاری طعام خورد اما زن آن  
 مرد بهر جادو موزره کرده و در شهر و آمد وقت شام خبر ملکه را آورد که در خانه مسلوب است و صلیح عیار او را زده و دیده برده  
 بر دمه مآله که او را بتو برسانم پس این بهر و خود آن بهر عیار پیشتر بود و در پیشش طرفک نام داشت جاده ساله عمر  
 او بود خود را بصورت کثیری برابر است و با و خود گفت مرا برده نزد حاکم شهر که مسلوب باشد بفروشن در معقوله  
 از دیستان و بگو که این کثیر من درین سن قلیل شیوه دلای و رام کردن معشوق با عاشق را نیکو میداند هر چه معشوق  
 از عاشق بخواهد باشد از خنده از روی را تواند بست چنانکه معشوق عاشق کرد و مادر طرفک که حمیده نام داشت چنین  
 کرد و او را پیش مسلوب برده احوال را گفت ملک مسلوب خوش وقت شده گفت قیمت این چیست گفت  
 بالصدق تو مان مسلوب گفت اینقدر مبلغ خطیر بدون اینکه کاری از دی بطور آید نتوان داد حمیده با شماره طرفک مسلوب را گفت  
 که سندی که چون بنده را مشاهده کنی زر را بر می مسلوب قبول کرد و سبزه مهر و دستخط خود و ادنام طرفک فضا گذاشت  
 داخل محل کرد طرفک در بند روز پنجرب زبانی و گرم خدمتی دل بهر از خواستین و اهل محل بسوی خود کشید مسلوب شاه نیز  
 خرافیتش او را روزی با او گفت که ای فضا درین بند روز عیار ما زینتی برای ما آورده که هرگز با ما سر نخورده  
 و من مبتلای ادیم و او برود و بیا نکی زده جمعی از کینتران را سر و دست شکسته با او در عذاب میدارد پس اگر تو او را  
 با ما رام کنی قیمت ترا با و درت آنچه خواسته تسلیم کنم و ترا مغرور کردم بلکه وقت خریدن همین از تو مد نظر داشتم  
 زیرا که از خوشنایات همین بهتر تر شنیده بودم اکنون که حقیقت تو باره بر من معلوم شده دانستم که شاید این کار  
 نیز از قیمتش خود طرفک تا حال با وجود علم بر احوال ملکه هرگز ذکر او را در میان نیاد و ده بود چون این سخن از ملک شنید گفت  
 منت دارم پس اول پیش ملکه رفته نظایر سخنان گفت سکنه ام از دست بخور و برداشت کرده که بخت  
 نزد مسلوب آمد و گفت ای ملک اشتغال او که گشته است لیکن من هم از طرف خود سعی می کنم باید دید که اقبال عاشق صادق  
 چه می کند مسلوب معذرت او کرد و آخر روزی قابو یافته و خلوت بلکه گفت کدای ملکه خوش نماز بر آنکه من محض برای تو



آمده ام تا ترا بشناسم و از دست این حرامزاده نجات دهم پس تو دیوانگی خود را زیاده و خود را چنان بسان  
که کو بیایر زده به بنیم چه می شود و ملک جهان کرد که هر ساعت گفت بر لب می آورد و سخنان دیوانگی بسیار می گفت  
اکثر یا از کینزان محل را دست و پا شکست و از ملک بگریخت ملک من از احوال این نازنین جهان در یافتند  
که حتی بروی عاتق باشد و جهان من زبردست که علاج او کسی نیاید سلوک غریت خوانان شهر را طلبیده  
هر چند در علاج کو شید سودی نه بخشید مایوس گردید و طرنگ گفت ای شهریار من فقیری را کمان دارم که در چهار  
فرسخ این شهر باشد بطاهر دیوانه مجنون است اما باطن او با ذوق کالات آراسته است و زلفان عمارت قدیم  
می باشد سابق نبود وین چند روز آمده اگر باد شاه از وی نقل بکاف چوب شود امید تو نیست که کار صورت گیرد ملک  
سلوک گفت تو او را چه قسم دانستی گفت ای شهریار واصل من از فلان شهرم و کینز فلان تاجر بودم این  
فقر برخواهم نه بران بودی آمد و این پسر زال که بالفعل مارا در خدمت ملک فروخت معتقد خانه ان سوداگر بود من و کینز  
دیگر حواله ادب ویم چون سوداگر این عالم رفت سفر آخرت برست و رحلت نمود و وارثی هم نداشت مال او مع کینز  
داخل بیت المال شد این بهره زال محبت مقرر با من داشت و بر من محبت بسیار کشیده بود و پرورش  
کرده مراد دختر خوانده معلم برای من نوکر گرفته بود و بعد از مردن سوداگر مارا گرفته از ان شهر که بخت وین شهر آید اتفاقاً  
از همان محوطه که ان فقر آمده مکان گرفته است که دست ما درم ظاهر سابق برین او را جای دیده بود پس نظر بر سابقه  
معرفت او را بشناختش او رفت که کرد و احوال را گفت و رویش مخدوب بود اول و شناها  
داد و آخر گفت که ای حمید رخصه را ملک این شهر بفروشد که در قسمت این دختر تو بهر نسبت و بادشاه این شهر  
چون صاحب چود و مروت است و در خدمت او بفروشن تمام عمر و ریش و آرام میگذرانند و این دختر و رخصت  
این بادشاه بسیار مغرور و محترم خواهد بود و دل حمیده را می بخشد آخر من او را بفروشت این آدم که خلاف فتنه  
و رویش کردن نتیجه نیک نمی بخش بهتر آنکه مرا فروخته خود سرفه نشود من هم از دولت تو با آرام سبزی برم  
مضایقه ندارد هر چه رویش فرموده عمل آورد قسمت من که کینزی نوشته باشد تو خاتم بگو نه توانی کرد پس  
قیمت خود را نیز باو گفتم چنانکه بنا جاری راضی شد و ما را بحضرت خدایت ملک سلوک خرم شد طرک را بخواست  
اول معتری را فرستاد تا فقیر را تحقیق کرده آید لیکن ان معتقد گفت ای شهریار ان عمارت در وازه هم دارد  
و فقر انرا از انرون بسته می شنید من تا آنکه انتظار کشیدم تا یک وقتی بیرون آمد دیدم مردی پیر بود کمان برزم  
شاید صد و پنجاه ساله عمر داشته باشد با ان پشت خم طرفه هیتی و قوی داشت همین که نظر من برین افتاد  
چاقی ضیافت من کرد و شروع به ستانم نمود من را ختم من حیرانم که کار بادشاه چگونه از وی برمی آید بادشاه  
نخستین وقت اگر ما را صد حجاج زود این نازنین را بحال آرد قبول دارم پس تهیه فتن بخدست و رویش



مذکور شد اما رومیان اخبار و اقلان انمار چنین روایت کرده اند که هشتاد و شش نفر بودند که اول بدست مادر  
 خود میبرد میخام کرده بود که بصورت فقیر مجذوب شده در آن عمارت که نه قرار گیرد و از یک حجره آن نقب زد و فلان موضع برسان  
 و ستانزاده را بگو و اخراصل سخنان دیوانگی این سخن را بکن که آن نازنین را که فرزندین است پس من بیار چون بیار و پس  
 دروازه را از آن درون می خیزم و از راه نقب بدو میزنم پدر طرفش بلیسم نیز عیار بود هر چه بگفته فرستاد با حسن  
 و جود سرانجام داد چون خبر تمام شد آن نقب هم حجره بطرفش کشید با مسلوب تقریب و پیش من مجذوبی که مذکور شد  
 و در میان آورد و زور و یکم یاد شد بدین درویش روانش طرفش گفت مرا نیز همراه بگیر بلکه بدین من شایه میران  
 تر شود و قصه او را در محافظت نمود بان منتر که دوازده بار و بود رسید و هر چند با و ستاد صحبت کرد و مردم او فریاد  
 زدند و دروازه داشت اما آنرا فلک مردم را دور کرد و قناتی کشیده خود بیرون آورد فریاد زد که ای پدر زور کارهای شاه  
 مجذوب و اوقات سرانم قصه دختر خوانده ستاد و دروازه را و کن فقیر آواز داد و را کشت و بصلابتی برآمد که هیبت بسیار  
 دل بادت داشت بی اختیار و دیده سر و قدم در پیش نهاد و درویش از قرار واقع بخوبی که دوست داشت ضیافت  
 آن کیدی بجا آورد و هزار و شش نام زیاده بفضه علی داد و دست چاق نیز بروی زد و گفت ای قهره مرا با این سک چه نسبت  
 بود که تو او را برداشته و رو کردی برای همین بفروخت رفتی که بر من این طایفه بیاری قصه علی گفت ای پدر اکنون که سر و دست  
 این بچاره را سنگستی کار او را نیز سازم با تو که محبوبه او من زود و دیوانه است او را بحال آردا که مرا بکش فقیرم از این که  
 سخنان دیوانگی گفت و دست نام بسیار داد و گفت سبحان الله که دیوانه علاج دیوانه میشود و اگر میخواهد او را  
 جراحی از نظر فلک که شود و افضله قرار داد و دیو گفت ای مسلوب شاه مبارک است مطلب جز بان و درویش که دست  
 اکنون زود کرد و فرود آمد و ملکه را می آید با و ستاد با وجود آنکه از دست چاقهای فقیر حالی نداشت لیکن بمقتضای بیت  
 رنج راحت و آن چه طلبش برادر کرد که و کلمه تو نیای چشم گریه نظر بصلابت محبوبه خوشوقت بود بگفت تمام شب  
 از خوشوقتی خواب نم نکند و زور و یکم اراده سواری کرد با فضه علی گفت که ای عاقله و آن اکنون کمیت که بلای بی درمان یعنی  
 آن ملکه دیوانه را بر محاذ سوار کند و فلک گفت من از طرف خود سعی میکنم و اشیایها میبدم اگر پیش رفت بهتر و زود و یکم کار  
 قست لیکن محاذ را از درون محل طلب کن بهتر است باشد و از بنان مسلوب گفت خوبه و این عیار ملکه را قسم  
 و یکم نمائیده بود چون محاذ را از درون برد و فلک پیش ملکه رفت و گفت ای قهره جانان فقیری را حق است  
 برای دفع جنون شما دین ملک ساخته ام و من محاذ سوار نمودم که این کلام را تمام شنیده و موافق تعلیم شک  
 بر طرفش احتیاج که بر پای او خور و آبی که بر بخت و گفت حاشا که من نیست که پیش این دیوانه مردم مسلوب  
 استاده کرد که تو بر مسلوب با چند کینه رفت ملکه تا آمدن از خاموش بود همین که نزدیک رسید و نعره از جگر بر کشیده  
 بر جبهت درویش و از مسلوب را گرفته دستار از سر او برد و از فلک گفتی برست آورد و قریب چهل نیا گفتش بر سر

که با هم از خود را بخواند  
 چون بنده را بطلب و بپوشد  
 با او چنین و چنان بگوید



و صورت او در جنازه او را بحال ساحت معیار از آن خود بخود رفته و محاذ نشست برده انداخت طرف کسب مسلوب  
آمده گفت از دره سبب انحرایم دیوانگی او بود و این کشکاری آخری بود که رخصتانه داده رخت و بنون او کو با خانم  
شمارا روشن کرده رفت مسلوب حیرت زده خاموش بود و القمه بان احاطه رسید فقر برآورد دست  
ملکه دفعه را گرفته اندرون برده دروازه را بست از راه عقب هرست خود را بهش نشان داد و رسانید نزد گفت ندای  
شهریار تا اینجا خود ما چرا کردیم حال تو هر طرفی که دانی بایر که در بنایه تو ایم پس سوار مرکبان شدند و او طرفنگ با ملکه  
روایت نشست و آن هر دو عیار که طرفنگ بهش نشان داد و در جلو افتاد و در راه بندر مار جیل بهش گفت شما ما در اینجا  
مسلوب شاه تا کی با س انتظار کشید اصلا صدای و ندای نشنید بافتدق عیار خود گفت مگر تا حال آن غیر مجز  
مجبوبیش زن ما را به پیش نیاورده که دروازه و انسته بی گفت شهریار کاه بسته شده می شود مسلوب گفت راست  
اینکه عشق بر بلای می باشد زیرا که ما از برای این نازنین چه جفا که نکشیدیم فتنه گفت ازین برتر چه می باشد که گفتش  
توروی لیکن ای ملک من آن فقر مجذوب را به بلای می نیم مبادا خللی واقع شود مسلوب گفت کوه مخور تو حرام زاده  
بر کمانی که دست از درویشان نیز بر نمیداری فتنه خاموش ماند اما دلش می طبعید آخر از نهایت خلق و اضطرار  
بالای دیوار طر فی برآمده نگاه کرد کسی را ندید و بر صندای ازان حجره نیز نشنید با خود گفت چه معنی دارد که کسی  
در مکانی باشد و از مطلقا بر نیاید پس غل که در دل داشت بر تبه بختین پوست بی اینکه از مسلوب بهر صحبت  
زده خود را اندرون خانه رفت هر چند تفحص کرد و بچس را ندید و حجره نیز کسی را نیافت پس دروازه را کشوده میر  
آمد و تحقیقت حال را با مسلوب نقل کرد و گفت ای ملک بخریت بدو تخانه مراجعت کن که فقر صاحب خاتون را با کینه  
بروند و بعالم دیگر رفته بهشش آورد و مسلوب نزد یک دیوانه نمود و انوقت نجا طرش جهان رسید که  
شاید چون فتنه بی افن فقر اندرون جست زده و اصل شد باین سبب غایب شد باین گمان بر فتنه تنز شد  
و دست نام داد و چون گفتش هم زد فتنه از غایت طیش و سوختگی اندرون حجره باز رفته بدقت نظر تفحص کرد و فتنه  
یافت و اصل شد و از نظر سرب بر کرد و پاسبان درختان است و آخر اسبان معلوم می شود برگشته به مسلوب  
گفت ای احقر در چه خیالی بر آنکه ان نازنین را حرفان بر غار دست تو بود و اکنون چه فایده خاک بر سر خود کن  
مسلوب شروع به بی طاعتی کرد و آخر بکینه فتنه حرام زاده سید ستمه دنده چالاک تیر فتنه سیر بهان  
وقت طلبه است بهر شست و دو دو جوان مسلح را نشاند فتنه را و در جلو گرفته بر بی اسبان روان  
شدند و متصل واصل قطع مسافت نمودند و در هیچ جای یکدم هم وقفه نکردند اما از اینجا به پیشان آمد سمیل تا سه باس  
طی زمین کرد و مرکب را ندو در اتنای راه آنچه طرفنگ کرده بود بعضی میرسانید و نشان داده فتنه میکرد و افرین بر سلیقه  
آومی نمود تا آخر روز نشان داده فرمود ای مهر طرفنگ حالا که خاطر جمع شد و اینجا فرود آیم و ازین بشماره و فخر کرده ناز



بکنم بارچه نانی هم خورده باز را می نویسم طرف گفت شهریار بنو زلم کوایی نمی و بر جگر که خندق عیار بر جرم را و داسیت مباد افکند  
 کرده با ست شاهزاد گفت خیر است و مواس من و نماز کردن ضرورت خود آمد ملک بر بلندی رفته نشست طرف گفت سلیم هم کلبان  
 را میگردانیدند که گوی نمودار است به سلیق بر خستارن سوار باشند شکست سید هر جن طرف گفت شاهزاد گفت که گوی و سوار شدند  
 بر خستارن شهریار قطع نماز نکرد تا اینکه انبار سید سلیق بانگ بر خستارن و طرف سلیم زد که گویا خوا سید رفت مرا با کلبه سید  
 داور و بر غافل بود و خندق طرف را میبرد گفت ای با و شاه کمان من نیست که این بر ذات عیار بر خور و البتة خفته گشته ساخته بود  
 داده با ست سلیق نیز یعنی خط و خال را شاخته گفت بی راست میگوی القصد اینها اول با ستارن بر ستاره آورده و بر نو آن  
 شهریار بر بتر جان شکا و راند که فرصتی قریب نخواهد گس را بر خاک هلاک کند سلیق سیار تنومند و زو آرد  
 بود از ستاره باین جبهه گفت ای جوان تو قریب منی و من تو پس اگر نشه موی داری یا با هم خود را میان ما می نمایم شاهرور را  
 ازین سخن بغیرت و انکار شد از مرکب فرود آمده و مرکب جلال طرف کرده با و بتلاش و آمد سلیق شمشیر تراخت رو کرد و داد  
 کربان ستاره را گرفت شاهزاده نیز کمر بنه بر او را گرفته از زمین برداشته و دو تکلیف سلام کرد و قبول نمود و سوار از  
 قلعه بدین بر کند سواران همه خود را از ستاره باین انداخته بران شهریار حمل آورد و نردوان و لا و لا دران چون شمشیران با تیغ  
 عریان در میان ایشان افتاده و بر لفظ خرم حیات و دود و بیت بیت را بیرق تیغ ابرامی سوخت لیکن خندق حرام  
 زاده با مته سلیم بنه بازی در آورده بروی عالم گشته ان مومن را شمشیر کرد طرف که خردار شده آه سر و از جگر پوشید و خود را  
 خندق را سینه و بر بتر خنجر او را نیز با خاک سیاه یکسان کرد و شکست و شکست که لغا افتاد و بهر خرابی لاشه سلیق را برداشته  
 که نخواستند شاهزاده و و کانه شکرا کرده بر مرکبان سوار شده راه بندز با جیل و پیش گرفتند لیکن مته سلیم را در همان مکان دفن  
 کردند و شاهزاد بطرفک و لداری کرد و او را امید و اغنیای خسران کرد و ایند القصد بعد از طی منازل و مراحل به بندز با جیل رسیدند  
 بیرون شهر با ستیاب ملکه خوش ناز و ساری فرود آمد طرف که پشت فرستاد و ناز جری از احوال شهر پی آورد  
 صبحی بود که طرف داخل شهر شد جمعی از مردم عهده را سیاه پوش و یک تختی را با تاج شاهی میگردانند و ناله و زاری می نمایند از  
 کی احوال بر سید گفت که مقصدی این شهر یعنی باد شاه و فراق دختر مدتی و بیت الهی بود و اخران بن سلیم که و خبر  
 از ان دختر و ارت نداشت و سم اینجا جن است که تحت و تاج را تا یک ال در شهر گردانند که اگر دین یک سال ان دختر  
 بهم رسید ملت جن است او را با و ستا کنند و الا وزیر باد شاه خواهد بود طرف که این احوال را معلوم کرده پیش ملکه و شاه  
 زاده و فقیر کرد و ملکه گریان شد و آخر طرف گفت که برو پیش وزیر بگویم که رقم زرین نام دارد و او را بگو که دارت ملک پیدا  
 شده و مرا طلبید است و را برداشته با طرف گفت و خود را بر اقم رسانیده احوال را گفته و را برداشته و سوار آورد  
 چون اقم بجای عمومی ملکه و زودی روی نگرفت او را پیش خود طلبید و زیر قدم ملکه و باد شاه زاده که داشت هر دو را بستند  
 شاهزاده نیز موانعت کرد و ملکه احوال خود را بر سبیل تفصیل پیش اقم نقل کرد و سفارش شاهزاده را زیاده از حد کرد و گفت



اکنون دارت ملک این جوان عالیشان هست و من کینهز اویم و ز بر بطن تاسف سری جنبانید و بای ستاده  
 پس وادید از آن سواری زمانه و مردانه را بتجمل تمام طلبید است و هر دو را سوار کرد و داخل دولت خانه بادشاهی کرد و ملکه داخل  
 مجلس شد و برای شناختن او در باغ بیرون مجلس جای مقرر شد و روز دیگر شناختن او را بجام فرستاده بر تخت  
 نشاندند و همه ارماع اترک درین رقم مبارکیا و گفتند قصه ملکه دست اندازد شاه شهر شد سه روز برین بگذشت ملکه از روی  
 شناختن او را و از این نردون نطلبید شناختن او و در فراق از بی طاقتی و حیرت و اطلبید و یکه به نام کرد که ای جان عالم  
 من مشتاق سلطنت نیستم اگر ترا نه نیم زن کی بر من ماکوار است سه روز است که ترا ندیدم عالم در نظم تار یک است بعد ازین  
 اگر چنین معاش با من میکنی پس جام زهری هم برای من بفرست تا بخوم و فانی شوم چون این به نام کرد که ملکه رسید و در میان نهاد  
 که ما این مجلس را دیدوان خانه بود بر آمد شناختن او را و نطلبید کرد و رفت هر دو را افتاد بود و شناختن او را و بیرون پرده نشاندند  
 آن شب به یار از غصه نرو یک بود و پاک شود لیکن ملکه از آن نردون آواز داد که ای شناختن او را و ما را میدانی که خاطر تو نرو  
 ما بسیار غمناک بود که با تو سخن میگویم و الا انما سبت سخن گویم شناختن او را و غصه گفت نمی توانم من چنان قصه دارم باید که فرمان بگردن  
 زد و غم و بی چه جای سخن گفتن و هم کلام شدن ملکه گفت ای شناختن او را و زرد و سبب سخن بشنویید مرا باید که تا یکسال با غم  
 نامحرم سخن نگویم و چون میان من و تو بنوعی و واقع شده ما محرمی و بنصورت نظر به بیانی و بی طاقتی تو ترا طلبیداشتم که از  
 سر کار ترا آگاه کرد و غم ضایعه در رسم خانان ما چنین هست که ماتم بر فرزند را باید تا یکسال کامل داشته باشد اکنون من  
 لباس ماتم پوشیدم و از جمله رسوم ماتم داری اینکه زن با فردم حرف نزنند ان شاء الله تعالی بعد و کسال من بخت تو در می آید  
 و کینه توام چنانکه بودم حل بر گیر و غم و من خواهی کرد شناختن او را گفت ای ملکه غمیت بدان که من و دین سه روز خود را نگذاشتم  
 و اکنون که این نویز شنیدیم چرا زنده خواهیم ماند حاصل که از بی طرف ابرام و از نظر نگار تا دیری این صحبت و میان بود آخر  
 ملکه چون شناختن او را کرد و پیرستان بسیار و بر گفت ای شناختن او را یک فکر و یک خاطر من رسید لیکن می ترسم که تو بعد  
 تا نیم نهانی و جدایی اید الا یا و در میان من و تو واقع شود شناختن او را گفت اول شما بفرمایند تا بشنوم گفت اینکه عقد نمرعی  
 با من و تو در میان آید لیکن مشکل درین است که بعد از عقد هم باید که زن و شوهر تا یکسال دست نزنند و بزرگ با لین شکر دارند  
 و امری دیگر و میان ایشان نیاید حتی اینکه اگر بوس و کنار هم موقوف باشد بهتر است که این هم از جمله رسوم عده این ملک است  
 شناختن او را گفت کاس خیزین رسوم دیگر که پیش ازین گفته بودی برین فرود که جان فشانم و است و ملکه گفت  
 ای بی لیکن مصیبت درین است که ماتم بر علاوه مانع رسوم زمانه نوی است و دین صورت از تو کی می آید که در کنار مجبور بخوابی  
 و از آن امر خود را محافظت کنی آخر مردی بر تو چه اعتبار است شناختن او را گفت این چه معنی دارد البته ضعیف خود میکنم ملکه گفت هرگز نتوانی  
 کرد شناختن او را گفت من صاحب غم البته منع خود را نخواهش این امر میکنم ملکه گفت خیر است غم درین مقامات پیش  
 نمیرود و القصه باز سماجت با و ابرام و میان آمد ملکه گفت تو دانی هر کاه و مرکب این امر شهری و ازین نوع دیگر سلوک است



مرامند و خود را بهر خواهی یافت که من اطمینان دیکر تو عالم دیگر ملاقات باقیامت موقوف خواهد شد و گفته  
 که من دیوانه ام که با وجود این تهدیدات و اسکن نماز که کردم و بروایتی بهر صفت حمیده این جواب و سوال و بهنگامها در دنیا  
 ستانده و ملکه واقع شد القصه رسم لکاهی در میان ایشان واقع شد بلکه چون مختار محض بود هر چه میکرد و جمیع اموال  
 ارکان مطیع او بود و نه لکاح خوانده شد لیکن درین میان چندین بار ستانده و لکاح را وید جبری مرقوم نیافت خرم شد که  
 باری مرا از کارهای من منع نمی کند غنیمت است القصه ما هم خوابیدیم و ستانده و در سماجت و ابرام از معالقه بقیل  
 و ملاعیه خط و اخرا و دخت لیکن تشنه بود تیزی شد قصه مختصر که شب هفتم بود که ستانده عالی قدر بیت الف را و دنیا  
 لام الف کرد و بعد شوق آرزوی دل برد و در لیکن هنوز فراغت لذت بخش که عبارت از منظره شدن باشد  
 حاصل نکرده که ملکه بیدار شد دوستی بر سر خود و خواست که از زیر ستانده و خود را را کند قدرت نیافت ناله و فریاد  
 بسیار کرد و تا اینکه لذت ستانده را و با خراج امید و دوست از وی برداشت ادبیت زده جدا شد و گفت ای چون  
 بیروت بی رحم از تو که هیچ نرفت لیکن من بفراق تو این عالم رفتم این را گفته یکایک از نظر ستانده غایب ستانده  
 از کمال انفعال و حیرت نزدیک بود خود را ملاک کند کینتران و دیگر آوده ستانده را ملامت کرد و گوشت نه حیثیت ای او  
 بی صبر که برای لذت یک آن که چندین انفعال و ندامت در مکافات آن خواهی کشید چنین لذت وصل دایمی را از  
 دست دادی که هر شب تازه و هر سحر لطف بی اندازه بر میداشتی هر چه کردی بخود کردی ستانده و گفت بهم حال اکنون  
 ما را نشان دیند که آن نازنین کجاست گفتند البته راه محرابش گرفته باشد درین اثنا یکی آمد و خبر آورد که ملکه بر فلان  
 مرکب سوار شده راه محرابش گرفت ستانده و نیز در عشق او که هم شکل محبوبش بود موسیقی نداشت فی الفور از  
 محراب برآمد و بر اسب خاصه سوار شده راه محرابش تمام شب قطع راه نمود و صبحی بود که از دور شکل ملکه بنظرش رسید  
 که بجای تمام مرکب میراند ستانده از عقب فریاد زد که ای ملکه کناه ما تا باینجا هم نبود که تو ترک خانمان کرده میروی برای  
 خدا بر گرد بعد ازین هر چه رضای تو باشد چنان کنم نازنین اصلا ملتفت نشد ستانده و همچنان اسب میراند تا بجای  
 رسید که از دای دهن کشا و از برابر ایشان نمودار شد و در کینفس ملکه راس اسب بر دم و گشت بد ستانده  
 متوجش شد و دیدن لوح بنظرش رسید مطالعه کرد نوشته یافت که ای ملک شمسیت مبارک باد تو عیش و پرور  
 دولت پوسته باد استاد و خرم و حالا تو نیز خود را داخل دنان آرد و کن که سیطره دوم با تمام رسید ستانده و بجای  
 داخل دنان آرد و شد بکمر تیر در تاریکی رفت و پیوسته کرد و چون بهوش آمد خود را در خانه یافت که او نیز مثل طبقه اول  
 ایوان و ابواب و حجره ها داشت که بر آن اسباب بودند اسباب این خانه  
 انهای ملا خط کردن ستانده و ان اسباب دیوی نمره زنان از بالای هوا در رسید و ستانده و تهدید کرد ستانده  
 او را بکلم لوح با تیغ سیمه تاب فلم کرد و با تار یک شه چون روشن گشت ان عمارت همچنان بحال خود بود لیکن انرا لایق نبود



دور و از دهان عمارت بخورد و آمدن شاهزاده از آن دروازه بیرون برآمد و یک مرتبه به آن میدان بیرون کشید و نظرش رسید و افتد  
 حیرت و استعجاب آن شب هر بار بود که طاقت سخن نداشت ملک آن قم جانی و یکناشن خان آمد ملازمت کرد و در احوال پرسید و شناخورد  
 فرمود آنکه میگردید تا بحال آیم بگویم چون بحال احوال را بیان کرد و بر سیدی ارقم این چه سرست که من در هر طبقه ازین کشید  
 صورت محبوبه خود را بوضع غیر مکرری بنم و حال آنکه او نیست ارقم گفت ای شهریار مقدمات طلسمی اکثر و بی می باشد و ملک  
 مشکین موی که البته نخواهد بود و شناخورد گفت قربان آن حکای عالی مقام که کارخانه طلسم را باین نوع سر انجام داد و آن  
 هر چند که محبوبه من مشکین موی نباشد لیکن نظر بانیکه در هر دو طبقه یک یک با زمین بصورت محبوبه من بمن دو جاسه خط وافر  
 انداختم و پیشش مشکانه کردم خدا کند که در سیر طبقه سیوم نیز من اتفاق افتد ارقم و یکناشن خان عرض کردند که ای شهیار  
 ظاهر انبای این کینه برای مین باشد که ملک کشم از تماشای آن خوش نشود و گویا همان خانه طلسم این کینه است که در  
 هر دو طبقه و راضیافتی کرد و زری و جواهر جیسی نذر او میگذاشتند رفتن شاهزاده را با رخسار و عالی مقدار سلطان کو ملک  
 اسمعیل ابن احمد بن محمد سیر طبقه سوم از کینه مفت طبقه اما سخنوان شیرین گوید که سخنان نکته جو چشم آورده  
 آنکه روز جمعه آن شهریار عالی مقدار کلید را بر دست گرفته سیر طبقه سیوم آن نظر بگیرد که در هر دو طبقه از آن صبراشده پنج  
 طبقه بحال خود باقی است قفل را کشود و اندرون رفت برستور دروازه نا پدید شد و زینته نمودار کرد و بدلا رفت قریب  
 صد زینته را طی کرد و روشنی پدید شد بیرون برآمد عالی را دید که تا نظر کا میگرد عمارت نکین و باینین و ملک تا نظر می آید  
 زینته دیگر و یازدهان فرو آمد همین که بر زمین رسید آن عمارت و باینین از نظر غایب شد باز از روی تماشای بالا رفت  
 باز نظر او انقضای مقدمه سه مرتبه تکرار یافت که چون بالا میرفت آن تماشای نظر می آمد و او از غم نیز کوشش می رسید  
 و چون باین میرفت همه از نظر غایب شد و صحرای نظر میگشت چنان شده با خود گفت که باز این تماشای تازه است  
 باید دید محبوبه ما باز کی جلوه خواهد کرد و ناچار شده راه هراپش گرفت تمام روز طی مسافت کرد چنانکه مانند ست قوت  
 شب در پای درختی رسید و حل قامت افکند و چشمه بی هم بود و ضو کرد و نماز خوانده بعد از نماز چون نیک نظر کرد و انورخت  
 انار بود و باز نیز داشت با خود گفت عجب تماشاست که وقت رسیدن انار تا زینته بودم یکایک چگونه بار آورد و کفایت  
 نماید من ندیده باشم همه حال که سینه بود و بگذشت تنها انار خورده سیر بالین سلاخ خود که آشفته و رازک میبود  
 طلسم حیرت میکرد و اندیشه بخاطر او روی یافت آنکه چشم او نیز گرم شد و خراب شد و بیدار کرد و صدای تمام  
 ساز و نغمات و آواز بگوشتن سیدی شنید تا صبح شد بعد از نماز بر اثر آن آواز روان شد ساعتی از روز بگذرد  
 بود که از در باغی سینه و خرم نانی کاستبان ارم چشم آن کرد و چشم و آواز چون نزدیکی باغ رسید چار و در  
 آن باغ راعیت از هر گونه غلو و تره و دینش که و غیره یافت و دروازه باغ از اندرون بسته نظرش در آن لیکن چار طرف  
 باغ زیر دیوار خانه نای مختصر سیار و دیگر صدای ساز و نغمه از هر خانه قبلک میرسید و موعی که گویا خانه تعلیم خانه موسیقی است



شاهزاده از مشاهده این امر حیرت تمام کرده و آخر صبر و تحمل نشد و در یک خانه در آن مرد و پری را دید که چهار دختر کلندار  
 در خدمت او بود و بنحیضه اندوایدن ایشان را تعلیم فن موسیقی و موافق اوقات میبرد و بعضی را ساز می آموزد اما چون نظر  
 آن پسر بر شاهزاده روشن ضمیر افتاد برخواست سلام کرد و گفت ای عجمان عزیز خوش آمدی و صفا و رویی که کم نما  
 و قدیم و در و ن و دیده به به آن جا را از منین رسم سلام بقدیم رسانیدند شاهزاده با خود گفت باری غنیمت است  
 که بعد محنتی براهی رسیدیم آمده شکلیت آن مرد و بربند نشست بهر احوال پرسید شاهزاده فرمود که باعتبار سبب من از  
 اولاد انحراف نمی نوع اشرف مخلوقاتم و در باب شاهزاده عالی درجات معین اطلب کشیم چنانکه لوح و جام با من است  
 بهر کفایت لوح و جام چگونه خبری است شاهزاده لوح را که از دور با و نمود اما جام بر دست او داد و او دید و گفت این را معلوم  
 کردم برای آب خوردن خوب است اما لوح که در گردن شماست از اسباب زینت است بکار مردان می آید بهیت  
 این همه زینت زنان باشد و مرد را کبر و خایه زینت پس بهتر این است که یکی ازین جا را از منین بدید که او در گردن  
 انوار زد که با دمی زینت شما شاهزاده گفت بسیار خوب با عجب جمعی دو جا شده ایم فرمود ای پسر ما دان این لوح  
 طلسم است که طلسمات سبب همین گشوده شده و آنچه باقی است گشوده خواهد شد این را کای طلسم میگویند بهر خستید  
 و گفت عجب قضا خواهد بود که کلید آن با من پس است معلوم میشود که تو جوانی هم داری شاهزاده را بر نادانی آن  
 پسر خنده آمد و گفت ای احسن مگر طلسم نمیدانی و نام طلسم تا حال نشنیده حالا که در اصل طلسم می باشی بهر کفایت  
 یعنی این خانه من مگر اصل طلسم است پس این خود قضای نازد که شما بکتابتید شاهزاده فرمود که ای احسن تو که مرا گشته  
 کاش در خانه تو وارد نمی شدم بهر کفایت ای شهریار خدا خواسته که من بچشم شما را دیدم که چنان متغیر و متغیر  
 که من نمی دانم می پرسم شاهزاده گفت ای مرد ریش سفید چرا نم که تو در کجا بزرگ شده که این سخنان میگوی بهر کفایت  
 در همین مکان بزرگ شده ام بعد از آن شاهزاده یارده از احوال طلسم بشنید و تقریر کرد پسر دهن را باز کرده حیران و در بجانب  
 شاهزاده میدید و تقریر آن شهریار را می شنید نوعی در وقت استماع تقریر شاهزاده از غایت هیبت و حیرت  
 صورت خود را مضحک ساخته بود که شاهزاده نزدیک بود از خنده غش کند و آن جا را از منین و دختر نیمی خندید و بزرگتر  
 و هر یک را چولی زد که شما نیز ما را مسخره کرده اید الفقه شاهزاده سخن را بنیاز رسانید که این طبقه سیموم کیند بهر کفایت  
 طبقه طلسم است که اکنون سیران آوردم بهر کفایت ای جوان از خدا ترس اینقدر مراد و لوانه بقدر مکن اینجا فرار کنید  
 فلک کیندی نسبت اگر می بود کای ما می دیدیم شاهزاده فرمود بهیچ حال معلوم نشد که شما چه در بار و اریه اکنون فرمایید  
 که شما کیندی و این باغ تعلق بکه دارد و این نازنینان بکاره اند که شما بایشان تعلیم میکنید بهر کفایت ای جوان  
 تو الحال مرا احسن میکنی شعور تو هم معلوم شد این شاهزاده هرگاه بزرگ و سردار موجود باشد من چگونه حقیقت اینجا را بگویم  
 شاهزاده گفت بزرگ سردار کسیت گفت از اینجا بعد از صد خانه خانه اوست استند از غفون بی نواز نام دارد و داد



باشه مراجع میرسد که در شرح احوال او سخن گویم شایسته فرمود یعنی در تقریر احوال هم کور عایت کوچکی و بزرگی می باید  
گفت بلی البته می باید شایسته گفت پس برو او را بیا بپوشد آفرین خوب فکری کرده مرا با این کار بفرست و تو با  
ازین نازنینان اختلاط را کرم کرده کار او را بسیار و مراد معوض هلاکت انوار شایسته گفت دلا حول ولاقوه الا با فسه  
ای مرد خرف تو چرا در حق من این همه بدگمانی و مرا چنین از چه تصور کرده گفت ظاهرست بیت طهر که سنده در خانه  
خالی بر خوان و عقل با و نکند که رمضان اندیشه ۲ تو با این جوانی چگونه خود را ازین نازنینان مطلعست نگاه تویی داشت  
حال انکه از چشم تویی یا بم که قریب صد زن را کاشیده باشی شایسته گفت ترا با شما فریاد من چه کار است  
برو که من با اینها کاری ندارم و در خاطر هم نمی ارم پس گفت من بهرگز دغای ترا نخورم شایسته گفت پس در بنسبت  
البته که تو از طرف دختران خود نامطلب باشی پس گفت اینهم سبب بیت اتش بنیه جو شود هر دو جمع ۲ و ۲  
بکمر نهیم مثل شمع ۲ شایسته دانستی خفیه سرا با حجت پس مرا نزد او ببر پس گفت اینهم نمی نمود زیرا که می ترسم که این  
نازنینان مکان را خلوت یافته با هم طبقه بازی کنند شایسته گفت استقامت عظیم ای پسر من ترا مرد غیر می دانستم  
اما طرفه سحره بی تمیز برادی کوی حجت و شتر است از کشیدن بران هم ریوده بهر بخندید و گفت از رده مباحش ترا نزد  
استاد ارغنون می برم این را گفته برخاست شایسته را بخانه دیگر آورد از خانه او وسیع تر و با کینه تر بود قریب  
دو دوازده نازنین صاحب جمال از وی تعلیم موسیقی می گرفتند او نیز شایسته را غرت کرد پس احوال شایسته را  
با استاد ارغنون نقل کرد استاد ارغنون بی نواز ابواب ضیافت بر روی شایسته مفتوح ساخت نازنینان  
خود را گفت که مهمان بنشین و در دوشه برای او بنوازند و ساز بنوازید و رقص کنید و بجمع خانه های دیگر گفته فرستاد  
که بعد از تله مهمانی آمده شما نیز طایفه خود را برداشته بیاورید هر چه نازنینان شما از شما تعلیم گرفته اند تمیز خوب  
و در ایشان ظاهر خواستند الفقه تا سه روز نازنینان از بهر خانه می آمدند و اظهار هنر پیش شایسته میکردند و بهر  
از شایسته در باره ایشان امتیازی حجت که کرام یک خوب خواند شایسته موافق فهم خود تمیز میکرد و جواب  
میداد صحبت های با کینه داشته شد اقام اطعمه از بهر خانه برای شایسته می آوردند و روز چهارم به مهمان استاد  
بودند نازنینان بابت استاد شروع ساز و رقص کردند مجلس گرم شد و اینها تا سه روز و یکم می رقصیدند و خواندند  
و سازی نواختند شایسته از صاف داد که شاد گردان استاد از همه بهتر روز هفتم شایسته را استاد  
پرسید که ای استاد ارغنون ضیافتی که می بالیست بجا آوردی و ما را محفوظ ساختی هر قدر از آن بهر مکرر شده بودیم  
از تو خوشحال شدیم اکنون سحرین را یا مانگشت کن که درین صحرا این باغ تعلق بکند دارد و شما این نازنینان با هم  
خدمت که تیار میکنید و این موضع چه نام دارد استاد ارغنون بی نواز گفت سحر یا این باغ تعلق بلکه دارد که  
او را ملکه روح بخش بری میکوبند پدرش ملک طغرلوش جانی است که صاحب نصبت بهر است و نام این ملک

مزنیت

گفت







میرتا بدولت تو تماشای مجلس ملکه گتم ارغنون گفت هیبت ازین اندیشه درگذر که این خیال محال است  
 که در سوادری چگونه صورت می بندد و که نامحرمی را در مجلس او ببرم مگر ترک خویش گیرم شناخته ده گفت من شنیدم  
 که ترا آفتی نرسد البته برای خاطر من این کار را باید کرد که بهترین ضیافت توانبخارست و من مقدر و وارم کبی معرفت  
 تو نیز بیایم و ایمن حکم چنین است که این سعادت را تو حاصل کنی ارغنون گفت زهی سعادت که میخواهی من چهاره  
 بکشتن وی من این سعادت را نمی خواهم شناخته ده گفت ای غریقون البته این کار باید کرد که مردم برای همان خواه  
 سرگذشته اند ارغنون فکری کرد و گفت ایستاده اند اگر خاطر تفتل من راضی باشد به مضایقه فکری میکنم و برین  
 گفتگو اندر زخم که شدت صبح روز دیگر بود که آواز مردم از اندرون باغ بگوشتن شناخته ده رسید و روزی نیز گشاده شد  
 جمیع بصورت حجاب و پرده دار بر در باغ حاضر گشته و صفای دیگر و ضیای از سابق بهتر صحن باغ را حاصل شد از هر  
 آواز از باغ می آمد که کنیزان ماسروی و خادمان سبل موی هر طرف کلکشت میکردند و میزدند و بازی می نمودند لیکن  
 چون آخر روز شد رسول ملکه لطلب ارغنون و غیره آمد و حکم رسانید که جمیع مازنینان را بر دوشته بیارند همه در سامان  
 رفتن شد چون آدم بهش ارغنون آمد بغام کرد که کورنش مرا بخدمت ملکه بگویند و عرض کنند که من در آمدن معذورم  
 چرا که مرشد زاده من همان من شده ترک خدمت او نمی توانم کرد به نیابت من است تا بر بطون از سنا کردان مارا  
 بخواهند رسانند چون این بغام بلکه رسید گفت البته آن کدام همان خواه بود که خاطر او القدر غیر نیست باو  
 رفته بگویند سنا کردان تو فرود حضور تو بخواهی بیا از خواهرن تقدیم نرسند به خیر و بیا ارغنون این را شنیده باز عرض  
 کرد که ملکه مرا بکشد که امشب آمدن من صورت نمی برد مگر آن مرشد زاده را نیز همراه بیا رم ملکه چون این سخن را شنید  
 خاطر ارغنون را بسیار غمزمیداشت چرا که در بعضی مقررات موسیقی استاد او هم بود و گفته فرستاد که مضایقه  
 آن همان خود را نیز بر دوشته بیا را ارغنون مستعد رفتن شد شناخته ده از استقامت و ارادت و همراه آوردن  
 کردید ساعتی از روز باقی بود که داخل باغ شدند باغی بنظر شناخته ده و آمد که در مدت عمر بان لطافت و خرمی و شیر  
 و رفعت عمارات و خوبی آن هرگز ندیده بود سیرکنان میرفت تا بجای رسید قرار گرفتند تا وقتی که افتاب غروب  
 کرد و نرم فلک را شب عای کافور کو اکنیب و زینت بخشید ملکه روح بخش خود را لباس فاخره بر داشت  
 بر تخت غرت و کامرانی قرار گرفت ندیان و مصاحبان آمد موافق مراتب جایا قرار گرفتند و خدمتکاران عید  
 بوست گرفته و اطراف و جوانب صف بستند باو و ارغوانی مجلس را آوردند چند جام بی و ری بملکه رسانید  
 تا دماغ آن کیفیت بخشش و لذت رسید اشاره بجانب سنا کردان و نو از نوکان و خواتمکان و قصه کان کرد تا  
 بکفصل خوانش کی خوب کرد و شناخته ده اگر چه داخل آن مجلس نبود لیکن از دور از میان درختان آن تماشا میدید  
 لیکن نیز مجال ملکه خوب بنظر من و رنیا ده بود بعد از ساعتی ملکه فرمود که طایفه تربیت یافته این مقام و کثرت را



طلب کنند به نیت وین یک هفته استادان ایشان مرتبه تربیت ایشان را یکجا رسانیده اند که نوزده و دین و استاد  
 ارغنون و استاد بیل و استاد موسیقی را ابلان حکم کرده اند استاد ارغنون که استاد ملکه نیز بود به پیغام او گفت که ای  
 دلنواز اول استاد بیل و غیره را بر سر میزها بنشینم و من هم در میان آن ها باشم تا بر سر استاده برود و عرض کنم استاد ارغنون کرده  
 بود که ملکه گفت استاده ما عجب مهمانی دارد که میخواهد یکم از وی جدا شود و قصه این همه از نینان که تربیت یافته این است  
 استاد بود و نوزده و سبزه و زلفش در قفس کرد و ملکه موافق مرتبه بر یک انعام داد و ساکت کرده و دلنواز گفت برو  
 با استاد که اکنون نوبت شاکردان شماسست همان خود را بجا نداشتند شما بیا بنشینید برای خاطر شما این قدر کردیم  
 که او را در این طلبیدیم چون پیغام با استاد رسید شما نوزده فرمود ای استاد خرد و اما مرا تنها گذاشته بروی اصل  
 از آن درین بلع و دین صورت مجلس ملکه است بعد از آن که این همه نیامده فایده ارغنون و دلنواز گفت که از طرف  
 من بخیر است ملکه عرض کرد که همان من بیا و غیره نوزده و سبزه است از من جدا می شود اگر حکم شود او را هم مجلس بیاورم تا  
 یاد کاری از ما میرود الان شاکردان من مجرا کنند منم حاضر و دلنواز گفت ملکه منسوب و گفت عجبانی خواهد بود که ارغنون  
 خاطر او را زیاده بر خاطر ما میاندازد باس او را با من مرتبه میکنم از دلنواز پرسید که دیدی چگونه کسی است و دلنواز گفت  
 ملکه ناز جوانی است در سن هفده نوزده که افتاد به پیش حسن و خجالت میکند و دانا فرستاد و ریاست از  
 جین همین او ظاهر و هویدا میگرد و غالب است که نوزده و عالی قدری است با وجود اینکه تنها نشسته بود لیکن دماغی داشت  
 که کو یا صد نوزده کس برود و استاد و اند ملکه باره با خود تامل کرد پس دایه را گفت که تو هم بروان همان بپوش  
 اگر قابل مجلس است او را نیز مع ارغنون برود است به یار دایه که نشاء و مهر نام داشت با دلنواز بر سر نشاء و آمد  
 به خود دین جمال آن شهر یار دایه بی طاقت شد از دور ملکه گرفت و گفت ای دلنواز چه خبر داری که چنین کلمات خاک  
 میروان و باز با خاک برابر می ساز و بر کشت بلکه گفت که من بقرابت او قابلیت مجلس چه که قابلیت به غیر  
 دارد ملکه گفت عجب احمق است هر چه بر زبان می آید میگوید بی قیامت را نمی فهمد و دلنواز دهم ناز خندید و نوزده این که اراده  
 دایه ازین سخن چه بود لیکن ملکه فرمود ای دلنواز همان ارغنون همان است بگو بیا برو دلنواز رفت و گفت ارغنون  
 با استاد نوزده بر خاسته داخل مجلس نوزده ارغنون بضابطه که داشت سلام کرد اما استاد نوزده چون نیکنظر کرد او را  
 نیز و صورت شکس موی یافت که یا که یک شکس موی است که در هر جا بلباس غیر که جلوه میکند چنانچه و قصر دل نوزده  
 او را در لباس غنیمت و بد و در طبقه اول ازین کنبه بلباس سبزه و در دهم بلباس نقشه و دین مقام و خلعت با و له  
 سفید القصر چون آن استاد نوزده را نظر بروی افتاد و خدای را در دل ستایش کردن گفت که هر چه و هر جا ما را از جلوه  
 معشوق بهره مندی سازد اگر چه فی الحقیقت او نیست اما جلوه او هم برای الطینان من کافی است و لطف و دین است  
 که استاد نوزده با وجود اینکه در هر دو طبقه مذکور از آن و دما زین که هم صورت دایه او بود و نوزده وصال حقیقی نیز رسید لیکن از آن

بمنزله چه دایه گفت من چه میدانم  
 بمنزله بلکه فهمید از او حجاب از  
 طرف دایه رو کرد و اندک گفت



استیاق باقی بجز تیره بود که گویا هزار سال است ندریده و همین دلیل بر شاهزاده معلوم است که انبانی الحقیقت محبوب من نبودند  
 همیشه بلکه شکل محبوبه حقیقی من برین جلوه کرده بود و میکشید این احسان باینسان ملاستم برین که برای آخر  
 من بنای ملاسم را درین مقام بدین رویه گذاشته اند و آدمیم بر سر داستان که چون نظر افروخته اند و نامور بران  
 دلبر ماه بیکرافتا و سلام باین لفظ بر زبان جاری ساخت که سلام من بران تخت نشین خوبی باد که جلوه او همه جای  
 عالم فرا گرفته بلکه حیران شده و سرتاپای شاهزاده را بنظر نفیس دیدن گرفت آخر تیره غش شاهزاده بر چاکر و لیکن بروی نیاید  
 گفت ای استار غنون حقا که این مهمان جوان بقول تو مرسته داده شد از وضع سلام کردنش بر ما معلوم شد  
 که بزرگ زاده است اما بر مدعاست انگاه فرمان داد که کرسی مرصع رو بردی بلکه برای شاهزاده فرسخ کردن ازان شب  
 بران نشست و بنظر آره جمال روح بخش مشغول شد و بیاد محبوبه صلی خود و روی می تارکسیت لیکن وصال این نازنین را بالفعل  
 نقد بود نیز از خدای طلبید زیرا که در هر دو طبقه سابق چاشنی نه خورنده بود اما ملکه لمحه سر باین داشت و چون نظر برداشت  
 و با شاهزاده دو چارست بمقتضای میان علش و حقوق رخصت و عجب حالتی بر پرده میکشید و ملکه باز از تنم  
 سر نیز برانداخت و نگاه خود را از شاهزاده و رویه اسنا از غنون نیز نرویک شاهزاده نشسته بود و گفت ای مرسته زاده  
 باز که من طرفه شکلی قایم کرده کاش از علم موسیقی نیز دقوفی میداشت تا ملکه بی غل و غش تو میرسد و اکنون  
 شب دارم که با تو سروار و یانه بهر حال مجلس گرم شد و شاد کردن استار غنون مجلس بسیار گرم کرد و خوب  
 خوانند و خوب رقصیدند برای شاهزاده عرق روح افزا آورده بودند که آن ششم یا بجای شراب بخورد و مانع زیاده  
 بر شراب بهم رسانیده بود بعد از آنکه رقص موقوف شد و طعام آوردند و دستار خان را انداختند ملکه بر طعام نشست  
 استار غنون را نیز نشاند و شاهزاده نیز تکلیف کرد و هر ساعت طعام حاصله پیش خود پیش شاهزاده  
 میفرستاد و رانهای طعام خوردن ملکه بار غنون گفت ای استار مرسته زاده شما هیچ دقوفی از علم موسیقی هم  
 دار و یانه از غنون که ناموسش مانند شاهزاده فرموده ای بلکه از بزرگان با کسی باین علم نپرداخته و نمی بردارد بلکه بچشم  
 اوقات خود را در کسب علم شریفه کفقه و حدیث باشد مصروف می سازیم ملکه گفت از وضع تو جهان در می بایم که با او  
 زاده باشی و با دستا نان را اینقدر نمی اطعم رنگین طبع نیز در کار است باین حذر خشتک هم فروز نیست شاهزاده گفت  
 خیر این رنگینی طبع طاهر و سلاطین نه با عجم باشد که عظیم ازین چهره فانیم بزرگی بالفعل درین مقام که بر همین فن منحصرت  
 چه هر قدر که شخص درین علم دقوفه است که داشت باشد و اینجا اعتبارش بیست و شش است و اگر خیرین مجمع کمالات  
 باشد هیچ نمی اندر و حال هم چه رفته از استاد و یانه شاهزاده گفت بسیار خوب است حالا یک عمر باید صرف این فن  
 کنم تا فی اطفا اعتباری بهر سامان ملکه گفت خوب چه مضایقه دار و انوکی که صد خود بخش باری به بنیم که صدای تو مناسب  
 اینکار است یانه شاهزاده ناموسش شده و نیز از غیره کنیزان ضعیفند ملکه از چهره خوردن فلان مرسته دوست شسته بر شاهزاده

و فراموش است  
 که در این کتاب  
 گفت با این  
 که در این کتاب  
 گفت با این



بجراقت بلکه عالم مستی بهانه می جست که باستانه حرف زدن و اختلاط کند چرا که دل او مایل بشانراوده شده بود  
 هر دم میگفت ای جان ازین سکوت تو معلوم شد که خوب بهره ازین علم داری برای خدای بکشتن تا بشنوم شاه  
 را و دیه چاره که نمی دانست شمر شده میشد و کثیران خنده میکردند بلکه از انجا برخواست و رایوان دیگر بر سر نشست  
 شانراوده را نیز طلبید و هر دم این سخن را در عالم مستی بجرا گرفته میگفت که در عالم کسیت که مطلق ازین بی بهره باش  
 پس تو هم که شانراوده هستی البته شنیده شنیده خبری کمی میشی بخاطر تو باش بخوان تا بشنوم پیش ازین  
 کشیدن منیت و انرا از ماورای میداری شانراوده هست که از جرات بهوت شده با خود میکوبد کاش این فن را نیز  
 می آموختم تا امروز در اینجا بکاری می آمد و میگفت ای لکه بخوان اگر میرا نسیم البته میخوانم لیکن مطلقا نمی دانم زیرا که ازین  
 ما را خجالت بود بلکه گفت هر چند بخیرانی صدای بکشتن چه میشود بخوانم جوهر صدای شمار معلوم کنم شانراوده لاچار  
 و گفت خوب ای لکه اول شما بخوانید تا من شنیده با دیگرم و شنید آن یکم بلکه گفت چه مضایقه بعد از آن چنگ  
 طلبیده شروع خواستن کرد و نوعی نواخت که نزدیک بود شانراوده از لذت بهوش شود و نگاه مقامی موافقت  
 اختیار کرده خواند چنانکه مرغان هر قدر که در آن باغ بودند از اثر صدای ملکه از آرامگاه خود جدا شده و در حلقه ملکه هجوم آوردند  
 شانراوده از جرات صورت دیوار شده بود و با خود میگفت زنی طالع من اگر این ملکه بدست آید که باین صنعت صورت  
 محبوبه مراد او قریب بصبح بود که ملکه ساز را گذاشته خواندن را موقوف کرد و بشانراوده گفت اکنون مقامی موافقت  
 بموجب وعده تو بخوان شانراوده خجالت کشید و آخر برخاسته وضو ساخته اذان بلند صدای دلبنده گفت بکشتن  
 ای لکه اگر جوهر صدای ما را منظور داشته معلوم کرده باشی و اگر قوت و مقامات منظورت باشد بخوان که در عالم ملکه تپه کرد  
 وضو شش بار نهجائست سواری را طلبیده به در رفت استار غنچون پیش شانراوده آمد و گفت ای شهریار اکنون نماز  
 نیز نه دو تمام کن که از باغ بگردن رویم شانراوده در وقت رفتن ملکه جان و قالدین شست از غنچون استار غنچون آه سرود  
 از جگر بر کشید و زار زار بنالید و گفت ای استا آن قبله حضور که طاق ابروی مستانه یار بود غایت اکنون قبله او  
 چگونه روی آرام بیت شد که به کلو کیر من از دوری دلدار ای وای مرا طاقت فریاد زدن منیت بدست گفت  
 باری این سختیا اکنون فایده ندارد بکار خود مشغول شو که حالا نور از باغ ما بر میرون خوانند که حاصل شانراوده نماز را دا  
 کرد و با استاز باغ برآمد و اصل خانه استا و شی نوعی مینایی و بیطاقی قرین احوال ان همان نیکو یعنی در طبقه  
 که آن فلک مرتبه بانازینی ملاقات کرد او هم بمشکل مجبور بود و ملکه مشکین موی بود بیقراری او را روی میداد لیکن نسبت  
 به اول زیاد و چنانکه در طبقه دوم زیاد و بر اول دور سیوم زیاد و برویم اکنون عشق روح بخش بعد از رفتن او بر طبقه  
 بیقرار دارد که فرخ زیاد و اصل او را توان گفت چه هر دم آری میکند و با خود میکوبد ای سبیل ترا جسته بود که مقابل  
 مقام خوانی برخاسته اذان گفتی و خود را در چشم او ملای سبیل آوردی اکنون غریبه که در نظر او داشته او را نیز

صحنه کشیده بود که در صحنه



بر باد وادی زهی عقل زهی دانای آه درین راست گفته اند که علم شی بر اجهل شی جادو وقت تحصیل من بعضی موسیقی  
 نیز قدری اوقات صرف نکروم باز دل خود را باین نوحه کین میداد که سه بر زبان خود جاری ساختم نام خدا  
 هم بدر کاشش برم در وصل جانان التبا ۲ در مقام الصبیح من بر آه الصلوات ۲ جلوه جانان کبا الصداک من کبا ۲ بیکانتم  
 و در هر زبان در هر مقام ۲ در مقام خویشتن مارنخ جانان نما ۲ الفقه شاهزاده حال تبای و است که بسبب ۲  
 ان ویدن لوح نیز از خاطر فراموش بود چون بکروز و یکشب بر شاهزاده باین حالت گذشت طعام هم نخورد و از بالین  
 سر بر نداشت روز و یکبار استار اغنون بشاهزاده گفت ای نو باد و گلستان خویله تا چندین سرودی کوئی مل  
 روح بخش موقوف بر همان شرط است که معروض شغری بحال خود کن و انبیک بحال ای کار و یکرم داری یا نه ازین  
 سخن ویدن لوح خاطر شاهزاده آمد و بگوشت رفته بمطالع مشغول شد و نوشته یافت که ای شاه ملک کن چون حسن  
 روح بخش ترا غلبه سازد پس بر آنکه این مقام مقتضی دانش مقامات موسیقی است و هر چند توانا ندانی  
 اما باد که ضرورت است و خاطر جعد که با نشان طلسم حل بر عقده برای طالع کشاننا گذاشته اند پس از طقسین زیر  
 دیوار باغ برود میرسی میرجی ازان باغ که در بای اندخت شمشاد است ز کاجوب همه شاخهای او سیمرغ  
 و یک شاخ ازان سفید است مانند اسفند از توان شاخ را با تیغ سیه تالید حقت جدا کن در اوقات و دیو  
 همیب از راست و چپ با حلقه یا گران بر تو تهر یکشان بر شتر کی سیاه باشد و یکی سفید لیکن تهرید و یوسفید  
 زیاده بر تهرید و یوسفیه باشد و التفات بر یوسفید کرده با دیو سیاه مقابل کن و حلا او را و نموده با تیغ سیه  
 تاب او را قلم کن نگاه بر یوسفید بر پرواز او با تو گشتی گیر و این اسم را در دهن خود ساخته او را بر زمین بیفتان و بر سینه  
 او نهشین و خنجر بر دل او بگذار و بگو ای ابرق منی رواست که تو باد عوی خدا برستی با سیل کسب خنک کنی و از  
 دست او مقتول شوی حال آنکه من میدانم که مرک تو شکافتن کدام موضع است از بون تو ابرق باین سخن مطیع تو  
 باد و گو که اول مرا بد حقت زیتون سنج برسان که در وادی بیضا دقت است او قبول کند و ترابان صحرا برسان صحرای  
 بنی که همیشه بر از درختان زیتون باشد و درختی در میان آنها یابی که مانند فقیق سید خستید و زمین انصرا باشد و نقره  
 خام سفید و براق باشد و بر درختی مرغی خوش رنگ بینی که بمقامی از مقامات موسیقی متهم است اما مرغی  
 که بر زیتون سنج نشسته و دوازده رنگ مختلف دارد و دوازده مقام از آواز ظاهر است و نام ان ظاهر موسیقار است  
 چون با و برسی سلام کن و بگو ای مرغ موسیقار من خلیفه که روح نورانی باذن او و چشم ظلالی در آمده مرا یاری  
 کن که محبوب من بشر مقام دانی و خوش خوانی با من خواهد آمد و اینست و من ازان عاریم چنان کن و از چشم او و مفقا خود  
 بر کوه و سیاه آن آب بمن برده تا بخورم و بمطلب خود فایز شوم مرغ چنان کند پس ان آب را بخورد و از انجا مراجعت  
 نماید ابرق منی را بگو هر جا که خواهی برو چون من ترا طلب کنم حاضر شو بعد ازان هشت اغنون برود و بگو که بمن تعلیم مقام



کن الحاصل از وی یادگیر که بسبب آب چشمه داود از منقار آن مرغ که موسی بقار نام دارد و در شبانه روزی صورت  
 دو مقام از صدای تو ظاهر شود و در عرصه شش روز و در ده مقام را یادگیری بعد از آن از چوب سستله نو که موسی  
 ترتیب داده اگر ندانی به ارغنون بگو تا برای تو ترتیب دهد که او نیکو دانوس انرا ساز خود مقرر کن هر مقامی که خواسته  
 باشی از وی بپای این اسم را خوانده بر آن دم کن و نام حضرت داود علیه السلام میرسان مقام از وی بخوبی تلم  
 بر آید چون درین آراسته شوی ابرق جنی را طلب کن او صاحب کسوت بگو تا لشکر خود را بیاورد و در تیر تخت  
 نشانداده باد شاه کند و خود بشکل سپه سالار بر آید انگاه متوجه ملک محبوبه خود ملکه روح بخش نشود و او را از پرورش خواستگار  
 نمای اما چون تو ملک او برسی اول بدر او را از دست غنی که او را اصوات جنی میگویند محصور بای نزع اصوات جنی  
 ستره کلو با پر روح بخش باشد که آن به بخت او را طلب میکنند چون می شنود که عقد روح بخش بشرط خوشحالی  
 نغمه که بر تراز صوت همسر است خوانده کوشش روح بخش و غیره را اندای کلی میرساند و بر خود می مار و چون نغمه و ناله  
 می افتد لشکر بر سر پر روح بخش میگردد و اکثری از مردم او را میگویند آخر پر روح بخش از دست او حصار  
 خواهر شد تو دفته او را علاج کن در روح بخش را خواستگاری نماید از آن جنین و چنان کن که خود را بخوابد و اگر  
 در بین ولت نفس طبع منظور داشته باشد بخش از نیکو بال که چشم بر روی اول با ابرق تنها برود تماشاای نغمه  
 خوانی اصوات فراوان کن درین ضمن سیم ششم محبوبه خود نیز بکن اگر خواهی لوح را بر سر بسته غایب شود اگر خواهی جام را  
 بر آب کرده بر سر خود بریز و صورت خود را مبدل کن در هر دو ضمن مختاری شناسانده عالی قدر چون از مطالع لوح باز  
 پرداخت رنگ زعفرانی او با رغوانی مبدل گشت و از کمال خوشنوقتی نغمه از جگر بر کشید چنانکه اسنان ارغنون بر سر  
 شناسانده و در او را بان حال خوش دیدار گشت تخریر بر آن کرید و گفت ای همان غیر از القدرین وقت عجب  
 حالتی در تو مشاهده میکنم مگر از بزرگان خود نظر یافته آن نازنینان نیز حیران حال شناسانده شنود شناسانده گفت ای شناسانده  
 اکنون خدا حافظ که ما را بجای فرستادند لیکن باز بخدمت میرسم استا گفت خدا حافظ برو گفت هر جا که خواهی  
 استا گفت منم بخدمت باشم شناسانده گفت احتیاج نیست این را گفته روان شد بقدر یک فرسخ راه طی  
 کرد تا بجای آن برج رسید و درخت شمشاد را دید و چوب برید و دیو سیاه را کشت ابرق جنی را تابع کرد و اندید و جلالت  
 او به میابان بیضا که او را بیابان نیتون نیز گفت شوی داخل شد عجیب بیابانی و لکتهای خوش بوی و دیگر زمین  
 مانند سیم خام میزد و شیر و قریصه همراه درخت نیتون داشت و هزار درخت چشمتاب خوشکوار جاری بود و بر نیز تیر  
 مرغی خوش رنگ شسته بر منم شوق است لیکن هر یک بمقامی معین ز غمزه میکنند چنانکه دل انیکس بر آید آن شمشاد  
 خط و افران درخت و گفت ای ابرق ما را باز نیتون احمر کار است انرا بپایر کرد ابرق گفت ای شمشاد عالی جناب  
 بودن اندرخت درین محرابم لیکن بنظر رسیدن موقوف بر قوت طالع است و منم تا حال انرا غمزه ام القصد

در این مقام  
 از صدای تو ظاهر شود



هر دو جدا جدا بتفصیل انداخته مشغول گشتند تا اینکه بعد از ملاقات سه ساعت کامل از زمره موسیقاران بکوشش آن شهریار رسید  
 برانرا آن روان شد تا بدین رسی طرف درختی وید کو یا پنج شاخ و برگ آن را از بافت احمر ساخته اند و مرغی بران  
 نشسته که دوازده رنگ و غیره بکلیه طایفه است پرواز و مقام زمره میکند شناخته شده بوجبه شسته افکات را و برپش  
 مرغ گفت مرغ پرواز کرده بدین رخت و بعد از ساعتی آن چشمه را و دور حوصله خود برگزیده رسید شناخته شده بجام را پیش  
 داشت مرغ موسیقار را بجام ریخت شناخته شده انرا لاجرم در کشت به بحر و خوردن آن ذکا و دهن و دروستی طبع  
 در او را که علم موسیقی بر وجه اتم شناخته شده حاصل شد چنانکه چون بار دیگر موسیقار متعارف زمره کشت شناخته شده  
 با او موافقت کرد و در لحن خود عجب انری یافت بسیار مخطوطه شد خدا براساکی یاد کرد که علم طلسم عجب انری بخشید  
 که چنین تا عجیب و غریبه محال بعد از عقل بران مترتب میشود باید دید که این لطیف صد امیر دن طلسم هم با من خواهد بود یا این  
 مشروط طلسم هم درین انشا ابرق حتی از طرفی و در تلماس و درخت مذکور پیدا شد شناخته شده فرمود ای ابرق بیا تو عیش  
 کش و کجا بودی احقر من که ما بطلب خود فالین شدیم ابرق آه سر و از جگر بر کشید و گفت و رنج صد نهارد بلع ازین  
 بخت نوریده و طالع برگزیده که من دارم این گفته که به بلندی کرد چنانکه تمام صحرای پست و دست نام بسیاری ابله  
 خود داد شناخته شده چنان شد که این چه دخل و شب جمعه دارد از راه تعجب پرسید ای ابرق تو که سودا داری گفت  
 ای شهریار بهتر از سودا که عشق باشد دارم ای عالی قدر بدان که من واسم خود هر دو درین طلسم نیکو جان انداخته نشاد  
 بودیم که شهریار شایخ انرا بریدار سودا پس پست بود و من خدا پست روزی از نامه پرنیادی بطریق سیر مقام  
 رسید من نازنی را دیده عاشق شدم و دل از دست دادم بایکی از کنیزان او ملاقات کرده سرخ احوالش  
 گرفتم و از نام ملک و الکش پرسیدم گفت و ختم احوال کو که من است با خلاص بلکه روح بخش پری گاه گاه درین  
 باغ می آید آدم چون نغمه دوست است عاشق خواندن بلکه است خود نیز خوب میخواند چون او بهشت من و بهر آدمی ختم  
 و انرا بشه برل می دو ختم پیش رخت نداشتیم که او را بهشت آدم برای اینکه احوال در وقت و شک و دشمن از  
 من زیاده تر است هیچ وجه دوست من بروی نمیرسد از سبب پرسته بودن درین مقام فرصت هم نداشتیم تا  
 بهر حیل که انهم به و یار یار دوم و اسودا که چه در ظاهر با من شریک کار بود اما بسبب پرستی در باطن با من عداوت  
 داشت از وی نیز می ترسیدم که اگر بر احوال من مطلع گردد و احوال را بر من بشنود اندکون که بگذرد شهریار از محافظت  
 نجات یافته و حق بخدا رسید و او را بودم که از آن چش و او و علیه السلام پس خورده شهریار قدری بمن هم رسد  
 تا بسبب این خوب بخوانم بلکه محبوبه من بر من مهربان شود و با من سردار و حاصل که یک سودا می خام می ختم و با این امید  
 خود را تسلیم می نمودم آنهم صورت نه است و سرشته امید مطلقا شکست چه وقتی شهریار رسیدم که اب را  
 نوش جان فرموده بود و اندکون بگذرد ام توقع سیر بر من بیت زندگی برگردان افتاد و است و هرگز جاره نیست



نشاد باین ریستن باشد باین ریستن مجلس جنان که سیت که نشاند و در حال آمد و رفت ای ابرق  
 نماز جمعه از آنست که تعالی تو نیز مطلب خود خواهی رسید آنچه دوست من بر آید نصیر کنم تا جان و دم در کار تو بگویم  
 القصه نشاند و ابرق مرا حیت که در بانه روح بخش آورد نشاند و ابرق گفت شکر تو چه بخواند بود و گفت بدو زد  
 هزار میرسد فرمود و برود است به یار ابرق بدر رفت و نشاند و پیش ستار غنیمت آید آن خوب نشاند و پیش  
 او که نشست از غنیمت بای نشاند و بوسید و گفت حقا که ملک کشی نشاند و تمام احوال را نقل کرد از غنیمت و سیف از آن  
 خوب برای نشاند و ترتیب داد آن دو و زد اسم که بر لوح مرقوم بود نشاند و بخاطر از آن یک فصل خواند و  
 بخش از غنیمت کرد چنانکه است تا بر تائید صدای نشاند و خورشید بخت از یک بود بهوش شود و لیکن بعضی ششم و کوشه  
 است تا نشاند و تعلیم کرد و مصداق جای است تا خالی بوضع پوست حاصل که نشاند و است تا مقامات شد  
 پس روز جمعه نشاند و منتظر آمدن ملکه روح بخش بود لیکن نیامد از غنیمت پرسید که ملکه این نوبت جراتی که گفت من  
 درین امر از نشاند و حیران ترم زیرا که درین مدت کای ناغاه شده و این جمعه ناغاه رفت ملکه بخیر یاد نشاند و گفت  
 نشاند و اصوات حرام را در شکر کشید باین سبب بنام از پنجانب ابرق حنی بالشر خود و کینه ملازمت  
 نشاند و در دست نشاند و مار غنیمت گفت ای استرا و حالا با ملک محبوب خود میروم که حکم لوح چنین است لیکن باز و همین  
 باغ خوابم آمد القصه نشاند و بنوعه سیمین جوار است چون بدو منظره آن شهر رسید شکر خود را بگوشتان کشید  
 نزد آمد کسی را برای خربسین حصار فرستاد و خواور و اصوات شکر کواند روح بخش را از ظرف نوش  
 خواستگاری کرد و ظرف نوش با و بنام کرد که روح بخش در امر خودی خود مختار است و میگوید که هر که در علم موسیقی از عهد  
 من بر آید و قبول کنم چون بخواهم با اصوات سی که گفت منم خوب بخوانم از عهد و برمی اینم طاهر افروا پس فرمود و مشغول  
 که مجلس را راسته نمود و اصوات نغمه بردارد آن <sup>سینه</sup> ان الصاف خواب نشاند و گفت ای برادر ابرق نشاند  
 لغز است بیام برویم لوح نیز بمن آنچه ممد است و اگر دست گفت شهر را چه میروم فرمود و ملکه غایب شویم و تو صورت  
 خود مبدل کن و اگر هم بتبیل صورت نکنی مضایقه نیت ترا که خواهر شناخت برای اینکه در تها و مکان طاس بود گفت  
 راست بمن فرماید پس هر دو روان شدند و وقتی رسیدند که برین روان و جنیان جمع شده مجلسی مقرر کرده بودند و ملکه روح  
 بخش در پشت بروی نشسته بود و شاه را در مشغول بود هر ساعت با مهران خود می گفت کاش این شرط از زبانم بر نیاید  
 تا آن نشاند و در سمت من شدی و ازین قصه رثای یافتی و من او را بحسب صورت بطبع و غنیمت قبول دارم  
 لیکن چه کنم سخن از زبانم بسته حالا اگر ترک میکنم مردم ما را بزمانم کنند و بک نشاند و این اصوات خرمق  
 که آمد و خوابد خواند کنیزان و ندیمان نش گفتند ملکه این حرام را در بیا بروست و صاحب نیکو است میروم  
 که سجاد و میان او و بر شما کار به نرا که نش گفت ملکه گفت همین غم مرا هم در غدا بیدار و فرزند کن و این حرام



البیس پرست را دفع نماید و شانه را ده که لوح را بر سه بسته غایب بود این گفتگو را تمام شنید و خنوقت شد که بار  
 دل روح بخش نیز را اینجا بر پس از میان زینا بر آید و مجلس بیرون اصوات را دید که بادی بیرون انداخته و کمال  
 غور و جیروت نشسته امای او بدو شش حلقه زد و نشسته اند و یک طرف ملک نظر تو نش و مردم اند نشسته  
 اند و در باب فن موسیقی نیز برای انصاف و ادون یک طرف نشسته اند <sup>اصوات</sup> بدوات نشسته و کلمت حالت  
 منظمه چیست اول ملکه بخواند تا ما بخوانیم ملکه بگفتی که ادنی ترین کینه ان بود استاره کرد تا بخواند ساز را دست  
 گرفته نواخت و مقامی را خواند و در باب مجلس مخطوط شد و در تعریفش کرد و بعد از ان <sup>اصوات</sup> سازی مانند کردن  
 شش تنه بی دست گرفته چنان نواخت که او از دهل شکسته نواخته از ان بهتر بود و کلامه نوحی بخواند که اهل این  
 فن انکت تها و در کوشش کرد و نوا از غم مر که بکرا بهیت صدای او نیز سیر بر اکثری خنده مستولی شد لیکن از ترس  
 ان حرا فرد و طاقت نداشتند که بخت یزد و بر نظر تو نش که مرصع جانی نام داشت و ملکه را بجای خرد تر میت  
 کرد و بود باین اندیشه که چنان ملکه را چنان حرا فرد و بخبره سینه خواستکاری میکند و اگر ندیم فرد و بکنک بکش می آید  
 آه و از جل بر کشید و اشک در دیده او کرد و <sup>اصوات</sup> داشت که بر خوشخوانی من دل او بدو آورده است ساز را بخوبی  
 از دست گذاشت و گفت خوب خواندن زیاده برین نمی باشد و با طلب که با اصوات همراه آمده بود و از ترس  
 او راست و نو و در باب طلب بجا بر خاسته نشسته و ملکه نظر تو نش از کمال حیرت باین نواخت که با ان تعلق  
 کرد و اصوات چه بگوید شانه را در صورت مجلس را دید و بی اختیار خنچه بر و مضمون این بیت استوار بر زبان جاری  
 کرد و تیر سه بس است ایملرب سوزان روح ای دشمن جانی که بچو ار کهشت این نوبه نای زیر دزدانی مردم مجلس  
 ازین آواز غیبی شنیده حیرت کردند که از کجا آمد کی گفت آواز غیبی است و غصبت و گفت قایل این سخن  
 پیدا کرده بیارند تا بکشم مردم او در نفس منحل شدند شانه را ده با خود گفت مباد این حرا فرد و کسی از مردم ملک نظر  
 تو نش از بیستی رساندین فکر کرده در بملوی عم اصوات که بر لوط نام داشت نشسته بیت مذکور را اعاد کرد و اصوات  
 انرا از عم خود دانست چرا که شانه را ده از خود را سببه با و از بر لوط ساخته بود اصوات ریش بر لوط گرفته و طرف  
 خود کشید و بی بر سرش زد و گفت ای قزاق نابکار هر کار تو که عم من باشی و خلل رکاب من کنی و دیگران جقوق  
 او قسم خورد و گفت ای نابرخور و ارمن که گفته ام این چه تمهت است که بر من میکنی اصوات بی دیگر زد و کردنی و مشت  
 نیز بران افرو و گفت ای بخت نابکار گفتن و باز در خست چون من با دستهای انکار کردن این را عذر بدتر از  
 کلامه میکنید و را نیز بر آن و بی اختیار طلبا چه بر صورت اصوات زد و بر و بر هم زد و ملازمان اصوات بر لوط را خوب گرفتند  
 و حامیان بر لوط احواط را ملامت کردند که آخر عم تو گفته می بخود می هم در کار است اصوات گفت با این بهیای سخن  
 و دست نما چه شرم در کار است حامیان او که امای اصوات بود و گفتند او که قسم بخورد اصوات گفت قسم او چه



اعتبار در دین بکوشن خود از وی شنیدیم و حال آنکه سابق هم ما برین خواندن ستر نش میگرد میگفت که تو بنیخانی و دیگر  
نیا موزا هر روز در مجلس هم گفت اینرا گفته باز از غضب بر بر لوط چید و این مرتبه چنان مستی بر مغز من زد که برینان نش  
و جهان غضب شد بروی بجانب ظفر نوسن کرد گفت اکنون چه میگوید و مقصود مختصر و فخری بر تقدیری که بدیم خوانده باشم  
پادشاه باشو که تو و بهلوان صاحب قوت و جرات چنانکه وقت غضب از غم خودم در نیکو شتم ملک ظفر نوسن گفت اکنون  
ماست که خود برو من از ملک روح بخش ستر ضای حاصل کرد گفته می فرستم صبر گفت وقت ستر ضای این را هم خواهی گفت  
که لعل بکتاب نیرود ولی بر بنش از ضربت خود بنیخانی و جرات بر خود رعیت و ملک خود بنیخانی قبول کن و الا تو دانی و من  
که از تو دست بردارم شتم عمومی خود را در راه تو بکشتن داد و ام اینرا گفته از خیم ظفر نوسن بر عا ستی بشکر خود رفت  
اما ملک ظفر نوسن با چشم گریان دل جبران مجلس آمد و مختصر اطلب داشت و گفت ای فرزند کاش تو در خانه من  
تولد نمی شدی تا این مصیبت بمن روی نمی آورد اکنون این مرا خرا ده را قبول کن تا از سطو او هم در امان باشی  
ملک جواب بر بر من گفت و کرد که کنان بر عا ستی داخل شهر شد ز همان صاحبان را طلب داشت که گفت مرا با نیزه  
خورد و بلا کشید زیرا که عشق آن جوان آدمی را در مردم مرا بیلاقت میداد و نظر بر شریک از زبانم بر آمد این مهم و در وقت  
افتاده بود این حرام را در خبر صدای غمناک زشت میبست میخواستند باین خواندن معشوق را خواستگار نماید لایق قصه شود  
غوغای عجیبی در مجلسی روح بخش پیدا آمد که بنوشتن راست نیاید از بجانب ملک ظفر نوسن با سرداران خود مشورت  
کرد که چه باید کرد احوال دختر باین قسم و تنور نش سواط بدوات ماین نوع بعضی از سرداران ظفر نوسن مثل بلوم  
جنی و نقیوم جنی و قمر تاش و مر تاش که جراتی و قوتی داشتند قرار بیک دادند و میخواستند نیز معلوم کرد که ظفر نوسن در دوا  
و ختم میل میکند طبل تنبک زده و سگشید خود بسیار جری و زور آور بود خود و بیدان اول آمده بلوم و نقیوم را  
و مر تاش و قمر تاش را زخم زده مغلوبه ساخت اکثری از لشکر ظفر نوسن را بقتل رسانید ظفر نوسن شکست  
خورد و حصاری که پست بود بمنابجات مشغول گردید لیکن ملک روح بخش صبحی که قرار بر خوردن بخود داده بود و بنش  
شنا برده عالی قدر سلطان کوچک را بنیخانی بدید که با او میگوید ای جان جهان زنها مقتدر شتن خود کن شنا برده و ملک کشیم  
حرطیان را بقتل رسانیده تراد بر یک شتم صبح این خواب پیش مر جانه پری که دایه او بود و صاحبان دیگر تقریر کرد گفتند  
این خواب دلالت میکند بر اینکه مراد حاصل شود و دشمن و فتح گردد و البته که آن آدمی ملک کشم است و الا غری مقدور  
رسیدن و بین مقامات از کجا آور و باین سبب زهر خوردن ملک در توقف افتاد و لایق قصه ملک را در منابجات ظفر نوسن را در  
تسخن و سواط را در فکر تسخیر قلمو گذاشته و در طمأنینه از سلطان کوچک شنا برده اسمعیل بن احمد بن محمد ملک کشم و شکم  
اما مدحی که شنا برده عالی قدر تماشای نغمه خوانی اصوا خرا از را و تمام گفتگوی انزودن و بیدون را دیده و شنیده و با هم  
مخاطبه میکرد و نیز معلوم کرده مراجعت فرمود با ابرق جنی ماست که خود آفرینش طبع بخار مبارک است یا قوت اجازت لوح هم بود و جام



برآب کرده به نیت تیریل صورت بر سر نیت صورت خود را مانند سلاطین زادگان قاف برآورد و چون در باغ  
 بخش ملکه نام خود را اسمعیل گفته بود و اینجا منصور شاه سفید پوش مقرر کرد و ملک خود را از مالک ایشان دو تیره قلعیم  
 و ششم قاف نشان داد و بر تخت سوار شد شمره انداخت که نشان داده منصور سفید پوش بخواست کاری ملکه روح بخش از  
 فلان ملک آید و آن دو از ده هزار بریزاد بابت برق مع برق لشکر آن شهر یار بود و این خراول با صوا رسبو که  
 شاه زاد منصور نام جوانی بخواست کاری مجبور تواند ماند ما رسبیا بر خود چپ بملک طغوزن بغام کرد که ای طغوزن  
 تا اینجا کار را تعطیل انداختی که دیگری برآید اگر خبریت خود میخوای زود کارها را سرانجام ده و الا تا رسیدن آن شاهزاده قلمه  
 زیر در میگیرم و تمام شهر را بقتل رسانم ملک طغوزن جواب فرستاد که روح بخش فرمان من نیست و دستت بر که خوا  
 بود ما خود را رسید اول تو رفتی آن حرف خود را جواب ده اصوا گفت ملک ملتفت جنگ او نیوم چرا طغوزنش از زیر  
 و زیر نگویم که خون در جگر کم کرد با وجود استماع حسن صوت و نغمه مرطوب از من و دختر بمن نمیداد این قرار با خود داد و در ش  
 شهر انداخت و کار بر بل قلمه نک گفته ملک طغوزن و غیره در مناجات بود و نیک کرد و نمودارست نشانزدن مادر بر  
 ابلق بریزاد سوار رسید خود را بر سر لشکر زد و در طرفه العین بر هم زد چرا که مردم برق ضی جنگ معقول میکرد و اصوا  
 خردارست بر گشت در میان او و شاهزاده مقابل واقع شد آن شهر یار بعد و حملات او را به تنگ تباب  
 قلم زد و طغوزن نیز در از قلمه را کشته و میدان آمد مغلوب عظمی واقع شد و از خروج اصوا اکثری بقتل رسیدند اکثر  
 اسلام آورد و مطاعت کردند و بعضی از نیت رفتند شاهزاده مظهر و منصور بخیمه داخل شدند شهرت شجاعت و اخلاق و جمال  
 شاهزاده بلند اقبال در شهر سیمین حصار شکر گشت اکثری از شهر یاران که در لشکران نامور رفتند از اخلاق  
 مردم شکر راضی و شاکر گشتند چرا که روح بخش نیز رسید که شاهزاده جلالت الکر که حسب صفت و سیرت سر آرمج  
 سلاطین قاف تواند بود بخواست کار شما آمده مثل اصوا زبردستی را یک نفر بخشیر مع مرکب چپا پر کاله خفه  
 ملکه با مر جانه پری گفت که خواب من راست آمد که شاهزاده پیدا شده دشمن را دفع کرد لیکن همین قدر تفاوت  
 ظاهر شد که آن آدمی زاد که دلم شکافتم که است بنود بلکه دیگری است مر جانه گفت ملک سبیل تفاوت است این شاهزاده  
 نیز صاحب جمال و کمال شنیده می شود ملکه و غضبش گفت ای دای عشق تو زمره که قدر انرا بدانی پس بجای معشوق خود  
 دیگری را کی می پسندد و این خیریت که عوض ندارد به قبل عشق کی باشد و بس x و ا ب گفت پس چه خواهی کرد  
 می شنوی که این شاهزاده چگونه دلاوریست مثل اشوا کسی را که بدست از دست او حصاری شده بود چه قسم  
 کشته ملک گفت گوشت را مانند لیکن من شیطی دارم که بجای از عهد ده ان نخواهد برآمد البته که این شاهزاده نیز خواندن نعمات  
 و لکشن خاطر خواندن نداشت باشد اگر احتیاج نبوی کنیم همان شاهزاده آدمی زاد را خواهم کرد و الا بی تو می خواهم بود و ا به خانوش  
 ما زما ملک طغوزنش بدین شاهزاده رفت با یکدیگر ملاقات مساوات واقع شد طغوزنش اظهار شکر کرد و ملک



که جانم و جان تمام مردم و حقیقت بخشنیده شاهزاده است ملک بوق جانی گفت پس تمام با بیک در باره شاهزاده  
 در مقابل این احسان بجا آرید و دختر خود ملکه روح بخش را با او عقد کرده بپایه که وصف حسن او را شنیده  
 نمایانده عاقلان شده خود را از راه دور و از ملک شما رسانیده و بروقت رسیده دفع دشمن شما نیز کرده و نفوس  
 گفت بخدا که من سعادت خود میدانم و بجان منست و ارم که چنین شهر یا فلک و قاره امان باشد لیکن اختیار من نیست  
 خدا بکنی و در دل آن دختر اندازد که دست از شرط خود بردارد و گفته مرا قبول کند شاهزاده خاموش بود اما ابرق جانی  
 گفت ای ملکه ظفر نوسن شما پدر ملکه سیت بهرستم او را راضی کنید و اگر نخواهد موقوف بر شرط نغمه خوانی خواهد بود  
 خدا انرا نیز آسان خواهد کرد شاهزاده مایه صاحب عقل متین و طبع زکیست ظفر نوسن خود توقفت بر خاست  
 و برای شاهزاده ضیافت شادانه فرستاد و خود داخل مجلس شده زن و دختر را برگرد خود جمع کرده انقدر تشریف  
 شوکت و شجاعت و اخلاق ستوده و جمال شاهزاده کرد که بالا تر از آن نباشد بعد از آن گفت ای فرزندی عالی قدر  
 من بخدا که مثل این نویسمی خواهی یافت نیز ازینکه او احسان بر ما کرده اخلاق او را من و وصف نمی توانم کرد باید البته او را  
 قبول کنی و ما را پیش از محال نیستی و سوای این روز ما هم بر او بخش رفت نیست ملکه گفت ای پدر بزرگوار کاش  
 من متولد نمی شدم که این فقیه همه بر سر من است و کاش قراری این شرط نمی دادم و اکنون همان شخص را قبول خواهم کرد که  
 از عهد شرط من برآید و نوعی نغمه خوانی کند که هر غان و دشتی بر کرد و او جمع آیند چنانکه خواندن من است و بجز این هر که  
 باشد قبول ندارم در بصورت بهتر اینکه مرا بکشید تا این ملک کوتاه شود و اگر شما ناکتید من خود را خود بکشم  
 ملک ظفر نوسن بیدار باغ از خانه برآمد و آنچه شنیده بود برای شاهزاده بفرستاد که من با جمیع مردم خود  
 احسان شهریارم و تمام عمر ملازم خواهم بود شهریار و اندوان شوریده بخت تنخواهی بهرستم باشد و او را بدست  
 آرید منم فقیه شاهزاده باز بفرستاد که بر بانی تقصیری ملک ظفر نوسن معلوم شد فی الواقع بعد ازین ما داریم و آن  
 ملکه عالی قدر را که از عهد شرط او برآیدیم او را بدست می آریم و الا بنحوشی ترک او کرده براه خود میرسیم ملک ظفر  
 نوسن و سفر نوسن در برادر و مرای دیگر بنده اخلاق درست بازی شاهزاده شد تر و زبان بکلمه ان ترا لا ملک  
 کریم برکشاد و ملکه روح بخش نیز این جواب و سوال شنیده مفتون اخلاق شاهزاده شد و اگرفت ای ملکه هر چه بخواهی  
 بگو و من کوی میدم که این شاهزاده البته در قسمت است ملکه گفت اگر ملک است و اگر بشه که من غیران شاهزاده آدمی  
 زاده و دیگری را قبول نکنم و این شرط هم حالان بهانه میکنم چه میدانم که از وی سرانجام این شرط نخواهد شد و الا خود را  
 تا حال میکنم القصد در میان شاهزاده و ملک ظفر نوسن برضای ملکه جناب مقرر شد که در باغ عشت سمر مجلس  
 نشاء منعقد شود و فن نغمه سری در میان آیات است از غنون مصنف باشد هر چه او بگوید برو قبول کنند بعد از آن  
 اول ملکه روح بخش بجانب باغ خود رفت آن باغ از سهین حصار است مشتمل بود ملکه داخل باغ شده استاد خود را



طلب داشت احوال شاهزاده احوال اصوات و قصه خود به پیش است و نقل کرد و گفت ای استاد منم زاده  
 کجاست آیا دین چند روز هیچ از مقامات او هم باو گرفت یا نه صدای خوشی که داشت که از اذان گفتن او معلوم  
 شد از غنون نخبه بدو گفت ایملکه عجب شما موسیقی که بچه امی است که اینک چنین مدت طویل او را یاد توان گرفت  
 از خود جرائمی که می کرد با صدای خوش و شور کامل تمام عمر تو صرف اینکار شده و هنوز بان مرتبه نرسیده که سنگ توانی  
 آب کردن بلکه آه سر و از جگر برت بدو گفت راست گفتی ای استاد لیکن حالا ما بمرک گرفتار شده ایم از غنون گفت  
 خیر باشد گفت چه خبر مانده دل مادر بندم شده زاده شما گرفتار شده و خوانان ما دیگر می بهم رسیده از بنده موسیقی  
 دانی خود آنچه معلوم شده اعتماد تمام دارد چرا که از الطوار او وضع او معلوم شده که هر دو ای کوی منیت می ترسم که از عهده  
 برآید و ما را لا جواب سازد از وقت بغیر از مرکب علاج باشد زیرا که دل گرفتار کسی شرط در بند موسیقی از غنون گفت  
 تو مرتبه خواندن را بجای نرسانده که کسی بگوید تو توانی رسید و گویا از تو توانی بر دو خاطر این را بگذر بعد از ملکه گفت بهمه  
 حال ان شاهزاده آدمی زاده را طلب کن تا صحبتی داریم و تا آئین بدو ان شاهزاده بنزد کرد و رفت را غنیت شایا  
 خدا دانند از عمر ما چند روز دیگر باقی مانده از غنون گفت ایملکه او در همان ایام رفت روزیکه ما تشریف بردید روز  
 دیگر شنید از بخت ملکه شروع بکرم کرد و گفت سبحان الله فلک انقدر هم روان داشت که با مطلوب خود بگردد  
 هم صحبت داریم دو دواغ نوییم و ابر گفت ایملکه چرا عبت خود را در بلا می افکنی و پنج پیوه می بری قرار داده که هر که از عهده  
 آن برآید مالک است و دیگر عشق و عاشقی چه دخل دارد حال آنکه اگر این شاهزاده ما هم به چنی البته که بسندگی خالی از کمالات  
 القصه ملکه دین کرد و غم بود که آمد ملک مطلقش و شاهزاده عالی قدرش ان صحابرا زخمه های سفر را و مخلصای  
 زنگار نک کرد و باغ را نیز از آبش کمی با سیت داد و مجلس سرود مقرر شد اما استاد غنون نیز حیران بود که از شاه  
 زاده طلب کشتار چه نه و این شاهزاده دیگر از کجا بدست درین اثنا برق خنی با از غنون ملاقات کرده بکم شاهزاده تمام  
 احوال را گفت لیکن از اظهار ان پیش دیگران منع کرد از غنون بسیار خوشوقت شد که باری حق حق داریم و القصه  
 که مجلس سرود مقرر شد و این خبر را طرف دکنات ان حدود شکرست اقوال گوین که یکی از مخلصان ملک مطلقش  
 بود خود بخود آمده حاضر شد و خرد برق نگاه بری محبوبه ابرق خنی بود نیز آمده چون این همه مردم جمع آمدند و در انعقاد مجلس مقرر کرد  
 حواله قصه خوان مجلسی آراسته شد که فلک بس نظر انرا کم نجا داشت چه یکطرف ملک مطلقش و امرا و وکلای  
 اقوال گوین که یکطرف شاهزاده با برق خنی دیگر در گرفتند و ان طرف پرده های بنوری اما خسته ملکه و خنیش ملکه و در او ملکه  
 برق نگاه و غیره نیز ازان ماه لقان نشست بود و یکطرف مجلس شاهزاده غنون و استاد بر بطر استاموسیتا و غیره ما بران این  
 فن نشست بود و در آن وقت تاختی برای شاهزاده رو بروی پرده که در ان ملکه نشست بود و خنیش کرده بودند  
 ان شهریار بران قرار داشت اما چون نظر ملکه رو خنیش و برق نگاه و غیره بر جمال شاهزاده افتاد و به الصاف ظاهر که حال



عجب خورشید را چو اقتدار است عجب ماه را چو بخت است عجب شاه میر غر و نشان است عجب لوباد  
 زمین بوستان است و تو کوئی آمده و بزم ناپید و صد قدر و شرف جمشید چو رسید و همه متقن الکلیه شروع  
 تحریف کردند و گفتند زهی طالع ان بایون بخت ملکه که اینشن باج سر باشد ملکه نیز خاموشن بود و در دل انشا  
 میداد که راست میگویند و با خود گفت الهی این چه سست که حرکات و سکنات این شاهزاده عالی درجات تمام  
 و کمال بان جوان آدمی را در میان و حجابی خوبی هم دارد ولیکن ادبیت زیر که صورت او در دل من خوب نشسته است  
 درین حیرت خاموش بود و باده و نوبیان و یک ملکه با شاره می فهمانیدند که ای ملکه این شاهزاده را البته قبول باید کرد و قصه  
 محبت لغت سازی شروع شد اول کنیزان ملکه نوبت نوبت میخواندند و شاهزاده بر خواندن سر یک کرد و درانی  
 می افکند و روی را میگردانید یعنی بر خواندن آنها خوش نشسته تا سه روز این جماعت در میان بود آخر ملکه ناچار شده  
 جنگ بدست گرفته شروع بنواختن و خواندن کرد و مرغان باغ و اطراف جمع آمدند و برانتر صدای پیهوش گشتند و اهل  
 مجلس نیز پیهوشی باقی نماند ملکه جنگ را بر زمین گذاشت و پیغام کرد که ای شاهزاده اکنون مرا که ترا باید بهتر ازین  
 بخوانی الوقت شرط داده باشی زیرا که رتبه و کور فقیهت هر رتبه اناث دارد شاهزاده روی با ستاد  
 ارغنون کرد و گفت ای استاد وقت هر که بهتر ازین بخواند چه میشود و گفت ای شاهزاده بالاتر ازین مرتبه نیست که سنگ  
 آب میشود و حوضی در پیش ایوان بود از یکبار چو بلور مربع که استادان صاحبیت جوت انرا خالی کرده شکل حوض  
 ساخته بودند شاهزاده فرمود تا آب انرا خالی کردند و موسیقار چوب را طلب فرمود و در باب مجلس از اهل غنچه  
 و غیره همه حیران بودند که اراده شریف چیست ملک بخواند و سنگ آب کند بعد از آن آن شهر بار اسی را  
 که از لوح تعلیم گرفته بود با صول غنچه و لکنتا بعد از زمره جان فزا موافق وقت خواندن گرفت بخواند تا کار بجای رسانید  
 که بار دیگر مرغان و وحش یان محسن باغ را بر کردند و اهل مجلس حیران شدند شاهزاده ساز را باز درست کرده کار را  
 دو بالا کرد و قبسه که اهل مجلس همه مع طیور و خوشن میخواندند ملکه و غیره نازنینان نیز پیهوش بود و حاصل که پیهوش  
 اصلاً در اهل مجلس نبود و آب از آن حوض بلور میرگشت ان اسم غلم می تراوید تا اینکه یکو حب آشته شاهزاده الوقت خواندن  
 موقوف کرده ساکت شد بعد از زمانی اهل مجلس بحال آمدند و این تماشا را دیده بودند و یک بود که از کمال حیرت قائل میشد که  
 استادان این فن همه بر خاسته هفت نوبت تصدیق شاهزاده شدند و هر ملکه یعنی طغر لوشن انکشتی و اما وی بخت  
 شاهزاده کرد و ملکه جان بخش بری که مادر روح بخش باشد بهاله خوشبوی بر سر شاهزاده نیت و این سرود و دیگر از  
 ملکه نیز سید نه چرا که میدادستند که شاهزاده از عهد شرط برآید چنانکه باید و شاید و از مبارک باد از هر طرف باندند  
 ملک طغر لوشن خدمت شاهزاده عرض کرد که ای شهباز فلک مستشام خدا یا درت داد و کرد و ان بکام و حقا که  
 ذات مبارکت آیتی است از آیات الهی و الانخواندن باین خوبی مقدر هیچ آفریده نباشد اکنون سعادتی نشسته بر

نصرتشاد



و داخل خیاّم ظمّ اعلام نمود به تباری اسباب کجای خود شتغال نمای و هر ساعتی که حاضر مبارکت اختیار کند سوار  
 شده شریف بیا که اینجا به سبب عوسی موجود است و این باغ منزل خاص است شناخته شده و اهل  
 لشکر خود کرد و بر این جنی سبب آن عوسی شناخته شده مشغول شد ملک ظفر نوس و قمر نوس همه آمده حاضر شدند و باغ  
 را نیمه شناخته شده که قریب یک فرسخ بود به رایش و چراغان بودند همه جا و بهشت که با محلی رقص بود چارواک نقار  
 خانه می نواختند و شکامه شادی گرم بود و محبت شناخته شده و در هر دل ریشه و دایره بود حاصل که درین جشن فرخنده  
 به یکسان خوش بود و همه راضی و شاکر بودند از ملک عالی قدر ملک روح بخش و ضلکم که او در چه فکر است دل آنکه قمر طلعت  
 مقرر و دست که چنانکه صورت اصلی شناخته شده و را بهیچ خود ساخته این نغمه خوانی نیز و از کار نواخته چه عاشق صورت  
 و این سیرت شده باین سبب حیر او را روی داده که در شرح و بیان راست نیاید با خود می گفت خداوند این چه  
 حالت است که نصیب من شده یکدل بهش ندارم و او دو کس را میخواهد القصد بسیار حیران و متفکر و مترو  
 بود و از کمال حریت خود و خواهی می رفته در دو سه روز و در دو موضع شد تا اینکه نوبت دیگر است از غنّون را در  
 خلوت طلبید گفت ای استاد ترا بدین و آیین خود هم راست بگو آن جوان آدمی زاده کجاست است که  
 ملک نمیدانم کجاست و ترا با او جگر شری که برای عقد خود مقرر کرده بودی ازین شناخته شده از آنجا با پذیرا و عمل آمد  
 و یکم باعث این ملال و تفکر چیست ملک گفت ای استاد تو مرا بهتر از هر کسی رأی دل از تو پنهان نمیکنم فی  
 الحقیقت دل من کسی را میخواهد که صورت آن شناخته شده آدمی زاده و سپهرت این شناخته شده سر و دستان داشته  
 باشد یعنی کسی که جامع این هر دو صفت باشد و لم زبان ادبی بنویسد و یکم به خواستش الهی باشد چاره نیست از غنّون  
 نجات ببرد گفت ای ملک اگر من دعا بخوانم که سبب آن آنچه مقصود دل است حاصل شود بمن چه میدی گفت از در زدن  
 بر ابرم و بکثرت و هم از غنّون گفت پس حاضر جمعی را که بعد از عقد من خواهر است لیکن دم من را اسرار الهی  
 بر تو هم آخر روشن خواهد شد این را گفته جنان تمهیدهای شری بر خود که ملک با در کرد لیکن جرات او زیاده شد  
 از غنّون مرفض شده بر آید بهش شناخته شده رفته احوال را گفت شناخته شده جنان شده فرمود حق بجانب دست اما  
 روزی شناخته شده احوال کو بکن را طلبید است به سلوک بسیاری که چنانکه او را شنیده ساخت بعد از آن فرمود ای ملک  
 اقوال از تو جبری میخواهم بایر که دست رو به پشت من تراقی اقوال گفت این شناخته شده عالی قدر راستی اینکه من غلام  
 اخلاق تو ام اگر جان منم بکار تو آید و رنج نکند شناخته شده فرمود اگر چنین است خیر خود ملک برق نگاه را بگفته ما باین رفیق بالیک  
 ابرق لوجان مدعی و ما را غنّون خود سازی اقوال لیس بر بر انداخت و آخر گفت ای شریف یا سعادت منست  
 لیکن در عالم جوانی روز تو که دختر از زبان من سخنی برآمده و آن سخن مو که بستم کرد و شناخته شده فرمود بگو چه سخن بگو گفت  
 ای شریف روزی که این دختر و خانه من تولد شده من مشغول در رشتش بودم که این خبر بمن رسید من دفعه پنجم

رقیبها نوشته اکثر سیدین اطراف را  
 درین عروس طلبید ما منزه از کس  
 و خضر زلفش



و گفته که این دختر حق و ال کسی شد که مرا در گشتی از بون کند اگر شش یا رشتاد کند کفاره آن بر من تا و بال قسم بر من  
 نماز که گفته اند بزمین سهل است و از ردن دل دوستان چهل ست من غلام دان دختر کینه شش یا رشتاد شش یا رشتاد  
 که احتیاج کفاره نیست من با تو گشتی میگویم اگر ترا بر زمین زدم برق نگاه داشته این است بهر که خواهم بر هم احوال بخندید گفت  
 ای شش یا رشتاد تو اصلاً را گشتی این سخن میفرمائی و میدانی که در جنگ شش یا رشتاد که بود برابر اند هر که را خدا و بر ما گشتی امر  
 جدای است که در نیکار دست زور بالاست شش یا رشتاد سخن را بسبب طفلی میفرماید شش یا رشتاد گفت ای احوال ترا با این  
 جکار اگر در گشتی ترا بون خود کردم تو گفته مرا قبول کن والا منم دیگر با تو حرفی ندارم سخنان بسیار در میان احوال و شش یا رشتاد  
 رو و بر لب و آخر قرا گشتی در میان آمد این قصه در همه شکست بهر ترکشت که شش یا رشتاد با احوال میش گفت و او چنان  
 و آخر قرا گشتی در میان آمد قصه مختصر و صحن باغ عشرت سر مو که گشتی بکم شش یا رشتاد تیار کرد و در روزی که برای گشتی  
 مقرر شد و این ماجرا پیش از کنای شش یا رشتاد واقع شد القصه چون روز موعود رسید سلاطین قاف به برای شش  
 جمع آمدند و خواهن نیز در پس پرده حاضر گرفتند حاصل شش یا رشتاد و بقره مثل گشتی که آن نه است و با جامه با او بگشتی  
 مشغول گردید و بعد از پنج ساعت او را بر زمین زد و غافل از اهل مجلس بلند شد و خاقین نیز قریبان لشکر شش یا رشتاد  
 لشکر شده بر قدم شش یا رشتاد افتاد و گفت که ای بهر کمال ذات تو آراسته و پیراسته چرا نم که بگدام زبان ترا شش یا رشتاد  
 کم قبول کرد که دختر را با برق نوجوان در القصر بعد از سامان بسیار اول عقد برق نوجوان با برق نگاه خوانده است بعد از  
 عقد شش یا رشتاد با ملکه روح بخش خوانده شد طول تفصیل آن کنای را قصه خواند و اندو باید که فی الحقیقه گفتگوی روح بخش و برق  
 نگاه را با هم نیز بیان کند القصه چون شش یا رشتاد را با نر و نر بر دند که آئینه و مصحف به پیشداستی که از لوح بخاطر داشت  
 خوانده با آب جام صورت خود را شسته بصورت اصلی شد لیکن چون پیش چهره عقو و مردارید و نیران بود بر کسی ظاهر نشد  
 تا اینکه رفته و بهلوی عروس بر تخت نشست ملکه در فکر نشست و در آن قدر تهای الهی بود القصر بعد از آنکه مل غنچه  
 موافق رسوم ترانه مبارک با خواندند و وقت آن رسید که عروس و داماد و مرد و صورت خود را در آئینه بیند که چشم کشود صورت  
 مقصود بر او جلوه کرد یعنی شش یا رشتاد را بصورت اصلی دید و حیرت آید و بهر هوشش شد شش یا رشتاد نیز از کمال شوق بخود شده بود  
 چرا که روح بخش به کل محبوبه است لیکن موی بود و نوقتی قرین احوال هر دو شد که حساب آن بر خدا ظاهر است القصه بهوش  
 آمد و در دیگر خلوت برای ایشان در باغ معین شد برق جنی محبوبه خود برق نگاه را در برکشید اما شش یا رشتاد چون اراده  
 تحصیل کو هر مقصود کرد ملکه بر در انظار زد و گفت شش یا رشتاد بهر آنکه من از زبان منجمین شنیده ام و بر دادم مرا منع کرده اند  
 که ناسینه ده ماه که در ده زهره است بهر شش یا رشتاد نیای والا در میان او تو جدای جدی واقع شود و القصه  
 شش یا رشتاد ما چار شده دوست از دی برداشت حجاز عروس که شش یا رشتاد کارخانه سلطنت بود و بهر حجری باغ  
 بود چنانکه شش یا رشتاد سپرده اند و رسید گرفتند بعد از چند روز سلاطین قاف مانند سفر نوین و قمر نوین و دختر نوین



همه رخصت شده بمالک خود داشتند این حتی نیز مرض شد و با عروس خود بکشتی رفت ملک ظفر نوسن نیز  
 شاهرود گفت ای شهسوار شما درین باغ بعشرت مشغول باشید که بنای آن برای ذات مبارک بود و غلام  
 مرض می شود این را گفته او هم رفت شاهرود و ملک با کینه از خود داستان خون و غیره در برون باقی ماندند و درین  
 باغ و ریاض گلانی بود شاهرود اکثر اوقات مخصوص در شبهای مهتابی گشتی با ملک می نشست و سیر و ریاض میکرد  
 شبی بجاوت مهو و در ریاض و آموختنی همه جا میکشت مهتاب خوشی هم بود شاهرود را و در آن شب  
 مهتاب و در عالم آسپ خواش بر لبام شد و قوت شهواتی بر تبه اوج گرفت که امتناع ممکن نشد هر چند ملک  
 احوال و زاری کرد و در جبهه قبول نیفتاد و دست ملک را نبرد و گرفته بر پشت بخوابانید و چون شیر و شراب وادی و آمیخت  
 لیکن هنوز کار با تمام نرسیده بود که گشتی بچرخ و آمد ملک فریاد کرد و هر دو دست بر سر می زد که ای ظالم آخر مرا این  
 خود مبتلا ساختی و از تحت دولت مرا بر خاک مذلت انداختی شاهرود کوسن سخنان او نکرده و هر چه خواست  
 کرد لیکن گشتی نیز یکایک تبه نشست شاهرود وقتی که خروار شد خود را در ریاض تمهید و چون نیک نظر کرد به آن  
 باغ عشت سدا بود و اسباب نیز هم موجود بود لیکن دیگر نبود کلی کینه و روست خود یافت بیرون باغ آمد  
 کینه نیز نظرش رسید که اکنون چهار طبقه باقی مانده و ست طبقه از آن جدا شده این باغ هم یک طبقه از آن بود که  
 ارقم شاه و بکتابش خان منظر بود و آنرا در روز جمعه داخل شده بود شب بکینه بیرون آمد باقی آن شب  
 بنقل صحبت گذرانید روز دیگر که کینه بود بکلم لوح جوهر رتم متوجه طبقه چهارم کرد و بر رفتن شاهرود ملک با کلاه مشهور  
 بقوه الله اسمعیل بن احمد بن محمد سیر طبقه چهارم را کینه نشست طبقه خروار از آن طبایع رنگین و مصاصبان سخنان  
 شیرین احوال طبقه چهارم را باین ترتیب بدیع عرض بیان رسانیده اند که چون سلطان کوکب شاهرود اسمعیل  
 بکلم لوح جوهر رتم داخل طبقه چهارم شد بستر قدیمی و تاریکی راه رفته از صحرای سر بر کرد و بعد از نیک تمام روز در افتاب  
 طی مسافت کرد و خسته و مانده گردید و قریب شام بچند درختی و چشمه آبی رسید عمارت کهنه نیز در آن مکان بود  
 شاهرود اول دست و رو خود نشست و آب خورد نماز کرده و فکر این ملائمتی که عجب یکایک استان عظیم است تاگاه  
 آواز ناله جانگوار از آن عمارت بگوین آن سرفراز رسید متوجه آن ستر مرد درویش لباس یا خوش طالع نظر آن  
 شهسوار و آنرا که بمناجات مشغول است و بیکویر سه ای ملک با من عیشی غریبی با ختی به با مرا ده خوشی بودم  
 نامرادم ساختی نه آه درین با محبوس عیشی و عشرتیه داشتم سدر هزار درین که از کنار مجبوس خود هزار مرطوب و در افتادم  
 درین بیکسی و بیچارگی بکس فریاد رس نزارم خداوند فریاد رس مرا زد و بمن برسان تا او مرا ببرد و ببرد  
 و تو او را ببرد و رسان جان ناله و زاری کرد که دل شاهرود بر و آمد با خود گفت آیا مجبوس شسته از دی جدا شده با جگر  
 کم کرد و باید پرسید که چه حال دارد و نزدیک ای سلام ملک کرد و درویش سر برداشت با شاهرود بسو گشتند



ما حضری که داشت حاضر کرد و بنا بر روی صدق از وی شنید و طعام را خورد و لیکن آن درویش اگر چه با شاهزاده  
 سکونت داده از حد کرد و لیکن پوسته ناله میکرد و شاهزاده از وی پرسید که ای مرد درین جا چه کم کرده که از بسیار  
 آه و ناله کوشت فلک که ساخته و رویش گفت ای جوان عالی شان چه می پرسی ؟ آنچه بر من میرود که برشته  
 رفتی زخم ؟ میزد و ندی کاخران و در جنت الا و اعلم ؟ شاهزاده گفت باری ما هم بشنویم که چه سبب این حالت است  
 داده و کدام کوه بر گرانما بر کشته افتاده تا باعث این همه زاری و میقراری گردیده و رویش گفت پیش کسی خواهم  
 گفت که دامن از وی کاری برآید پیش تو گفتن چه سود هر چند شاهزاده اصرار نمود و رویش انکار کرد و گفت شاهزاده با  
 خود گفت ای اسمعیل این مرد رویش ما را هیچ حساب نکرد و احوال خود را پیش من نگفت باز گفت بچشم کو گفته  
 باشد مرا هم با احوال او چکار است بحال خود گرفتارم هر چند در دهر کم بود بهتر خداوند عالم مرا برود و یی وصل بلکه مستکین بود  
 رساند ای اسمعیل در هر طبقه ازین کینه نازنینی بصورت محبوبین و دو جارس می افتد و ای بر تشل شتیاق من میریزد  
 درین طبقه تا حال غریزین درویش کسی را ندیدم القصد باین فکر و تردد شب بیدار بود و یکروز نماز برآه افتاد از  
 بیدارگی که داشت ازین درویش رخصت هم حاصل نکرده روی برآه آورد تمام روز که در وقت قطع مسافت  
 کرد و آخر تنگدستان فیر رسید چنان شد و گفت از حق نباید گذشت این طبقه خوب سیر دارد که باید تمام روز سیر کرد و آن شد  
 و تمام صورت حسن این کیدی را باید دید همین که داخل سفر فی الواقع همان فقر را دید و حیرت ز یاد کرد که باز این طور است  
 در لوع دید حضری مرقوم نیافت داشت که هنوز وقت نرسیده معلوم می شود چند روز خدمت این درویش باز نمود  
 القصد شاهزاده داخل تکیه شد این مرتبه که نظران مرد بر جمال شاهزاده افتاد و خوشوقت شد و استقبال کرد و دست  
 آن شهریار را بوسید و گفت ای عالی جناب مگر بقصد شکار شریف برده بوی که در این وقت آدمی باری چه شکار  
 کردی شاهزاده چون بی اذن او رفته بود شتر منده شد و فرمود این شاه درویش این چنین قسم رفته بودم اراده شکار  
 بود درین صحرا شکار هم دیده نشد و رویش گفت خوش آنوی و ضا آوردی قدم بر سر و چشم من گذاشتی انشب  
 سکونت بیشتر کردم و مرغی را گشت و بدست خود طعامی بخت پیش شاهزاده گذاشت آن شهریار نوسن کرد و فقیر نیز به  
 سماحت شاهزاده لقمه خورد باز آگهی شاهزاده گفت ای درویش آخر گفتی که چه در داری و مقصود تو چیست و رویش  
 گفت ای شهریار اگر قسمت است تو هم گفت شاهزاده گفت حالا جزایمی گوی گفت بیایه دست شاهزاده با خود گفت  
 اگر غلط کنم بمانا این درویش سو و دارد که هر چند برسم احوال خود را پیش من نمی گوید و کوئی بدینهم غرض شنیدن احوال  
 او ندارم شب بعد از نماز به بلو بر بستر استراحت گذاشت هرگاه چشم او دامی شد ناله آن مرد بگوشت او میرسد و شاه  
 زاده حیران شد و میگفت معلوم می شود که در او از دروس زیاد است کاش پیش من میگفت تا موافق مقدر خود  
 انجام اوسعی میکردم چون صبح شد بعد از نماز شاهزاده باز غم رانده کرد با خود گفت دیر در بی رخصت این درویش



رفتم راه را کم کرده باز بمن جاسیرم امروز رخصت بایر شد پیش درویش آمد و گفت ای پسر شاه درویشان خدا حافظ ما رخصت می شویم بکنم شما که احوال خود را پیش ما نمی گوید تا فکری نکنم نه از ما احوال پرسیدید حالایی ما بخود میرویم اگر حیات باقی است باز ملاقاتی خواهیم شد درویش گفت خدا همه شما را ندانم روان شده در دل ملکیت الهی این چه سرست که درین طبقه امروز رسویم است که داخل شده ام نه تا نشانی بنظر رسید که دل را مشغول کنم و نه کاری پیش آمده تا سرانجام دهم و وقت تمام شد باز تکیه آن فقیر به این شد تا نزد بسیار از روستا با خود گفت این طبقه طریقه سیر دارد که تمام روز سرگردان بودن و شب صحبت با این فقیر بایر داشت که از راه دماغ لنگه را و تا خواب کنیم یا مضطرب نشویم و مکرر در یوچ را بر آورده فرمود ای یوچ جوهر رقم جای تردد و محل تفکر است بایر جنبی است و شود والا این صحبت نامکی خواب بود نوشته یافت که ای شاهزاده ملک کشم در آن که در طبقه چهارم اول تکیه فقری خواهی رسید که احوالی دارد تا دو روز احوال خود را پیش تو نگویم و مخفی دارد و تو هم بعدی مسافت باز در مقام او خود را به بینی و روز سوم این درویش احوال خود را بتو بگویم که بهت بحصول مقصود آن بچاره رسید همه جا بمقتضای توبه خود و رای خود کارکن تا بنده خدا بمطلب به آخر تو هم بمطلب بجای رسید تا بنده بسیار خوشوقت شده و داخل تکیه شد درویش سر برافراشته بهمان حالت نشسته بود شاهزاده گفت السلام علیک یا شاه درویش سر برداشت شاهزاده سر و قدم او گذاشت مدارا و ملطف تمام شاهزاده را نشاند آداب ارم کرده بای شاهزاده نشست هر چند شاهزاده ملکیت ای درویش برای خدا بگذارد چه میکنی قبول کرد و بای شاهزاده رای نشست و ملکیت بخدا که انشب ازین قدم همیشه از تو بوی معشوقه بشام جانم میرسد اگر کرد این را بجای سرمد و چشم شمشیر بجاست القله نشسته شاهزاده را با تمام اطعمه ضیافت کرد بعد از آن جارتاری از خانه بر آورده شروع بنواختن و خواندن کرد و مضمون این بیت خواجہ حافظ شیرازی حتمه امرا تکرار میکرد بیت فرود آید که سیاه نشی می آید که زانفاس خوشش بوی کسی می آید تمام شب اوقات شاهزاده را بخواندن خود خوش داشت چون صبح و مید شاهزاده فرمود ای مرد درویش چه خبر داری گفت و ما میکنم و امروز اگر بهر کسی احوال خود را بیان کنم شاهزاده تبسم شده فرمود بگو بهر وقت گفتن نیزه سرور بگر بکشید و شروع بنقل کرد و نقل کردن این درویش پیش شاهزاده احوال خود را و حیران شدن آن شاهزاده برافراشته غایت نشان او گفت ای شهیار دینا که من با و شاه شهری بودم که آن را زنگار میگویند ملکه خزانة چشم و دولت بسیار داشتم لیکن امرای من با من منافق بودند علی الخصوص وزیر بامن خیالی لفاق داشت و چون من عتد دوست بودم با احوال ملک چنانکه بایر نمی بردا ختم محبوبان صاحب جمال بسیار داشتم و از فرزندان غزازی یک دختر که بنده را از زوین نصیب من شده بود و دیگر داشتم نام من ملک خورشید زمین چه سرست نام آن ملکه شاهزاده جهان افروز بود حسنه داشت که زبانم از وصف آن قاهرست شاهزاده فرمود باز چه گفت ای شهیار

تخصیص و پیش می چنان گفت اما او  
چون احوال در ششم باشد حاصل که شام  
روز راه بر رفت دفتر

را دید



در چارالکه من ملک دیگر بود که دارالملک انرا شمرنگار نام بود باو سنای داشت که ملک انمار کج کلاه نام داشت و نیز  
 من با وزیران خویشی قریب بشت ان حرافراوه بوزیر من نوشت که بادشاه تو بسیار عیش دوست و از بیم  
 ملکی غافل است من بادشاه خود را بر داشته بر سر ملک می آمم تو امرای دیگر را با خود متفق ساخته بادشاه خود را  
 مقتدر ساز من بادشاه خود . . . گفته ترا بادشاه ملک شمرنگار میگویم ان نمک حرام با منی  
 راضی است و ان وزیر بد بخت انمار کج کلاه را افکار کرده بر سر من آورد و این وزیر نمک حرام من که سنگول نام داشت  
 اکثری از امرای را با خود متفق ساخت چنانکه اگر کسی عرض نکند غنیمت پس من میکرد اینها گفتند که دروغ است  
 تا اینکه اکثر بزرگان و قری را از دست من بر برد و کابجای رسید که من حصاری شدم یکطرف شهر دریای عظیم بود چون  
 من دیدم که هیچ وجه مخلص نیست و کشتی تیار کرده زن و دختر و بچه از مال توانستم برداشته و ران گشته باکنیم  
 و نصف شب که بخت متوجه قلعه افراسیه که پسر من ملک افراس زری پوش در آنجا بادشاه بود که در راه باد مخلف  
 شروع شد کشته قبایل یکطرفی افتاد و کشتی مردانه یکطرف میج بود که از زمین بر آسمان میرسد آخر کشتی من  
 با حالت هم سلامت ماند بکاست من بر بخته باره سلامت ماندم ای شهریار کاسن منم غرق میشد تا این  
 روز را نمی دیدم القصه ان بخته باره بعد از سه روز یکم تقدیر بر رب قدیر بجزیره افراسیه رسید بای گیری ما ازان  
 تلاطم امواج بر آوردنانی دانی هم بمن واد تا بحال آدم احوال ملک پسر سیدم گفت افراسیه و ملک افراس  
 کج کلاه نام دارد و من خوشوقت شدم بای گیری گفتم توانی اینقدر کار کنی که حقیقت مرا بادشاه رسائی تا مورد انعام وافر  
 شوی و بگوی که پسر من تو را بدست مای گیری نمای من کرد و گفت صفت ان نان آبی که تو را دادم چه اگر میدانستم که دیوانه  
 هرگز ترا از آب بر نمی آوردم و سبک داشتم تا غرق میشدی ای احمد همین که از زبانه من بر آید مرا باره باره کشت و جوی بقدر  
 حال خود کن و گرنه کشته خواهی شد ای شاهزاده من دیدم که این کار کارهای گیر بسیار نیست فکر دیگر باید کرد پس او را  
 وداع کرده رای شدم تا داخل شهر کردم و پیوسته دین فکر بودم که بنوعی خود را با افراس رسا کنم افراسیه احوال  
 خود را نوشته بر سر پایش ایستادم روزی که لشکار برآورد بود عطفیه پیشتش دادم مطالعه کرد نگاهای بمن میکرد آخر  
 گفت این مرد را نگاه دارند تا من از لشکار گاه مراجعت کنم من تمام روز انتظار دار داشتم بی از من پرسید که  
 تو کیستی و این چه عطفیه بود که دادی من راسته را بیان کردم او سرنک خاص بادشاه بود چنانکه منظور نظر  
 نیز بود لیکن ازل و سقیه بود بمن گفت ای دیوانه مجبور خود را در سب بادشاه شریک میکنی این را گفته شستم هم بر  
 کردن من زو منم بر اعتماد قریب چون خاطر جمع داشتم طلبا بچه بر صورتش زدم چند مشت و کردنی در میان من  
 داد و دجبل شمر مردم در میان آمد ما را از هم جدا کردند من بر طالع خود که بسیار کوردم و ان مردک یعنی افراس را  
 و شنام بسیار دادم وقت شنام از سواری برگشت ان سرنک خاص منظور نظر چون محبوب ابو کثیفه پیش رفت



و گفت ای بادشاه این کدام کبیری سودای سست که امروز حواله ما شده بود میقت من برادر بادشاه ام مرا بآورد  
 او از دم اخراس گفت بکردی او پسر عم من سست یک وقتی بادشاه بود فلک او را چنین ذلیل کرد انگاه مرا طلبیده  
 احوال پرسید من تمام نقل خود را بهش اویان کردم و از سر تنک نیز شکوه کردم اخراس گفت ای خورشید هر کلمه  
 کرداری از بخت خود کن سر تنک مانا واقف بود ازین سخن اگر چه مرا بآورد لیکن بمقتضای وقت خاموش شدم از  
 اتفاقات لطایع من همان شب وزیر اخراس زرین رای معلیت فجا در گذشت صبح بادشاه خلعت وزارت  
 بمن داد و مکانی لایق بمن عنایت کرد من بقتبت خود را ضعیف شدم که باری غیبت سست لیکن بپادشاهم که فلک هنوز  
 با من بر سر عتاب است همان سر تنک که احوال نام داشت کینه مراد در دل گرفت اما در ظاهر با من احتیاط کردم و در مجلس  
 مرا عزت و دست معلوم کرده زبان جلیل فاحشه برای من می آورد و دل مرا در دام آنها افکند و یک کسی را پیشکار من  
 مقرر کرد که حرامزاده مقری بود در چند روز کار و بار وزارت را بترک کرد و احوال همه را بهش بادشاه از بیوقوفی من ظاهر  
 میکرد تا اینکه اخراس را بر من غضب کرد و ایندو زیر سابق دختری داشت صاحب حل احوال توفیق و را بهش  
 بادشاه کرده مقرر نمود که اگر وزارت باز به پسر او دهی او خواهر را نیز با دست میکند و بادشاه قبول کرد و مرا تغییر نمود  
 و از غلی شهر بنام من مقرر کرد من با بخت خود در عتاب بودم پیوسته بر رفتن سلطنت کریم میکردم باز گفتم خوب  
 ز امری که رافقت باید داشت و بر بایر بد خدمت خود شوق شدم و بلا حسی انرا سر انجام میدادم شبی  
 که کتخدای دختر وزیر متوفی با بادشاه مقرر بود یک شب از ان پیش آن سر تنک حرام را در بطن عیاری خود در آور  
 خانه وزیر انداخت و این دختر را در دیدم بخانه من آوردم از فکر او غافل بودم بمن گفت که حرامزاده چندین شمشیر  
 که نمیخواهند شما اقتداری داشته باشید و من از دل محبت با شما دارم چنانکه این دختر را بزی شما از  
 پیش ما و در پدرش خبرم لیکن دختر چون می ترسید او را باین صورت آوردم مشی او را نگاهدارید و او را  
 رام نخواهید من جال دختر را نگاه داشتم اما احوال مرگ خود را بادشاه رسانید و گفت خبر داری که امشب خود را  
 حریفان در دیده بردند اخراس جران شد و درین بین از خانه وزیر نیز این خبر بادشاه رسید منم که احوال  
 آیا اینکار که باشد گفت من میدانم اما نمی توانم گفت اینکار شرک شماست که الا قاری که عفار گفته اند پس عیال را  
 فرستاد تا ان دختر را در دیدم و ان شرک شماست که پسر عم شما بزرگان گفته اند دست را جندان فوت  
 مده که اگر سبب دوشمنی جنبان تواند پس فوجی از سر تنکان براه خود برده سزده و خانه من داخل شد از شب  
 بود من غافل خوابیده بودم و ان ملازمین همچنان ببل داروی ان بی ایمان بهوش بود احوال اول بر سر دختر رفته و او را محاذ که  
 آورده بود انداخت بعد از ان بر سر من ریخته دست دست مرا بسته بهش اخراس بر دوی بن کرد و گفت ای  
 بخت مناسبت بود که نظر بر ناموس من اندازی الوقت بر من ظاهر شد که همه شرارت احوال بود لیکن باری آورد



رفته بود هیچ فایده نداشت هر چند من انکار کردم قسم خوردم کسی شنید فرمان داد تا مرا بقتل رسانند احوال بالکلیه مگر  
از ششصد و بیست و هشت ساعت مرا میبرد و میگفت ای شوریده بخت اکران روز بهر شستی که من بر تو زده بودم اکتفا میکردی  
امروز باین روز گرفتار بختی شما تنها میکرد و دست نامها میداد تا اینکه در صحرای ما بر سر قطع نشاندند مردم شهر  
همه تماشا می این برآمده بودند بعضی دشنام میدادند و برخی افسوس میکردند و نگاه میکردند و دختر افراس شاه  
که زیبا ملک نام داشت اتفاقاً کاتب کار برآمده بود در سید نقاب بر چهره و باز بر دست گذرش بر وقت من افتاد  
احوال من بر سید مردم احوال را گفت نزد ملک همین کرده میان معرکه آمد و وقتی رسید که جلاد و شمشیر را علم کرده بر سر من می  
گردانید و احوال مرو و اورتا میگرد که روز دوشنبه این نهم بدرگاه قاضی الحاجات بمناجات مشغول بودم و بطرف کس  
میدیدم اما که زیبا ملک سید و نهیب بجلاد داد که خبر دارد دست نکند از جلاد و ملک را دیده خشک بر جا انداخته احوال همین پیش  
رفته بعد از سلام عرض کرد که ای ملک عالم ظلم بدتر ازین نمی باشد که این بخت سبیل بجرام حق نامشناس را یک لحظه ملت  
و بی زور و بفرمان او را کردن زشت و دیگران بخت گیرند ملک گفت با من ای حرافه ملک بجرام کونی و در جناب اقارب  
ما باین زبان حرف نمیزنی احوال بی ایمان تقصیرات ما را تفصیل داد و ملک سر بای مرا بتامل وید گفت ای احوال هر چه  
بگوی اختیاری اباحت خدا که من از بهشتانی او خطی تقصیری بخوانم و تو چنین بگوی بالفرض اگر گفته تو هم راست باشد  
بس این خانه ویران خود بسزای خود رسید چه فرای هر کس در خور قدر او است که از مرتبه سلطنت بوزارت منزل کرد  
وزان هم خجاک مذلت افتاد و از این چه باشد و معذرت اخلی هم در حصار عصمت و زیر نه انداخته چنانکه بود سلطنت  
بیا و شاه رسید حالا همین بس که این بخت برگشته را از او کنم و از قلم و خود بر نمایم احوال گفت حاشا رحم بر ظالم ظلم  
بر مظلوم او را الله باید گشت سهل تقصیری نیست که قابل عفو باشد ملک گفت ای مادر خطا جبری که ما فرمودیم تو انرا رو کنی  
ان حرام را و نه بر باعتنا و تقرب ما و شاه چون مغرور بود تند شد و گفت ای ملک من شما را نمی شناسم آنچه با و شاه فرموده  
بعل می آرم ثان ای جلاد جا ستاده بزن کردن او را ملک را بد آمد بس تیری و در حصه کان پوسته چنان بر سینه احوال  
زد که بکه و جنازه بود چستنه زده بر زمین افتاد و جان با ملک داد مردم بر هم خورد و کسی از طرف ملک آمده بمن گفت ای سیه  
رو کار چه استاده بر طرفی که دانی و توانی خود را ازین مهلکه برآرم نیز سر اسیمه راه صحرا و پیش گرفتن و تا او باس روز  
قطع یافت کردم شش سویم آهنگ بالای کوه کردم ای شناه زده با بخت خود بفرش و عتاب بودم و ان نازنین با  
و عامی نمودم القصه بامید چشمه آبی بالای کوه رفتم جمعی از نازنینان را در آنجا یافته و بواس کرم آخر تو کل بر خدا بر آنجا  
قدم گذاشتم فضا را همان ملک عالی قدر یعنی زیبا ملک و در آن جمع نازنینان و یرم که بالای چشمه سوی را کباب میکرد  
نظر یکی از آنها بر من افتاد و دست ناخست و بی اختیار سوی ملک بشتافت که ان جان بخشیده شما یعنی ملک خورشید  
شوریده بخت و اینجا رسید هم درین انناس رسیدم غافل ازینکه اینها چه باشند یکایک با ملک و دو جانشین احوال

بخت را که سلطنت خود را بر او  
انجا آمد تا خصل در یک ملک نیز اندازد  
ازین برادرید من ص



کلمه

عالی قدح کویم که چه دیدیم ایات حجابی دیدیم از حد بشه دور دیدیم از بری نشیندم از جور رخ زیبایش  
 زنگ کل شکسته بدقدش پای هزاران سر و بسته آینه در پیش داشت با صلح شکسته زلف در میان  
 کامل و جدبیل اشتغال داشت من از کمال شیفگی آبی شنیدم و مضمون این بیت را او کرده از خود رفتم که چه  
 روشن گشته از رویت چراغ آینه را به سرمه چشم یا بهت کرده داغ آینه را به لب که نرم از کلنگ است  
 از رخ تو به منیت از نظاره ان یکدم فراغ آینه را به خاطر بچاره را هم کلماتی کن ز لطف تا کجا با شد سیر یاف  
 آینه را به دور حالت بهیوشی بگوشت من رسیده که میافتند این شوریده بخت را باره باره کشید که میخواهد بنیل دنیا  
 برچه ملکه باک غنیمت نداشت که از قتل نجات یافت اکنون سلسله عشق با ملکه مای جنبان نظری باخیز کن که چه  
 در داغ دارد یکی گفت که خیانت به تیر جانگاه باید دیگری گفت اگر من حکم شود از یک ضرب نیچه دو حقه شش عدل کرد انم ملکه  
 نهیب داد و با دایه گفت ای دایه بیروت از خدا بهتر است و از روز جزا اندیشه کن ویر و زاین مرد با دستاه عالی جا به  
 بود چنانکه سلطنت و لطف مملکت ادم بود فلک او را با این روز نشاند پس فلک در او دیگر چه زینم افروخته کن  
 من انصاف ندارد و الا با وجود قرابت قریب یا بعدی با ایستگاری او کند و اگر تو فین این نیافت پس این سلوکی  
 که با این بیچاره کرده از مردودت مروی با بعیت اگر چه بر دم نیز تقصیری ندارد هر چه کرد آن حرام ناده یعنی احوال کرد  
 خویش که بسته ای اعمال خود سپرد و ای چون تسلط تمام داشت تنه شد و گفت ای کیسوی بریده پس اراده مصیبت  
 مرا با چنین سیه روز کاری عشق بازی و سر واری ملکه بهتر سید و گفت دایه جان غصه کن چنان کاری کنیم که نه سیخ  
 سوزد نه کباب زیرا که نجات داده خود را از دست خود گشتن اصلاً نامشیت مباد او را و بالش گرفتار نوم و مصداق  
 این مضمون کردیم بیت که از جنکال اگر کم در بودی به چه دیدم عاقبت خود که بودی پس بالفعل نایب است  
 کلا بکشد و را بجال آورد جا بجلوس شد تا کیفیت احوال زبان او فصل معلوم نمایم پس بنشرب باز لا یعقل کرده  
 گذاشته برویم و دیگر با کجا داد و کجا دایه گفت منظور این که گفتی چیست گفت همین که تا محنت زهرمت مبدل نکند و در نتیجه نیکی  
 به بدی زایل نشود زیرا که این محل تنبیه است نه موقع تیر و غفلت دایه خاشا ما را بجال آورد و در بنماستم  
 ادب بجا آوردم چون دایه بی کار خود رفت حکم ملکه بجلوس جایانتم شلرم داد و چند جام متواتر زدم هر لحظه نگاه بان ماه میگردم  
 و از بیم مفارقت آبی میکشدم تا اینکه ملکه از دست خود جامی بمن عنایت کرد و گفت ایملک خورشید میدانی که مسجدا  
 بدل نیست و بخیری که دست رسنا شد از تماشای ان پاکت سید اولی چه رنج بیاصل سودی نیست من خاموش  
 بودم و در میدان عشق بهر کام به پیش می فرسودم تا اینکه نظر بر لطف او جرات کرده دست بردارم و رسانیدم و گفت بفر  
 او مالیدم لذتی بردم که نرد یک بود بهیوش شوم انملکه که هیچ نگفت بلکه در مهربانی افزود و بهسم نمود و ایکی از کنیزان برد  
 این او را دیده بودم که ضابطه با تو نام داشت نقل کرد و آینه کشید و ردل گرفته آورد بهیوشی در شلرم داد و چند جامی خوردم



و از خود رفتم و بکرای شهر یا خبر ندارم که در آن محلی چنانچه دانبا کجا افتند و مار کجا گذاشتند اما از احوال خود عرض کنم که چون  
 بهوش آمدم خود را یکنا دریا یافته و یک گشتی کوچک را با دو ملاج دیدم ملاحان یک قهقهه می دادند گشتی خود را بدر بردند و اول  
 خراج فرغ بسیار جدائی آن کلنگ را کردم و آخر قهقهه را برکشیدم و هر منالط با نوبران دیدم و شتر یافته ام لای نورید بخت سیروز  
 دای برگشته روز کار خود سوز بل خردا الاحسان الالاحسان مکرهین معنی دارد که در مقابل آن احسان ملکه که در حق تو کرده  
 و ترا از قتل نجات داده و تو را داده و ناسد کردی و با او دم عشق زدی خدا بخوایسته اگر غم ازین مقوله بگویش بدر رسد احدی  
 از ما ملکه زنده نگذارد ای دیو خصال در جنب نیکی غم بوی کردی و با حال تو کاشش دل صورت نمود و آینه میبری تا لیاقت خود را  
 میدانستی حکمت از خدا ترس بودم و زاری ملکه نیز مانع کشتن تو شد تا ترا زنده حواله ملاحان نمود و فرمودم تا ترا در پیشگاه نازند  
 که دیگر روی آبادی نه بنی تا جان بیست بروی چمی بایست پیش گیر و بنویسند دل سه توین گیر بلکه هرگز بهما جفت رانی نشد  
 و مرد و هقان بیانی نشد و نه پاک ذلت فناوی زنجیت و چهار سیه بخت با سیه بخت دای شهر یا چون من رقصان  
 قهقهه را دیدم عالم در نظرم تاریک گشت تا ویری بنک عظیمم و کرستم و مالیدم لیکن حاصلی ندیدم ناچار شدم و همراه افتادم و ده  
 روز قطع مسافت کردم تا باین تیکه رسیدم و رویشی خدارسیده که در اینجا ساکن بود چون مرا باین حال پایشان دید و خبر  
 کرد احوال پرسید گفتم حضرت چه احوال خود را تیر کرکنم امید دارم که یک دعا در حق من کنند تا زود ازین جهان بروم که از نکی بسیار  
 بر من ناگوار است بخت بد و کلفت اول مطلب خود را بگو اگر بدانم که حصول آن در دست تو نیست چنان خواهم کرد من تمام طلب  
 خود را از ابتدا تا انتها پیش آن بر تو ارفل کردم و نفوس خود و کلفت خود را جواب این تو میگویم تمام شب و بخت و طلب متوجه  
 جناب باری من بناله و زاری کنی که زانیدم چون صبح شد مرا طلبید و گفت ای ملکه خوشتر شد خاطر خود را جمع کن که هر گاه مطلبی  
 که داری بیاری جوان مرد شایسته که موید من است باشد آن خواهی رسید اکنون یک هفته از عمر من مانده چون بهیرم مرا بخاک سپار  
 و منتظر قدم آن شایسته باشی آخر کار او درین مقام خواهد شد و ترا بمطلبی خواهد رسانید علامت او است که روز اول  
 چون اینجا برسد شب بماند از تو احوال پرسد تو کو میج بر خیز و برو لیکن قضا وقت تمام او را باز درین مقام رساند و او  
 چنان غمناک و اندیش ضیافت او را بگوشت مرغ کن و تملن را زیاده نما روز دیگر باز احوال پرسد بگو او باز برو تمام باز آید  
 الفقه چون روز سیوم از تو احوال پرسد بگو که او ترا بمطلب میرساند و مشک درویشش صفا نام دارم سلام مرا بپرسان  
 این شایسته شغل کنش آخر پنج درویش صفا گفته بود و بطور آمد بعد هفته خود جامه گذاشت من در ماتم او گریبان را باره کردم  
 و او را بخاک سپردم این قبر دوست و این برنج و غیره عمل دروغن و منع همه از وقت او درین کنیز میباشست مرا گفته بود که  
 چون این قدر روغن و برنج بماند خود بخورد برای همان نقاب از چنانکه گفته او عمل کردم و نمودم تا شایسته را دیدم اکنون بیت دوست  
 من است و او منت ای شایسته نامور هر قصه که بود مرا گشت مختصر ۴ باقی امر کم اعلی تمام شد و قصه کاتب خورشید نیزین  
 جبهه و خدمت شایسته و عالی قدر و حیران مانده سلطان کوچک برین چنان حیرت میافزاید که بستان آن شهر را بر ما و خورشید نیزین



چتر خواصان و ریای معانی و ناظران لالی نکته دانی چنین آوردند که چون ملک خورشید زین جبهه با دست شاه شهباز زلف  
 قصه خود را در خدمت شهباز فلک اقتدار سلطان کوکباک سمیل بن احمد بن محمد تقی بر کرده و سر و از جگر بر نشید و زلف را در  
 مانند ابر بهار بنالید و گفت ای شهباز الفاضل کن که من بجهت مصیبت گرفتارم اول غم رفتن سلطنت که در نظر ارباب جاه  
 و دولت محبوبه از آن زیبا تر نخواهد بود و دوم غم همیاریت آن دختر و الا که بر بختی ملکه ساقی جهان افروز که غم از او فرزند و یکم و دوم  
 و حقا که بان حسن و جمال و شور و کمال و غم و دلال زنی در عالم نخواهد بود و شهباز قلعین بیدین و اردو این شاه زاده سخن را می پرده  
 میگوید که با اعتقاد من که چون تو شاه زاده فلک جلال غران مادی کمال در عالم موجود نباشد و غم سویم غم مفارقت آن  
 نازنین مادر خدای زبیا ملک بنت ملک خراس شاه است که عشق او درین سن و سال آتش بر دل و جان من زده مانند  
 شمع میگرد و تمام و او ما را تا فلک در محفل جان نایم مقام این را گفته چنان که رسید که شاهزاده را دل بروی بسوخت و  
 دیاد محبوبه خود کرده و کریم با او موافقت کرد و آخر با خود گفت که در هر طبقه ازین کینه باری اینقدر بود که نازنینی بصورت محبوبه  
 مایه را جلوه میکرد و اوقات ما را خوش میداشت و اینها انهم بنظر نمی آید بلکه مایه و دید و یکم را مطلب است ساینده  
 لیکن حیران بود که چگونه او را مطلب رساند اول کار بود و چکد این سلطنت بر باد رفته خود باین حالت مانده تر و عظیم  
 شاهزاده را پیش آمد ناچار شده در لوج دیدار میفرمود و مر قومی یافت که اول سعی کرده باز او را بر تخت سلطنت نشاند  
 بعد از آن سعی کن تا محبوبه او با دهر خدا اهل او را نیز با خود برساند السی منک الله الامام من امته العلی العظیم لیکن این  
 در لوج نبود که چکد و یکم طریق این هم عظیم را سر انجام دهد معلوم کرد که این را برای ما و اگر استه اندر کوشه نشسته  
 بفکر مشغول شده و آخر ای آن شهباز برین قرار یافت که اول ملک خورشید را بر دوش پدیدار داشتند و با فیه زمین  
 بر سر زمین همین اندیشه و خاطر آن کرم پشته است حکام یافت از ملک خورشید پرسید که بیچ میدانی که از جلال ملک  
 تو بچند منزل توان رفت گفت بخدا که نمیدانم و من از روزی که داخل این تکیه شده ام بیرون نیامده ام که بدانم شاهزاده  
 گفت بس بر خیز تو کل بخدا راه رویم تا به بنیم کجا میرسیم هر دو قدری اذقده آب نیز برداشته روان شدند و هر  
 که دل شاهزاده را کوهی میداد میرفت تا بعد از چهارده روز بکنار دریا با بادی رسیدند و داخل شدند احوال آن آبادی  
 پرسیدند شنیدند که از مضافات زرنگار است قریب عتبه نام و درون شاهزاده گفت ای ملک خورشید باری ملک  
 تو رسیدیم گفت شهباز ملک از خواست اگر از من می بود بمن بماند حاکم این قریب محمود سنج چشم بود که سابق از طرف  
 ملک خورشید بود چون نوبت سلطنت به انما زایلگار رسید او نیز حکومت را محمود و مذکور مجازا گذاشت القعه شاه  
 زاده و ملک خورشید و باز با اتفاق سیرکنان میرفتند که سواری محمود از شکارگاه رسید اهل اهتمام کردند و در وقت  
 کناره شدند محمود بر ملک خورشید افتاد بعد از چهار سال دیر ملک خورشید را چه محمود را جندان نمی شناخت و  
 لیکن محمود حوسه شناخت همین که دید شناخت تیر نیز بکمر او دید تا یقین شد کسی را کاشت که هر جا این فقیران

سر ابراهیم من میگوید و این را گفته  
 باز تیریه افتاد و این معجزه ادا کرد  
 ست عظمی در کوفت چون غم

احتیاط



جوان فرو آید ما بفرکن و خود بخانه رخت شناورده بیک جای فرو آورده و فکر بود که آدم محمود سنج هشتم آمد لای درویش  
 دای جوان شما را مالک محمودی طلبید ملک نورشید ممتوم شد و گفت ای شاه زاده مالک تصرف دشمن است مبادا او مرا  
 شناخته قید کند و دست دشمن و دست شناورده او را تسلیم داد و گفت خاطر ازین مرجع باشد خبر بر دیم بلکه خبرت ما  
 درین باشد غرض بهر قسم بود خورشید را برداشته پیش محمود آمد محمود مجلس خلوت کرده از مالک نورشید احوال پرسید  
 آغاز کرد که چند روز است فقیر شده و اصل وطنست که ام ولا نیست خورشید سر اسیر شده اما شناورده فرمود ای محمود از تو فتنی  
 داری خبری بر رویش برده و ازین سوالات بیجاصل چه حاصل محمود گفت ای جوان بنده که مطالبی دارم شناورده گفت اول  
 تو مطلب را بگو تا درویش نیز احوال خود را نقل کند محمود گفت ای جوان بحق خدا که راست میگویم مرا که مبادا دستا بی دهم  
 بعینه صورت این درویش داشت از بخت بد کم میگویم اگر این درویش ان بادشاه باشد خدمتی بتقدیم رسانم  
 و شرط ملک حللی بیا آرم شناورده گفت که دروغ گوئی و دغا بازی کنی چکنم گفت دروغ گو بفضیلت گرفتار نمودن پوسته  
 و تلاش می باشم اگر جای سراغ بادشاه یا هم شرط جان ناری بتقدیم رسانم ملک خورشید هر اسان بود لرزان  
 بر او نشست افتاد بود شناورده او را تسلی داد و گفت ای محمود رحمت خدا بر تو خوشی ناخفتی این درویش باو  
 نشست و مراد داشته آورده که باز او را بر تخت سلطنت متکین سازم از تو نیز باری که ممکن باشد عمل آید محمود این سخن شنیده  
 برخاست بر پای ملک خورشید افتاد و هر دو گریه کردند خورشید باالفورقه احوال خود را پیش محمود نقل کرد محمود بعد از شنیدن  
 گفت اینها همه مسلم لیکن این جوان تنها تشرف آورده که مالک باز بر تخت بنشیند مراد ویرت انداخته شناورده خبرید  
 و گفت ای محمود منم خیر انم از بادشاه خود پرسس که چه درین دیده که مرا باین کار برگزیده ملک خورشید از درویش صفا  
 و باره شناورده باد وصیت کرده همه را پیش محمود باز گفت و گفت مهربانم بر حال خود من همین قدم این شناورده  
 میدانم محمود گفت حقا که این سخن راست است چرا که تا میروز همین بخاطر من بود که هر جا ترا بیایم قید کرده بشن انار شاه  
 بفرستم لیکن همین که ترا با این جوان دیدم از اراده خود برگشتم و خدمت شما را پیش نهاد دهمت ساختم بعد از آن از  
 شناورده احوال پرسید ان شهمه یا تمام احوال خود پیش او بیان کرد محمود حیران ماند و گفت من هرگز و عمر خود نام گنید  
 محنت طبقه نشیده ام و لوح و جام را نیز نمیدانم شناورده باو نمود محمود مجبور دیدن با وجود عدم قدر دانی با بطع مطیع و شقاو  
 شناورده نه و حلقه غلامی او را در کوشش کشید چرا که اینهم از خاصیتهای لوح چوبه رقم بود که خدا پرست بدین  
 ان مطیع صاحبش میشد الفصم هر بصیبت نشسته بعد از ان محمود شناورده گفت ای شهمه یا اکنون غلام تابع است  
 و حکم حکم شهمه یا است شناورده فرمود که انما را بکار متغلب چه رنکار و گفت صد و سبت هزار بر سرید بعد از آنکه بزرگوار  
 مسالطه با رعیت و امرا چه سلوک کرد گفت باره قتل عام کرده آخر ان داود زیر چراغ افراوده را که مایه فتنه و فساد شده بود  
 یسری ملک بجرای رسانید چه روزی که بر تخت نشست او را کردن زد که هرگاه باولی لعنت خود این سلوک کردی از تو



چه توقع داشته باشیم بعد از آن در بر خود را بکس خود نگران فرستاد و امرای دیگر را نوازین کرد و نشانها را در پیرسید و چه  
 نفعی داری گفت و در شهر سوار پیرسید و معلوم آنکه گفت با پیرسید از امرای دیگری را هم گمان داری که محبت ملک خورشید  
 داشته باشند و سلطنت او را خواسته باشند گفت خرم نمی دانم نشانها را فرمود پس حالا تو ملک خورشید را پیش  
 خود نگاهدار من بیشتر زنگار میروم تا موافق را از منافق معلوم کنم و بدانم که از امرای کسی دوست تو را ملک خورشید است  
 یا نه محمود جان شد و گفت ای شهباز چه قسم خواهی رفت چو ز معلوم خواهی کرد فرمود ظاهر خواهد شد با فعل ترا با این  
 کاری نباشد روز دیگران شهر را از قریه عینه برآورد و بیشتر زنگار که سینه نزل بود رسیده آطیم بر سر نهجسته بصورت میل  
 داخل شهر شد شهر را در کمال از غیبت و آبادی معموری یافت خلایق انجا را اکثر دوست داران ملک خورشید است  
 و قلیله نیز بودند که دم از دوستی انجا که کلاه نیر و نشانها را تمام روز بیشتر غول بود وقت شب چنان خاطر مبارک و آیت  
 که لوح را بر سر سینه بنامه هر یک از امرای و خلوت ایشان حاضر شود و معلوم کنند که دوست دار ملک خورشید از اینها کس است  
 قصه منتظر بر تنب ان شهر را و خلوت هر یک از امرای ما را میرفت تا بعد از بازنده روز بروی انقدر متحقق شد که اسفان ازین  
 کلاه احرام زین جامه تسول سخت کردن پوسته با و ملک خورشید و از نزدیکان دوست دار و بدو و دیگر میگویند که از  
 مایه واقع شده در برنگ بجرای کرد حال هم اگر ملک خورشید پیدا شود از لازم فدویت انجا دوست ما برای کوی ما  
 نکنیم نشانها را و انقدر جد و جد که نشی این بر سر کس در خانه احرام جمع شدند و در حالت شرب خمره سردار جگر  
 بکشتید و یا و ملک خورشید کرده بهای نای کرستی نشانها را که غایب بود ماکاه آواز داد که ای حرام دانی قبول  
 من موکل غیبی ام اگر زبان شما مبادل شما موافقت داشته باشند با دشتا شما را پیدا کنیم انجا اول و همه برداشته  
 و تفحص زیاد نمودند کسی را نیافتند و آن اواز را باز شنیدند چون انجالت سه مرتبه تکرار یافت همه را یقین شد  
 که بی شک آواز موکل است پس بر سر نهجسته تسلیمات کردند و دستها را خوردند که مار سینه میگویم نشانها را فرمود که  
 راست میگوئید پس هر کدام صد هزار تن قریه عینه نفرستید بهر خانه که خواهید و چون بشنوید که با دشتا شما پیدا شد  
 خروج کرده از انجا که کلاه بیانه جنگ مرض شده و بیاد شاه خود طبع شود و شک بر سر زنگار بکشتید حق تعالی بیاد شاه  
 شما سپه لاری داد که از عیبه انما و غیره ملوانان بیرون خواهد آمد اگر گفته مرا بعل نیاید سر هر کدام از شما و جامه خواب  
 ازین جدا کرد و فرستاد است اینها تر سیدند و قسم خوردند که البته چنین کنم نشانها را و از انجا برآورد و دیگر این هر کس  
 باز جمع شده مصلحت کردند که و لیش این جدا و از بود هر کدام سخنی میگفت و آخر قرار دادند که اگر امشب باز چنین آوازی پیدا  
 شود بلا اقبال خود را در راه نمانیم نشانها را و لیش باز رفت امشب این هر که در خانه انشغال جمیع است و استند نشانها را  
 باز آواز داد که ای دروغگویان چرا امر در زرار روانه نکردید و قسم خوردن و گفته خود عمل نیاوردن چندی دارد اینها گفتند که  
 منظور از فرستادن از صحبت نشانها را گفت با دشتا شما فوج نزار و نفرستید تا نگردد و اینها را یقین و وبالاست



در روز دیگر همان ادای قرض شصت هزار تن بر سر کس روانه غنیمت کردند و شاهزاده خود را بعینه رسانیده احوال گفت  
 محمود سنج چشم حیرت غلیم داشت بعد از چند روز آمد محمود بای شاهزاده را بوسید و شروع به گپ و گفت کرد و در آن  
 روزی قریب است و پنجم از سوار کرد آمدن تخت و چتر برای ملک خورشید ترتیب داد و در ساعت سیم او را بر تخت  
 نشاندند اول کسی که سوار گباده او شاهزاده و الا نزد او این خبر و مالک محروم شد چنانکه ملک انار کجکلا و غیر  
 شش کنگایشان در میان آمد و آخر موافق قرار بقا اسقال و احرام و تبسول هر سه بر پای فاسته عرض کردند  
 که ای شاهزاده بخور وقت از دست نرفته و فوج ایشان که همه نو ملازم اند چندان قابل اعتمادند و اندک حکم نموده ما هر سه  
 برویم و ملک خورشید را اسیر کرد و بیاوریم و محمود سنج چشم را بسزای اعمال رسانیم جمعی این سخنان گفتند  
 که در دل انار ما بکارتان غیر کرده ان ساعت بخلعتهای خاص ایشان سفره را کرده و هر خض کرواینده سی هزار سوار همراه  
 این هر کس بود تا ما خزانة معقوله همراه گرفتند و در راه هر سه با هم گفتند که گفته موکل همه راست شد تحقیق موکل  
 غیبی بود لیکن معلوم نشد که سبیلاری ملک خورشید تعلق بکند و در یکی گفت ظاهر عبارت از محمود سنج چشم باشد  
 احرام گفت اگر محمود سبیلاریست معلوم شد تبسول گفت همه حال اگر دیگری باشد ماکر خود را در جنگ با او بیاوریم  
 و او را مطیع خود کرده اطاعت باد شاه کنیم قضا را شاهزاده ازین گفتگوی ایشان نیز مطلع شد برای اینکه گاهی شب غایب  
 شده و در محل ایشان حاضر می باشد ناشی نشین برده این گفتگو را شنیده آمد و سبیلاری را برای خود  
 ترتیب داده منتظر نشست چون آنها نزد یک رسیدند برایشان صف کشید و خرابانان رسید که نوجوانی در سن  
 نوزده یا بیست ساله قلیل قامت سبیلاری را که خورشید دست از جلال و افرواد لیکن دست و بازوی پهلوانی معلوم  
 که زوی کاری بیاید ایشان بملک خورشید پیغام کردند که ما بمذوی با دشنام لیکن متوجه نیروی سبیلاری تا نزد ما نرویم  
 او را بشن ما باید فرستاد و خورشید بمشورت شاهزاده جواب فرستاد که سبیلاران را در میدان بیاورید و در  
 مجلس چهار طبل جنگ زده بمیدان بیاورید و به پیش ایشان بر سر گفتند که ما باراده جنگ نیامده بودیم هر گاه با دشمن  
 خود چنین می فرمایید مضایقه اندک سبیلاری نورانیم به بنیم و معلوم کنیم القصه طبل زود روز و یک صف کشیدند اول اشغال  
 بمیدان آمد شاهزاده بمقابل او رفت اشغال عجب جوان افتاب مثل دیگفت ای دلا و از قرین بر شیر می که تو خودی عجب دل  
 و کرده داری که با این قامت قصیر بمقابل چون من قوی بیک آدمی لیکن بدان که جنگ با من برای تو صرفه ندارد اولی آنکه دست  
 از منصب سبیلاری برداری و هر خدمت و یکم که خواسته باشی برای خود بگیری چرا که این کار جوانان دیو قامت عفت  
 بهایت است من میدانم که با دشمن ترا بجای خزان میماند و برای حاکم تو این خدمت تو را او لیکن دوستی نکرده شاهزاده  
 فرمود اگر ما را از بون کرده این سخنها بگوئی جای دار و بالفعل این سخن را بوج و نفو میگویند اشغال با بد آمد و غضب بر او  
 مستول شد گفت بیت جو تیرد شود مرد را در کار هم آن کند کشش نیاید بکار بد من از راه نصیحت تو سخن بگفتم و تو مرا



بلج کو بر روی معلوم نابل گرفته اینرا گفته شمشیر کشیده بر شانه او انداخت انجناب بجاعت مابین دست  
 او را گرفته شمشیر از دستش بدر کرده و همان جلوی کمر بنجیر او را گرفته از صدر زینش برکنده دست او را بسته حواله  
 کسان خود کرد و بسبب گفت که این نوجوان جادوگر است باری منم بهنیم بمیدان آمد بیک نیز دستخوار شد بنابرین  
 نیزه او را در طعن سببیم بواسطی ساخت و حمله ای دیگر نیز زد کرد و او را هم برداشت ته سبب احرام که انجالت را دید ملکشت  
 تعجب بدندان کرد و مرکب بمیدان جابینده از اسب پیاد شد و رکابش را بر او زد و گفت حقا که جنک تا  
 چون توئی که بی شک موی من افسدست کردن حرام است و بر من یقین شد که سلطنت ملک خورشید ببار دیگر همین  
 قدم تو رسیدی القصد این هر اطاعت برل و جان کردنش را بر او از میدان مرا حبت کرد خورشید مجلس بر روی امرا  
 خود بر راست و مجلس این هر سه امر دیدند که خورشید شاه با شانه او و سلوک دیگر و در یعنی ان شهبه یار اقبه که هم  
 خود میداند و خود را کمترین ظلماتش می شمارد و باعث حیات و ابر و سلطنت خود می شمارد چنان احوال شاه  
 زاده شدند که این کسی است و از کجا بهم رسیده و آخر تمام کیفیت را معلوم کرد و بای شانه او را بوسید و نو کرد  
 او را دیدند شیشه ان امار را بقا احوال اطاعت امرا می کشد و خود غم جنک کردن و کشته شدن ان نوجوان  
 ضلالت از دست شانه او و فلک نوکست و شستن ملک خود شیشه زرین جگر با عانت شانه او در بر دست سلطنت  
 زرنگار رفتن شانه او بتلاشش بسیار ملک امار و یان اخبار و ظان انار چنین روایت کرد اندک چون انمار  
 ناچار شیشه که ان هر سه امیر که رفته بودند بر دست سپهالار تا زده ملک خورشید که شانه او مضمون نام دارد گرفتار شده  
 حلقه اطاعت در کوسن کشیده نو باز یاد شاه خود کرد و بداند ما را از غصه بر خود چه و حرام زاده بسیار بر خود مغرور است  
 دور زور و هملوئی خود را اسفند یار نانی میدان به تیاری افشاج مشغول شده با صد هزار سوار بفرم جنک زرنگار بر آمد و خیزد  
 نیزه نوشت که فوج برداشته از نمرنگار بیاید و عقب فوج حریف خود را میرساند از بجانب شانه او نیز فرمود که لشکر کوچ کند  
 القصد مابین عینیه و زرنگار تلافی فریقین رویداد بعد از بهغامها بلبل جنک زدند هر دو شکست کشیدند و سمرق نمر  
 نگاری سپهالار سامان با کار بود بمیدان آمد شانه او را با دانه پهلوانان دیگر و در یک روز دیگر انمار خود  
 بمیدان درآمد شانه او را بقابل او رفت انمار گفت ای نوجوان بیا اطاعت من کن شانه او فرمود که خود را بیا القصد  
 تا شام با هم جنک شمشیر و میان بود و آخر انمار با لکار از دست شانه او نامدار بهار البوار شتافت مغلوبه خوبی واقع  
 شد تا سه روز بازار ملک الموت کرم بود و آخر نسیم فتح بلغر بهرچم عالم ملک خورشید شاه زرین جگر و مردم نمرنگار  
 بمقتل رسیدند و مردم زرنگار با امرای اطاعت کردند و امان یافتند ملک خورشید متوجه زرنگار شد و شاه  
 زاده محمود سنج چشم را بجانب نمرنگار فرستاد و زیر انمار بیای که آمده بود این خبر شنیده بگریخت و داخل قلعه شد  
 محمود رسید و سوارای ان قلعه را فتح کرد و وزیر انمار الحار را کشت خود مستقل شد از حضور نمرنگار مت نمرنگار بنشور



شاهزاده بنام محمود و شهنشاه از پنجانب ملک خورشید آمده بر تخت سلطنت متمکن شد جشن خمر وانه برآستند  
 بادشاه در خلوت لشکر شاهزاده شد و گفت ای شهنشاه یا همیا من الطاف عالی احاطه کند که باز بر تخت دولت  
 متمکن شوم اکنون دو مطلب دیگر باقی است یکی بدست آمدن آن محبوبه ماهر و که دلم در بند زلف او هست و دوم <sup>سیر</sup> بپیم  
 زن و فرزند من که بی ایشان تخت سلطنت چندان لطف ندارد شاهزاده فرمود یک مطلب که صورت امکان دارد یعنی  
 بدست آوردن آن محبوبه تو زیبا ملک نسبت افراس اما مطلب دوم که عبارت از جدا شدن اهل و عیال تو باشد موقوف  
 بر فضل خداست چرا که موت و حیات ایشان هر کسی معلوم نیست و بر تقدیر یک زن و هم باشند پس معلوم نیست  
 که ایندو کار حق تعالی ما را مطلع سازد و ملک خورشید گفت شهنشاه یا راست میفرماید لیکن در ویش صفای این قدم  
 شهنشاه یا امیدوار حصول هر سه مطلب کرده شاهزاده فرمود از جامع المتفرقین بهر چه ممکن است الفقه را می خورشید  
 انجلا می شاهزاده فلک قدر و مقدمه زیبا ملک بران قرار گرفت که خود اول با سه چهار هزار سوار یک چین بعنوان سفارت  
 به تبریل صورت با فراسیه رود و بعد از آن هر چه صحت وقت باشد بعل آورد آخر چنین کرد و نام از طرف ملک خورشید  
 با خود گرفته با چهار هزار سوار یک چین در کشته با دو و چهار کشتی مقرر کرده کشتی را مال تجارت فرمود و یک کشتی را مال  
 ایل شهنشاه و دو کشتی هزار سوار شهنشاه روان شد خبری که از سید زینالک سوار و در بود و چنانکه حجاز می رود  
 شاهزاده در دست روز رسید جز ملک افراس شاه داد و نیکو ایل ملک خورشید پادشاه با سوداگران می آمد شاهزاده  
 هم صورت خود بتبریل نموده بود و هم نام خود را غیر از ملک مقرر کرده بود اما چون خبر مذکور ملک افراس رسید حیران شد  
 که آیا کدام ملک خورشید باشد یکی که از بر کشته بخت اینجا آمده بود که بشومی قدم او سترک خاص با احوال کشته شد  
 و او زن و در رفت اما همان است که باز بمعدت بخت تخت دولت خود را یافت یا دیگری نام او گرفته بود ایل داخل  
 ملک او نشد بود که این خبر باور سید و متر و شولیکن ما اول دو کلمه از احوال سابق و خیر او نقل کنیم که چون احوال را گشت  
 بروی که گزشت را و یکدیگر که چون احوال امان از دست ملکه زیبا ملک بنوعیکه مذکور شد بقتل رسید ملکه شکار رفت  
 ملازمان احوال خبر با فراس برود و کرمیان را جاک کرده احوال را گفتند افراس و غضب رفت و رفته باز آن خود  
 که دختر است اکنون داخل در امور ملکی میکند سر منک است و قیدی ما را خلاص کرده باید او را ادب کرد که اینقدر هم شوخ  
 جسته نباید خاتون ملک مادر زیبا ملک از احوال کوی دل بری هم داشت بانوشه جنک بر خاست و خست آغا بنیاد  
 و گفت چرا نباشد اکنون برای یک کوی حرام زاده باید که دختر او بکنی که از غصه خود را ملاک کند و یک جریغ را درم  
 اینم خاموش نشود ادب یعنی چه در خرق آن کوی باید که دختر را بکشی چنان جنک کرد که افراس مجذرت آید اما چون ملک  
 از شکار برگشت کینتری با و گفت که دایه شما در حق ملک خورشید بیچاره چنین سلوک کرد از رده شد و بقتضای القلب  
 میدی الی القلب ملک خورشید را دوست میداشت دل او هم مایل بود پخته ذکر او را با محرابان خود میان داشته



و تخم مهر ملک خورشید و دل بمکاشنی و دایه اوضایله بانو از بهان روز بپارست زیرا که در و بال ملک خورشید گرفتار  
 گردید اکنون از شاهزاده کیستیستان عرض کنم که روزی که داخل ملک افراستیم می آمد تا بنشین فرستید شهر رسید  
 نیمه روز از بجانب ملک افراست وزیر خود تاجع الملک برای ملازمت ایلی مقرر کرد و او پسر خود را بقین کرد که فردا ایلی را  
 استقبال کرده بیاورد و اما آن شب بخاطر شاهزاده رسید که در مجلس رفته بکنز و خنجر باو شاه را به بند و معلوم  
 کند که ابا اود هم سر اختلاط ملک خورشید دارد باز بوج بر سر بسته غایت در مجلس ملک حاضر همه جامیست  
 مجلس را بطریق تمام یافت کنتیری از کنتیری و آنوقت پرسید که ملکه در کجا است گفت بدیدن دایه خود رفته که او  
 سخت بیمار و بحال نزع گرفتار است آن کنتیر گفت پس انجا بایر رفت شاهزاده نیز همراه او رفت تا بمنزل دایه رسید  
 ملکه را بقینه و قیاس بشناخت و حسن جمال پندید اما ملکه پرسیده بحال دایه بجا آورده برخاست بمنزل خاص خود  
 غیر از حرمان همه بیرون رفت نزد ملکه فرمود ای سر و بالا دید که منتقم حقیقه این قهر را بچه خراپی گشت این بران بچاره یعنی ملک  
 خورشید است که او را میکشد قهر باعث قتل و کس سزیه کی این بچاره از خاتمان آوارد که بناحق او را بیایان مرک  
 ساخت و یکی من که آخر در محبت او خواهم مرد شاهزاده بهین سخن غرض داشت بیرون آمد و آنوقت بود که بار  
 معشوق نیز مثل عاشق بمقرارست نیمه خود داخل شد روز دیگر پسر تاجع الملک وزیر برای استقبال ایلی آمد و او را برداشت  
 پیش ملک افراستل آنرا افراست شاه عجب جوان صاحب جمالی دید بعد از اینکه آن شهریار را بجای لابن نشاند  
 پرسید که ای غیر الملک ملک خورشید پسر مهران شاه است که ملک خود را حواله اثمار کج کلاه کرده خود کز خنجره کجا با  
 که نیفتاد و دیگر است باین نام شاهزاده فرمود ای باد شاه معلوم می شود که اوقات سامی بیافضلت بگذرد  
 مگر بسع شریف رسیده که چون طالع ملک خورشید از خضیض او بار بار دیگر باوج اقبال رسید حق تعالی ملک منصور  
 نام جوانی را باورش که ملک او را باز باود و اندک چون ملک خورشید پسر شاه بود و ملک است چه ملک انما با انکار  
 نیز تعلق بملازمان او دارد و میخواهد که ممالک دیگر را نیز مسخر کند ای ملک افراست عجب شما که با وجود قربت از احوال  
 ملک خورشید بیگما غافل بودید افراست را ازین گفتگو برآمد و گفت ای جوان اول بگو که تو کیستی که سخنان زیاده بر  
 دهن میکنی گفت من یکی از مخلصان ملک منصورم افراست گفت چرا که ما را با ملک خورشید قریبتی نیست سنیتیم که  
 بدین باب را و در جای ملا شده با هم صیغه اخوت خوانده بود و بعد از اینکه او از برکت طالع وارد ملک شد و سلوک  
 با او کوتاهی نکردیم او را از نوکران عمده کردیم وزارت باو دادیم کار و بار وزارت را در آنک زمانی خراب کرد و خود بخیر  
 از عیش و عشرت کاری نداشت ما وزارت از وی گرفته و او را علی شاهر باو دادیم باز از وی یک تقصیر سرزد گفتن  
 آن مناسبت باری اگر او قصه خود را بشکسی گفته باشند تو هم شنیده باشی و الا خواهی شنید بالفعل گفتن آن  
 ما مناسبت شاهزاده گفت بخدا که از ملک خورشید صلا تقصیری بوقوع نیامده باشد بلکه دشمنان و رخن او عیبت







اما کاریگو نمودن و در بارگاه با فراس می فهمیدان سرداران که نشان برادران زور و قوت بالیشان داشت  
 شکل خادمان مقرر کرد و گفت بمن که من فراس را از تخت برکنم شما بر کدام سرور را بدست آید کار بد عااست  
 همه قبول کردند و فرسیوم آدمی طلبی نشان برادر آمد که بیا حضرت نشو نشان برادر اندرون بارگاه رفته بجای خود نشست  
 فراس ششم الوده بود لیکن نشان برادره گفت ای نو جوان من از محاوره و دوش تو بسیار مخطوط شدم اگر تو که من نوری  
 علوفه ترا از سر کار خورشید مضاعف گردانم و رتبه ترا با فرایم جواب نامه دیگری خواهر برود نشان برادره فرمود خیر ما حکم  
 ششیم داریم و اکنون بدست ملک خورشید آیم و دیگری را موجود نمی دانیم ملک فلس از رده است و جواب نامه  
 را دور انواخت که بیکر و برود نشان برادره را بر گرفت و خود را کرده مطلقا کردن گرفت ملک فاراس و سرداران  
 او حیران شدند که این چه صحبت است که ایلی نامه را خود را کرده میخواهند مگر برای او نوشته بودند همه خنده میکردند بعضی  
 نشان برادره را طفل و بعضی بی شو می گفتند اما چون نامه را خوانده بار کرده دور انواخت غضب بفرارسی ستولی شده  
 و گفت ای طفل نادان این چه حرکت غریب بود که از تو سر زو ادل جواب نامه را تو چرا خواندی و بعد از نیک خواندی باره  
 کردی یعنی چه این قدر بی ادب ترانمی دانستم اکنون واجب است که ترا بقتل رسانم نشان برادره گفت من نامه را می دیدم  
 که چه نوشته چون دانستم که جنک است مرا خورشید شاه گفته بود که با تو جنک کنم فارسی بقا فاه جنک است و گفت  
 طاهر از خون داری که گاهی ترا میکرد تو باین دهن با من جنک خواهی کرد نشان برادره گفت بی چنین دهن دهن  
 ترا خواهم شکست فارس بانگ بر سرداران خود زد که این بیدولت را در یابید امکاال تیغزن تیغ منی بر نشان برادر  
 دوید تیغ انواخت نشان برادره تیغ او را خالی داده با ششیر ضعی بن اصف او را قلم کرد و بستی زد و خود را برابر  
 تخت فارس رسانید و تا بر خود می جنبید مگر بند زین او را گرفته برداشت بر زمین زد و دست او را بستی با  
 اینک بدست خود گرفته با تیغ روی سرداران آورد سرداران نشان برادره نیز سر کدام سروراری را گشت  
 و بعضی را زنده گرفتند و بعضی را کشتند و غلغلای عظیم در بارگاه بلند شد مردم بیرون بیرونیان را زیر شمشیر گرفته  
 ناصر الملک وزیر سر برهنه کرده پیش نشان برادره آمد و گفت ای شهباز معلوم شد که تو ایلی خورشید شاه بوده  
 بلکه مرلی و قوت طالع اوئی برای خدا و تصدیق دین خود را اینمورا بکند ارد و عهد و پیمان از من بگیر که هر چه رضای تو باشد  
 چنان کنیم اگر افرمای دختر را عقد کرده همراه تو و بیم نشان برادره گفت غرا زین چه مطلب نام ناصر الملک گفت بر دهن  
 آمد تو با دستان را بکند ارفول و قسم در میان آمد ناصر الملک فراس را بخانه خود برد و نشان برادره با مردم خود قلعه  
 و دیوان عام و خاص ماند و در تمام محلات بند و بست و علم و فضل خود کرد و زیر ببادش گفت ای ملک اکنون چه میکنی  
 گفت من که بوشی ندارم هر چه میدانی بکن که با عجب از دای و دجاسته بودم زنی طالع ملک خورشید بیدین  
 مردم ببرد و اگر بستاند وزیر بجام خجاقون ملک فرستاد که سامان عروسی دختر کن که باید بروی



اور روانه زرنگار گتم خاقان  
 عشق و خیر بر ملک خوشبخت از زبان کینزی باو معلوم شد بود راضی گشت احوال مطیع شدند و در جند و زبانه  
 ملکه زیبا ملک کرده همراه شاهزاده اورا روانه زرنگار کردند و مال بسیار با اخلاص نامه همراه دادند بعد از طی منازل شاهزاده  
 نبرنگار رسید ملک خوشبخت با جمیع ارکان خود با استقبال برآمده علی روسیلاست با و بر پای شاهزاده افتاد  
 و گفت ای قدرت محبت ما در حقیقت بیست مشکل زوجه تو آسان آسان ز غافل تو مشکل پیدا نم کردیم که بکدام زبان  
 شکر احسان ترا بجا آورم الفقه شاهزاده داخل شهر شد و ملکه را بغیرت تمام و حرمت لاکلام با خوشبخت درین  
 جتر کتخت کرد و خوشبخت شاهزاده را تکیه جلوس بر تخت نمود و قبول نفرود لیکن آن شهر با حیران کار خود بود که تا حال درین  
 طبقه غیر از بنکد یکبار دیگر آن آدمی برای مانع مجبور نشد مگر بوی خاطرش رسید بیا و از زار بگریست و شروع  
 بمناجات برد که قاضی الحاجات کرد رسیدن خواجہ تقوی زمام نمود اری و جز آوردن و زدن دختر ملک خوشبخت و فتن  
 شاهزاده این را و عشق شاهزاده بر باقیه همان اخرو ز دختر ملک خوشبخت و با خبر رسیدن سیر طبقه چهارم  
 اما کلدسته بنیان کستان سخن سازی چنین آریان بوستان نکته بردازی چنین آورده اند که چون ملک خوشبخت  
 زرین جتر توجہ شاهزاده عالی قدر بدو مطلب غظیم خود که عبارت از تخت سلطنت و محبوبه ماه طلعت باشد فایز کرد و بدین  
 احسان شاهزاده را با حمد الهی قرن گردانید هر روز سه نوبت صدق شاهزاده پیش و میگفت ای ملک قدر عالی  
 مقدر نمیدانم ترا از حسن ملک شمار کنم باز نفع بشود بکدام زبان شکر احسان ترا بقدیم رسانم اکنون حق نگا اگر خود را  
 با تمام رساند و اهل و عیال مرا هم با این ملاقی کرد اندویشترین آرزو برای آن دارم که آن دختر بلند اختر من یعنی بارقه  
 بمثل روزگار است و حسن و جمال قابل کینتری بشمار است و لم بسیار بخوابد که او بیدار شود و از اند چون تو عالی قدری نمایم  
 اگر چه باین هم از عهد و سنک احسان تو بیرون نیایم شاهزاده فرمود ای ملک خوشبخت بخار موقوف بر فضل پروردگار  
 چرا که هر از معلوم نیست که قبایل شما و کجایند ز نو اند با مرده اند من مکر و دجله هم و دیم هیچ برین ظاهر نشد معلوم شد طبقه  
 تا حال سوا می محنت و رنج بوی مقصود اسلامت نام من رسید و یکطرف جد و پدر من یا بیا و دران اسلام در بند طلسم  
 که فشار یکطرف عشق ملک شکین بوی مرالی تاب و بیقراری دار و باری و دران هر سه طبقه سابق بصورت محبوبه بر ما  
 جلوه کرده و در تسلی بخش خاطر ما شده بود درین اینهم سیر نباید و صفحہ لوح نوز از خطوط معرست و من بسیار و لشکر  
 شرمه ام چه کاری که حکم لوح من رجوع شد تقدیم رسانیدم و نوز مال کار معلوم شد الفقه شاهزاده با ملک خوشبخت  
 ازین قبیل سخنان میگفت که بسیار آمده عرض کرد که ای باد شاه خواجہ تقوی بر سوداگر بر در بارگاه حاضر است باری طلبید  
 شاهزاده متعجب شد و گفت ای ملک خوشبخت بدین گسیت که غریبی می دارد ملک خوشبخت گفت ای فلک شوکت  
 سودا گسیت تقوی بر دست و خود نیز مصور لے بدل است و از ساکنان خرابی نیز گسیت سباع خیل خرج کرده نامشود چون

که بنویسند و در آن شاهزاده را  
 کاین نکته کی فصل خواجہ تقوی  
 که با خواجہ تقوی درین



بعد بر خود قدم در طریق تجارت گذاشته تجارت تصویر نیز اختیار کرده چنانکه هر بار که درین ملک آید قریب دوازده هزار مرقع  
تصویر از برقیل بپردازد و بوقت معقول مقرر شده و در خبر داری نیز مثل او کم کسی از بهای تصویر میدید باین سبب مردم عالم  
او را خواه تصویر میگویند یا نه نام او دیگر باشد یا نه فرموده بیاید باری تماشای تصویر او کرده دل را مشغول سازیم القصه  
سوداگر را آورد و در دست اندر او درآمد موی یافت از اصل نامش بر یک کینت نام غلام خواجہ بنیست و مشهور  
خواجہ تصویر شد نام فرمود مرقعات تصاویر و خواجہ طلب کن تماشای کینت خواجہ نکشت قبول بدیده گذاشته همه مرقعات  
طلب کرده است اندر در باغی که اندرون قلعه بود نشسته با ملک خوش بید تماشای تصویر است مشغول شده نقشه  
بر شنبه ای و هر خبر بزرگ اشکال هر کوزه خلقی و هر شمس جافری و مرقعات بودند و هر را در کمال خوبی کشیده بودند و نشانها  
میدیدند <sup>از صفا</sup> میداد و ماه از مرقعی صفحه تصویر بری بدست نشان داده افتاد که از دین ان متوجش چه دید که کوی است  
واقع در میان دریا و چند دشت است تا سائست تا سابران کوه سر فلک کشیده و در بناخ هر دوختی نفسی کلانی  
از طلا و آهن آویخته اند و در هر نفسی صورتی زنی کشیده اند از ان میان نظرات اندر بر تصویر ماه طاعتی افتاد که زیاده  
بر پانزده سال داشت و صورت او بسیار شبیه محبوبه اندر و بلکه مشکین موی بود اگر چه در طبقه مانده و هم افروز  
و خوشن از روح بخش به سببه بلکه مذکوره بودند لیکن در هر طبقه محبوبه که با نشان داده دو چار میسر است یا هست او است  
بجوبه طبقه ماضیه زیاده تر بود تا باعتبار طالع شم شوق ان شهر یا افزون تر کرد و دولت و دبا لا شود پس انجام که  
نظرش برین تصویر افتاد و اختیار آه سر و از دل پرورد و بر کشید و طالب وصال صاحب تصویر کرد و دیگر ملک خوشید  
چون احوال نشان داده را متغیر دید بهتر رسید و سبب تغییر رسید نشان داده ان صفحه را بدست ملک خوشید  
و او و نشان داد که صاحب این تصویر دل ز من بردغم او را با جان آورد لیکن منیدانم آدمی است یا جانوری باین  
صورت مخلوق شده تا او را در نفس کرده اند یا چه بلاست ملک خوشید نیز ندیده آه می کشید و از بهوش  
رفت چون بهوش آمد و گفت ای شاه زاده جلیل القدر در اینک شک نیست که این تصویر بارتق جهان افروز است  
لیکن نمی دانم که صورت او را چرا در نفس کشیده اند و همان ساعت مردم لطلب خواجہ تصویر رفتند و او را آورد و ملک  
خوشید و نشان داده را بر سینه زد که ای خواجہ بنیست این تصویر از کجا بدست تو افتاده احوال را بیان کن خواجہ نکای بران  
صفحه کرد و گفت ای شهریار این صفحه را تمام بدست خود کشیده ام و اصل این مقبله نیست که دو سال قبل ازین تنها  
من بحسب اتفاق تجربه رسیدم که طالع الیه نام داشت کوی مرفع و دران خبره واقع است من با جمعی داخلان خبره  
شدیم و سیر کنان همه جا می گشتم تا بان کوه رسیدم با صد بر قنداز بالای کوه رفتم بسیار سینه و خرم بود و نشان  
بسیار داشت و این قبضه که بنظر رسید و دران درختان دیدم که آویخته بودند و در هر نفسی زنی مقید بودند و پیوسته گذاشته  
من متعجب شدم تا بفصل این مازنین رسیدم لیکن از وی احوال پرسیدم خاطر رسید که تصویر بران دختر را با کشید



که عجبیستی دار و اسباب همراه من بود همان لحظه رو بروی او نشسته بکشیدن شبیه مشغول شدم بانگ زانی کرد  
تغییر را بر داشت خاطر خود را جمع کردم بعد از آن از وی پرسیدم که ایام فلک خوبی دای خوشی سپهر محبوبی تو گیتی  
و در اینجا چگونه افتادی و درین نفس ترا که کرده آن دختر آبی کشیده و زار زار بنالید و گفت ای مصور زود از اینجا برو که مباد  
تو هم مثل با گرفتار شوی من سمایت کردم و در میان احوال خود را بیان کن تا شاید فکری در باره شما  
بجا آرم من خواست آن نازنین که در بیان احوال خود لب سخن بکشیاید که ناکاه شوری برخاست چه دیدم که کردی از غولان  
نمودار شد نه که موای ایشان درین بود یعنی رنگ طلا داشت چون مرا دیدند بر من دویدند و مقصد من کردند و بر بان  
خود شور کردن گرفتند هر کدام جوهری دست داشت من که خیمه و برق اندازان من سه راه ایشان شد و تفنگها را  
آتش دادند باری من بکشتی سلامت رسیدم و از چنگ آنها برستم لیکن از تفنگیان من چهل کس کشته شد  
و شصت نفر مرده اند گرفتار آمدند و دیگر احوال آنها معلوم شد ای شهریار بعد از آن من این تصویر را رنگ آمیزی  
کرده بعینه شبیه کشیدم چنانکه یک سر موی تفاوت از اصل ندارد اما این تصویرهای زمان دیگر که درین قفسها  
کشیده ام آنهاست بیهوده درست نیست بلکه خیالی است که صورت کوه این قفسها برای تبعیت این ماه بکر کشیده  
شناخته ام که این قصه را تمام و کمال شنید روی ملک خورشید کرده گفت که بیت نوبت من افتاد بگوئید که دور  
آرایش از تو بگذرد منم را ۲۱ ای ملک خورشید و در عشقت که نشسته است ۲ هرگز این روز نوبت  
اوست ۲ اکنون نوبت عشق ماست چرا که این صورت نیز شبیه محبوبه ماست ما را لازم شد که در آن خبر ده رفتم ۲  
و خیرت را نجات دهم و درین ضمن هم تو بطلب برسی که حال زن و فرزند خود را می بینی و هم تشفی مای شود که مشک ۲  
محبوبه خود را بدست می آید ملک خورشید گفت ای شهریار من این روز را از خدا بخوام سابق برین نیز عرض  
کرده بودم لیکن رفتن شهریار را بجنب غولان نمی بینم که گزندی نداشت مبارک بر شهریار و فرمود خدا حافظ است  
تو از احوال من چه خبر داری که حق تعالی بدوست این بنده ضعیف چه کار دارد درین طلسم بر آورده امید قوی است که جنگ غولان  
را نیز فتح کنم ملک خورشید گفت ای شهریار من چراغ که در اینجا که طلسم است که شبیه یار میفرماید شناخته فرمود من از  
تو درین مقدمه حیران ترم که در اصل می باشی و جن میگوی چنانکه این همه کارهای ترا بموجب نوشته لوح طلسم انجام  
داد ام ملک خورشید گفت شهریار من از طلسم و لوح ان اصلا واقف نیستم و کای نام آن هم شنیده ام اینقدر  
میدانم که چون طلسم من بار دیگر افروخته گرفت حق تعالی مثل تو شناخته فرموده فلک جلای را بدست من رسانید تا مهابت مرا بشنوم  
داود مرا بمقتضی رسانید چنانکه مرشد من در پیش صفای کفر گفته بود شناخته فرموده اکران و در پیش زنده بود از  
سر کار خرمی داد که از جنس اسرار خدای و ایشان کاه با شنیده <sup>عقل</sup> بهم حال اکنون مرا باید رفت ای خواهر بشهر  
حقا که اسبابی که نصارت از محبوبه ما تو دوی اکنون بگو که داده آن خبریده میدانی و ما را بانجامی توانی برویانه خواه گفت



ای شهباز اگر من ندانم ملاحان من که البته میدانند چنانکه نام آن خریدم آنها بمن گفته بودند القصد شناخته شده است  
 هزار سوار تفنگی در گشته و آمد و خواج و ملاحان او را گرفته بجانب خبری طلبالیه روان شدند با و مراد وزیر در اندک روزی  
 خبری به مذکور رسید و شناخته شده است هزار سوار خود و هزار سوار خود را داخل خبری به مذکور است بسیار سوار و خرم  
 کثیره الاشعیا و اخرا لا تا و سبع الانهار یافت لیکن غولی خری در آنجا دیدن کوه را و بدو خواج گفت ای شهباز من گو  
 بالای آن برای قدرت خدا را مشاهده کن شناخته شده را در آنوقت مطالع لوج بخاطر رسید با خود گفت به بنیم بلکه حالا  
 شاید حکمی کند نظر آورد و نوشته یافت که آخرین خوب کردی که لوج را و بدی در آن بیلائی سید مبتلا می شدی اکنون  
 بدان که چهار هزار غول زرینه موی بالای این کوه است چشم دارند که ذیبه نام آن چشم است موی خود را و آب آن می نوشند  
 بسبب آن موی ایشان رنگی بهم میرساند تو هم اگر خواسته باشی آب آن را قدری بردار که مس و آن را ختم  
 طلا میکند اما سر در این غولان لغج غول روئین تن نام دارد هر بر روی کار نمی شود و طریق گشتن او نیست که در پیش  
 جشتم به بیست و شش هزار است هر قسم که توانی او را در آن چشمه بنیاز که نجات او دین دیگر ممکن نیست چرا که آن قبر  
 است گوشت غول است و غولان دیگر را می توان بشمشیر و تفنگ کشت شناخته شده و خوش وقت احوال را بخواجه تصویر گفته  
 و فرد دیگر متوجه بالای کوه است قضا را جمعی از غولان در سایه درختی نشسته بودند و قفسی که باین درخت آویخته  
 نگاه بروی کرده بنارینش آن قفس میگفتند که ای مرغک خبری بخوان تا بخواندن تو ما برقصیم شناخته شده و در برک  
 و رفتن رفته بهمان شد و تماشای ایشان را دیدن گرفت آن عورت یکی از کثیران ملکه بود چون غولان با و  
 فرمایش خواندن کردند او گفت ای فلک روزی خواهد آمد که ما دوست این طالان خلاص شویم و بایشان نفرین  
 آغاز کرد غولی از آن میان سینه نمی برداشت که اگر بخوانی ترا باین سینه بزنم آن بچاره بنا جاری هر چه میداند است  
 شروع خواندن کرد غولان اندرخت شروع برقص کردند و هملاط چند بزرگان آوردند حرکات چند میکردند که عیث  
 خنده بود شناخته شده لوج را بر سر بسته نمایشه و مردم را در تماشا گذاشته خود بهشت رفت تا این تماشا  
 به پیشه وزیر هر درختی همین محبت را دید که جمعی از غولان قفسی بازینشی را در میان دارند و او را مرغک کرد و تعلیف خواندن  
 مینمایند چون آن بچاره سیر میخواند اینها میفهمند و تمام کوه ازین صدا پرست سیر کنان میرفت تا بپای درخت کلانی  
 رسید و لغج را دید که پا در چشمه ای انداخته نشسته طوق کلان طلای در کردن دارد و قدری صبر کرد با شوق قفسی  
 بالای سرین با درخت آویخته و ملکه افان با قه جهان افروز در آن قفس است و دو قفس دیگر پین دیب را و آویخته  
 بودند که در یکی ماور ملکه دور و بگردید و اول و غولک هر ساعت میگفت ای مرغان خوشتر نکستم بخداوند انول که من محض  
 برای خواندن شما شما را و همچنان شما را بخورده ام و مردان شما را خورده ام و با شید خوب بخوابید که منم را داده  
 رقص دارم و ای و ما در شروع نفرین کردند ملکه که خود خاموش بود کلمات نفرین را آن دو کس بوضع نغمه میگفتند و ملکه

باستیف

ز شهباز را و دانسته ام